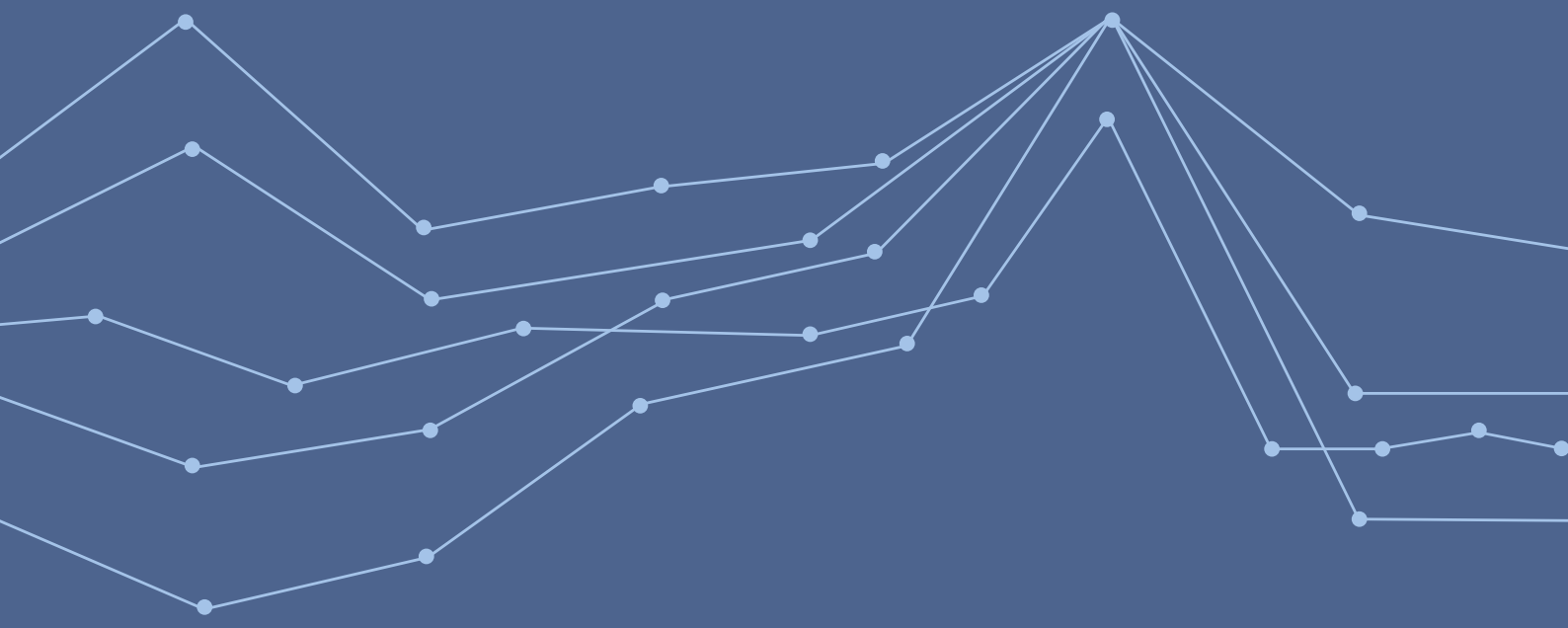

STATISTISK ÅRSRAPPORT

2025

Förord

Statistisk årsrapport är en rapport som genomförs årligen på uppdrag av regeringen enligt Förordning (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Rapporten ger med utgångspunkt från statistik en bild av läget och utvecklingen inom de utbildningsformer som myndigheten ansvarar för:

- yrkeshögskolan
- konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn
- tolkutbildningar inom folkbildningen.

Redovisningen i rapporten fokuserar både på det senaste året och utvecklingen över tid.

Statistiken i rapporten redovisas huvudsakligen i form av diagram samt beskrivande texter och analyser. För yrkeshögskolan redovisas statistiken från och med 2014 då kvalificerad yrkesutbildning (KY) som var föregångare fasades ut 2013. Därmed berör statistiken endast yrkeshögskoleutbildningar. Statistiken för konst- och kulturutbildningar samt utbildningar med endast tillsyn redovisas från och med det att utbildningsformen startade hösten 2015. För tolkutbildningarna inom folkbildningen redovisas statistiken huvudsakligen från och med 2012 då myndigheten tog över ansvaret för utbildningarna. Statistiken omfattar inte nationell yrkesutbildning då det fortfarande är en pilotverksamhet.

Statistikmyndigheten SCB är ansvarig för officiell statistik om sökande, studerande och examinerade inom yrkeshögskolan samt studerande och studerande som slutfört utbildning inom konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn. Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats. Merparten av övrig statistik i rapporten finns som tabeller på Myndigheten för yrkeshögskolans statistiksida, myh.se/statistik.

Bedömning av utvecklingen inom respektive utbildningsform görs i myndighetens årsredovisning. Där finns också uppgifter om bland annat inkomna och beviljade ansökningar i de olika ansökningsomgångarna, utbetalda årsplatser samt utbetalda statsbidrag och särskilda medel.

Västerås i april 2025

Magnus Wallerå
Generaldirektör

Innehållsförteckning

1. Yrkeshögskolan	6
Sammanfattning	7
1.1 Program inom yrkeshögskolan	9
1.1.1 Utbildningar, utbildningsomgångar och platser	9
1.1.2 Utbildningsanordnare	12
1.1.3 Sökande och sökande per plats	13
1.1.4 Antagna som påbörjat studier	19
1.1.5 Studerande	22
1.1.6 Examinerade	24
1.1.7 Examensgrad	26
1.1.8 Sysselsättning året efter examen	32
1.2 Kurser inom yrkeshögskolan	35
1.2.1 Pågående kurser	36
1.2.2 Sökande till kurser	36
1.2.3 Antagna som påbörjat studier	37
1.2.4 Godkänt i kursens samtliga delar	40
1.3 Behörighetsgivande förutbildning	41
1.4 YH-flex	43
1.5 Uppdragsutbildning	46
1.6 Om statistiken	47
1.6.1 Definitioner och förklaringar	47
2 Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn	55
Sammanfattning	56
2.1 Konst- och kulturutbildningar	58
2.1.1 Utbildningar och utbildningsanordnare	58
2.1.2 Beslutade och nyttjade årsplatser	61
2.1.3 Ansökningar	62
2.1.4 Antagna som påbörjat studier	64
2.1.5 Studerande	69
2.1.6 Studerande som slutfört utbildningen	70
2.1.7 Slutförandegrad	71
2.2 Utbildningar med endast tillsyn	74
2.2.1 Utbildningar och utbildningsanordnare	74
2.2.2 Antagna som påbörjat studier	75
2.2.3 Studerande	77
2.2.4 Studerande som slutfört utbildningen	77
2.3 Om statistiken	79
2.3.1 Definitioner och förklaringar	79

3 Tolkutbildningar inom folkbildningen	83
Sammanfattning	84
3.1 Kontakttolkutbildning	86
3.1.1 Utbildningar och utbildningsanordnare	86
3.1.2 Platser	87
3.1.3 Ansökningar	88
3.1.4 Deltagare	89
3.1.5 Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat	90
3.1.6 Utbildningsbevis genom validering	92
3.1.7 Kortare kurser	93
3.2 Övriga tolkutbildningar	94
3.2.1 Utbildning och utbildningsanordnare	94
3.2.2 Platser	95
3.2.3 Ansökningar	96
3.2.4 Deltagare	96
3.2.5 Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat	97
3.2.6 Kortare kurser	98
3.3 Om statistiken	99
3.3.1 Definitioner och förklaringar	99

1. Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolans program svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft och drivs i nära samverkan med företag och organisationer. Det innebär att innehållet utvecklas i takt med att arbetslivets krav förändras.

Programmen inom yrkeshögskolan är eftergymnasiala och oftast mellan ett och två år långa. Under utbildningen kombineras teoretiska studier med arbetsplatsförlagda kurser som kallas Lärande i arbete, LIA. Arbetslivet medverkar aktivt genom att delta i utbildningens ledningsgrupp, bidra med föreläsare, medverka i projekt eller erbjuda LIA-platser.

Inom yrkeshögskolan finns också kurser för yrkesverksamma som svarar mot ett behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet.

Utbildningsanordnare kan vara privata utbildningsföretag, kommuner, regioner och statliga myndigheter. Program och kurser inom yrkeshögskolan ger rätt till studiemedel från CSN.

yrkeshogskolan.se

Sammanfattning

Inom yrkeshögskolan syns tydliga volymökningar över tid i merparten av statistiken som redovisas, framför allt i samband med den expansion som inleddes 2018.

För program inom yrkeshögskolan har det över tid skett volymökningar av bland annat utbildningsomgångar, platser, behöriga sökande, studerande och examinerade. Utvecklingen av examensgraden har däremot främst varit minskande under de senaste åren.

Kurser inom yrkeshögskolan har vuxit kraftigt sedan de infördes 2020, både vad gäller antalet kurser och antalet studerande på kurser.

Några av de viktigaste resultaten:

Program inom yrkeshögskolan

- Volymerna av utbildningsomgångar, platser, behöriga sökande, antagna som påbörjat studier, studerande och examinerade har ökat mycket över tid och framför allt i samband med expansionen som påbörjades 2018.
- De fem stora utbildningsområdena (Data/it, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning) stod under 2024 för merparten av volymerna ovan.
- Andelen outnyttjade platser vid start minskade från 10,8 procent till 9,5 procent mellan 2023 och 2024, men andelen varierar mycket mellan utbildningsområdena.
- Både antalet sökande och behöriga sökande ökade mellan 2023 och 2024 till sin högsta nivå hittills.
- Antalet behöriga sökande per plats ökade jämfört med året innan. Totalt sett var det 2,2 behöriga sökande per plats 2024.
- Könsfördelningen bland antagna som påbörjat studier har varit jämn totalt sett men ojämn inom de fem stora utbildningsområdena under hela perioden 2014–2024.
- Andelen utrikes födda bland antagna som påbörjat studier har ökat mycket över tid, från 17 procent 2014 till 27 procent 2024.
- Antalet examinerade minskade mellan 2022 och 2023, från 23 900 till 22 300.
- Examensgraden var 68 procent 2023, vilket var en marginell ökning jämfört med 2022.
- Kvinnor hade högre examensgrad än män och inrikes födda hade högre examensgrad än utrikes födda 2023.
- Av dem som bedrivit studier med slutår 2023 hade 68 procent tagit examen, 8 procent hade varit med till utbildningens slut men utan att ta examen och 25 procent hade hoppat av innan den avslutats.

- Av dem som tog en examen från ett program 2023 var 84 procent i arbete 2024. Det var en minskning med fem procentenheter jämfört med året innan och den lägsta andelen sedan 2013.
- Av dem som hade arbete året efter examen uppgav 62 procent att arbetet helt eller till största delen överensstämde med utbildningen. Det var en minskning med 4 procentenheter sedan 2023 och den lägsta andelen sedan 2015.
- Närmare nio av tio examinerade var nöjda med utbildningen som helhet, vilket var i nivå med de närmast föregående åren.

Kurser inom yrkeshögskolan

- Inom kurser ökade antalet ansökningar, sökande och behöriga sökande mellan 2023 och 2024.
- Under 2024 pågick 474 kurser inom yrkeshögskolan, vilket var fler än 2023 då 402 kurser pågick.
- Det var 19 700 antagna som påbörjade studier under 2024, vilket var en ökning med 28 procent jämfört med 2023.
- Av de antagna som påbörjade studier 2024 påbörjade nästan alla (99 procent) kurser på distans.
- Drygt hälften, 57 procent, hade godkänt inom kursens samtliga delar på kurser som avslutades under 2024. Det var något högre än 2023 då motsvarande andel var 55 procent.

1.1 Program inom yrkeshögskolan

Yrkeshögskoleutbildning (YH) är en eftergymnasial utbildningsform som kombinerar teoretiska studier och en stark arbetslivsanknytning. Det övergripande syftet med programmen är att svara mot arbetsmarknadens behov av kvalificerad arbetskraft med eftergymnasial yrkesutbildning. Merparten av programmen leder till specifika yrkesroller och omfattar minst 100 YH-poäng, vilket motsvarar minst 20 veckors heltidsstudier. Föregångare till yrkeshögskoleutbildning var kvalificerad yrkesutbildning (KY) som fasades ut 2013.

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) genomför årliga ansökningsförfaranden där utbildningsanordnare kan ansöka om att deras utbildningar ska få ingå i yrkeshögskolan och beviljas statliga medel.¹ Det gäller både utbildningar som funnits förut och helt nya utbildningar. Besluten gäller för start av mellan en och fem utbildningsomgångar.²

Majoriteten av de examinerade finns till arbetsmarknadens förfogande inom tre år efter det att utbildningen startade. Myndigheten strävar efter att dimensionera utbildningsutbudet över en längre tid. Varje utbildningsområdes andel av utbudet förändras oftast ganska lite på ett år, men över tid kan det ske större förändringar.

För att effektivisera ansöknings- och bedömningsprocessen och skapa förutsättningar för en ökad strategisk styrning av yrkeshögskolans utbildningsportfölj, arbetar myndigheten med prioriteringar baserat på arbetsmarknadens efterfrågan. Dessa prioriteringar fungerar som en riktning under bedömningsarbetet. Vilka utbildningar som slutligen blir beviljade styrs av en rad faktorer, där arbetsmarknadens efterfrågan är en av dem.

Statistik om kurser (mindre än 100 YH-poäng), behörighetsgivande förutbildning (BFU) och uppdragsutbildning redovisas i separata avsnitt. Likaså statistik om YH-flex. YH-flex är till för dem som redan har yrkeskunskaper som kan tillgodoräknas i ett program. De som påbörjar studier inom YH-flex kan få en individuellt anpassad kompletterande utbildning för att nå examen.

1.1.1 Utbildningar, utbildningsomgångar och platser

Kortfattat:

- 3 318 pågående utbildningsomgångar 2024
- 95 000 platser på pågående utbildningsomgångar 2024
- 9,5 procent utnyttjade platser vid start 2024

Expansion inom yrkeshögskolans program

Det har skett en expansion inom yrkeshögskolans program och både antalet utbildningsomgångar³ och platser⁴ har ökat mycket sedan 2018. Under perioden 2018–2024 beslutade myndigheten i genomsnitt om 36 200 nya platser per år i de ordinarie ansökningsförfarandena,⁵ vilket kan jämföras med i genomsnitt 20 800 nya platser per år 2012–2017. Under 2020 beslutade myndigheten även om extra omgångar och platser på redan beviljade program på

1 Av statliga myndigheter kan endast högskolor beviljas statliga medel från MYH, vilket kallas särskilda medel. Övriga statliga myndigheter kan beviljas att bedriva yrkeshögskoleutbildning men utan särskilda medel.

2 Varje utbildning har en eller flera utbildningsomgångar med olika starttidpunkter. En omgång kan liknas vid en klass med studerande.

3 Varje utbildning har en eller flera utbildningsomgångar med olika starttidpunkter. Se avsnitt 1.6 Om statistiken.

4 Platser avser här platser på utbildningsomgångar med eller utan statliga medel (statsbidrag eller särskilda medel) från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Se avsnitt 1.6 Om statistiken.

5 Se avsnitt 1.1

grund av coronapandemin. Sammantaget innebär det att besluten från åren med expansion ackumulerades och 2024 hade de hittills största volymerna med 3 318 pågående omgångar med 95 000 platser.

Platser per utbildningsomgång varierar mellan utbildningsområdena

Av utbildningsområdena hade ekonomi, administration och försäljning flest platser medan teknik och tillverkning hade flest utbildningsomgångar 2024. I genomsnitt var det 29 platser per omgång men det fanns skillnader mellan områdena. Ekonomi, administration och försäljning hade betydligt fler platser per omgång än teknik och tillverkning, 33 jämfört med 23.

En del utbildningsomgångar bedrivs i flera kommuner

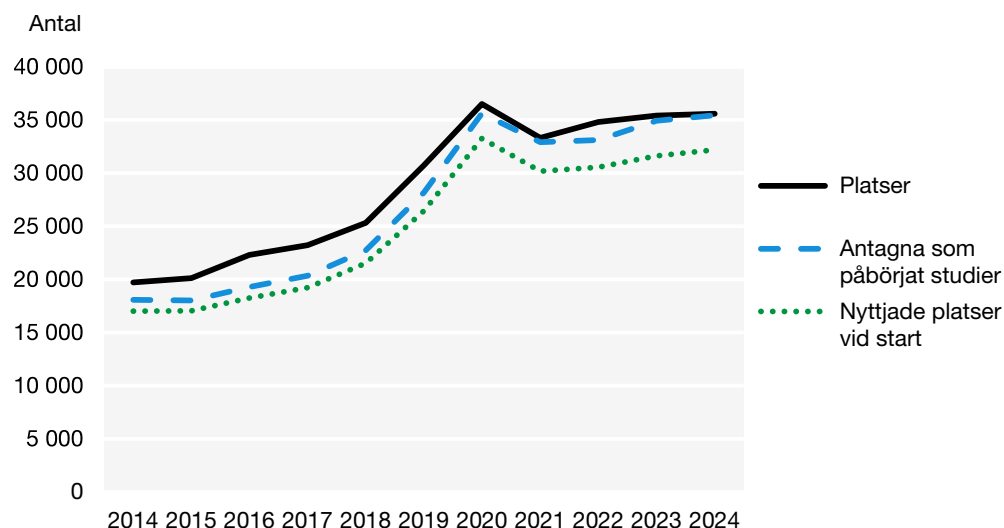
Merparten av utbildningsomgångarna bedrivs i en enda kommun⁶, men sedan 2020 har utbildningsanordnarna kunnat beviljas att bedriva enskilda omgångar i flera kommuner samtidigt. Av de 1 214 omgångar som startade under 2024 var det 145 omgångar (12 procent) som hade studerande i flera kommuner.⁷ Motsvarande andel 2023 var 10 procent.

Fler studerande än platser

På utbildningsomgångarna med avsedd start 2024 fanns det totalt 35 600 platser att nyttja. Av dessa var det totalt 3 400 platser som inte nyttjades varav 900 på grund av att en del omgångar blev inställda⁸ och 2 500 på grund av underintag⁹ på en del startade omgångar. Antalet nyttjade platser vid start blev därmed 32 200.

Antalet antagna som påbörjat studier var 35 500, vilket var 3 200 fler än de 32 200 nyttjade platserna.¹⁰ Skillnaden beror på att det gjordes överintag på mer än hälften av de startade omgångarna.¹¹

Diagram 1.1. Platser och nyttjade platser vid start, 2014–2024

Platser inkluderar platser på inställda utbildningsomgångar. Antal antagna som påbörjat studier avser här vid omgångens start, exklusive de som tillkommit under utbildningens gång. Källa: MYH.

6 Inkluderar distansutbildningar där samtliga fysiska träffar är i en enda kommun.

7 Avser här vid utbildningsomgångens start, exklusive studerande som tillkommit under utbildningens gång.

8 Över tid har den främsta orsaken till att utbildningsomgångar blivit inställda varit för få behöriga sökande även om det också har funnits flera andra skäl.

9 Underintag innebär att färre antagna påbörjat studier än vad det fanns platser på utbildningsomgången.

10 Antagna som påbörjat studier avser här vid utbildningsomgångens start, exklusive de som tillkommit under utbildningens gång. Notera att alla värden är avrundade till jämna 100-tal.

11 På utbildningsomgångar som bedrivs med statliga medel från MYH får utbildningsanordnarna göra överintag, vilket innebär att fler antagna får påbörja studier än vad det finns platser. Anordnarna får däremot inga statliga medel för överintagen. På omgångar som bedrivs utan statliga medel från MYH får anordnarna inte göra överintag.

Andelen outnyttjade platser har minskat

Andelen outnyttjade platser vid start minskade mellan 2023 och 2024 från 10,8 procent till 9,5 procent, vilket var lägre än 2022 men i nivå med 2020 och 2021. Fram tills 2024 hade 2020 och 2021 de lägsta andelarna outnyttjade platser vid start.¹²

De historiskt låga andelarna outnyttjade platser vid start 2020 och 2021 kan till stor del ha varit en följd av coronapandemins påverkan på arbetsmarknaden. Individer kan i högre grad än tidigare ha haft skäl att söka till utbildningar och att också påbörja dem för att undvika arbetslöshet. De senaste åren kan också behörighetsgivande förutbildning (BFU) och startstöd ha haft en viss minskande effekt.¹³ Det är möjligt att minskningen mellan 2023 och 2024 till viss del kan bero på ett försämrat konjunkturläge med ökad arbetslöshet.

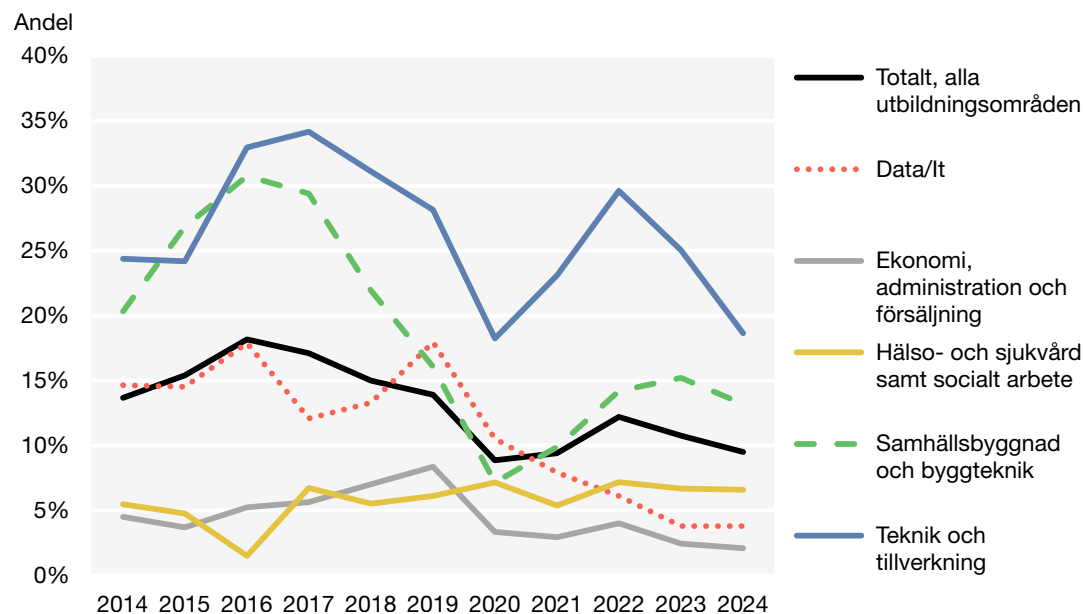
Över tid har merparten av de outnyttjade platserna funnits på utbildningsomgångar som startat men som haft tomma platser. Av de 9,5 procent outnyttjade platserna vid start 2024 fanns 7 procentenheter på startade omgångar och 2,5 procentenheter på inställda omgångar.¹⁴

Andelen outnyttjade platser varierade mellan utbildningsområdena

Över tid har andelen outnyttjade platser vid start varierat mycket mellan utbildningsområdena. Av de fem stora områdena hade teknik och tillverkning högst andel 2024 med 16,6 procent följt av samhällsbyggnad och byggteknik med 13,2 procent. Ekonomi, administration och försäljning hade lägst andel med 2,1 procent.

I samtliga utbildningsområden var andelen outnyttjade platser vid start antingen oförändrad eller minskande mellan 2023 och 2024. Den största minskningen var inom teknik och tillverkning, från 25,0 till 18,6 procent.

Diagram 1.2. Outnyttjade platser vid start inom de stora utbildningsområdena, 2014–2024

Notera: Inklusive platser på inställda utbildningsomgångar. Källa: MYH.

¹² Avser sedan 2014.

¹³ Se avsnitt 1.3 Behörighetsgivande förutbildning.

¹⁴ För startade omgångar avses underintag, vilket innebär att färre antagna påbörjat studier än vad det fanns platser på utbildningsomgången.

Samband mellan andel outnyttjade platser vid start och behöriga sökande per plats

Det finns ett visst samband mellan en minskad andel outnyttjade platser vid start och ett ökat antal behöriga sökande per plats. Det förutsätter att ökningen av behöriga sökande främst sker för utbildningar där sökintresset tidigare har varit lågt i förhållande till antalet platser. Om ökningen främst sker för utbildningar som över tid haft ett stort överskott av behöriga sökande, kan effekten på outnyttjade platser vid start bli liten.¹⁵

1.1.2 Utbildningsanordnare

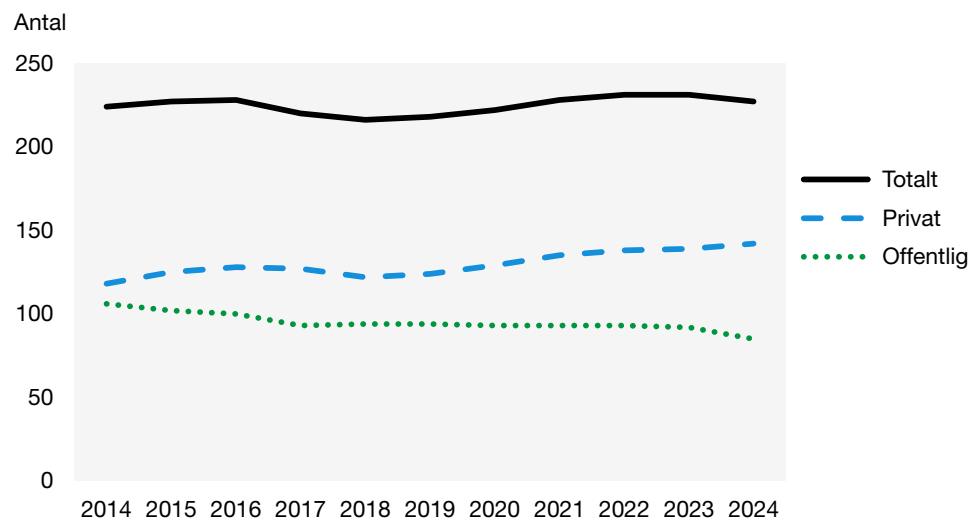
Kortfattat:

- 227 utbildningsanordnare bedrev utbildning 2024
- 63 procent av utbildningsanordnarna var privata utbildningsanordnare 2024
- 77 procent av platserna var hos privata utbildningsanordnare 2024

Under 2024 var det 227 utbildningsanordnare som bedrev yrkeshögskoleprogram. Av dessa var 142 privata organisationer och 85 offentliga. Av de offentliga anordnarna var 77 kommuner eller kommunförbund, 5 regioner och 3 statliga anordnare.¹⁶

Fördelningen mellan privata och offentliga anordnare har förändrats under perioden 2014–2024. Andelen privata anordnare har ökat från 53 procent till 63 procent.

Diagram 1.3. Utbildningsanordnare efter typ av huvudman, 2014–2024

Avser juridiskt ansvariga utbildningsanordnare som haft minst en utbildningsomgång som pågått under respektive år.

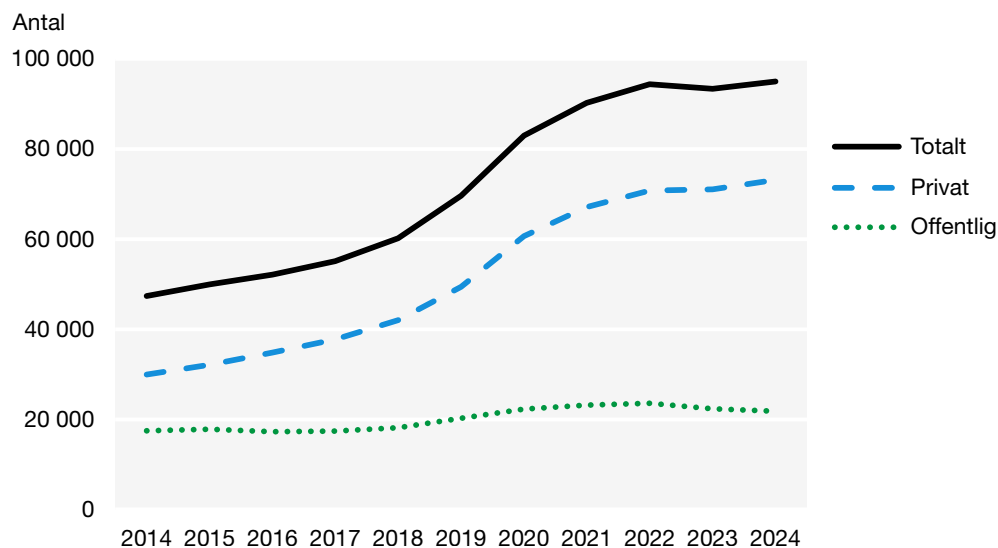
Källa: MYH.

15 För utbildningsomgångar på yrkeshögskolans program finns det ett visst negativt samband mellan antalet behöriga sökande per plats och andelen outnyttjade platser vid start. Det betyder att outnyttjade platser vid start minskar när behöriga sökande per plats ökar. Mer fördjupad information finns i rapporten "Behöriga sökande per plats och andel outnyttjade platser vid start för utbildningsomgångar – YH-program 2019 och 2021", 2023, Dnr: MYH 2023/898.

16 Avser juridiskt ansvariga utbildningsanordnare med minst en pågående utbildningsomgång. För definition av utbildningsanordnare och pågående utbildningsomgångar, se avsnitt 1.6 Om statistiken.

Vad gäller fördelningen av platserna så har det skett en förskjutning mot privata anordnare. Under 2014 fanns 63 procent av platserna hos privata anordnare. Motsvarande andel 2024 var 77 procent.

Diagram 1.4. Platser hos utbildningsanordnare efter typ av huvudman, 2014–2024

Platser avser beslutade utbildningsplatser på utbildningsomgångar som pågått under respektive år. Källa: MYH.

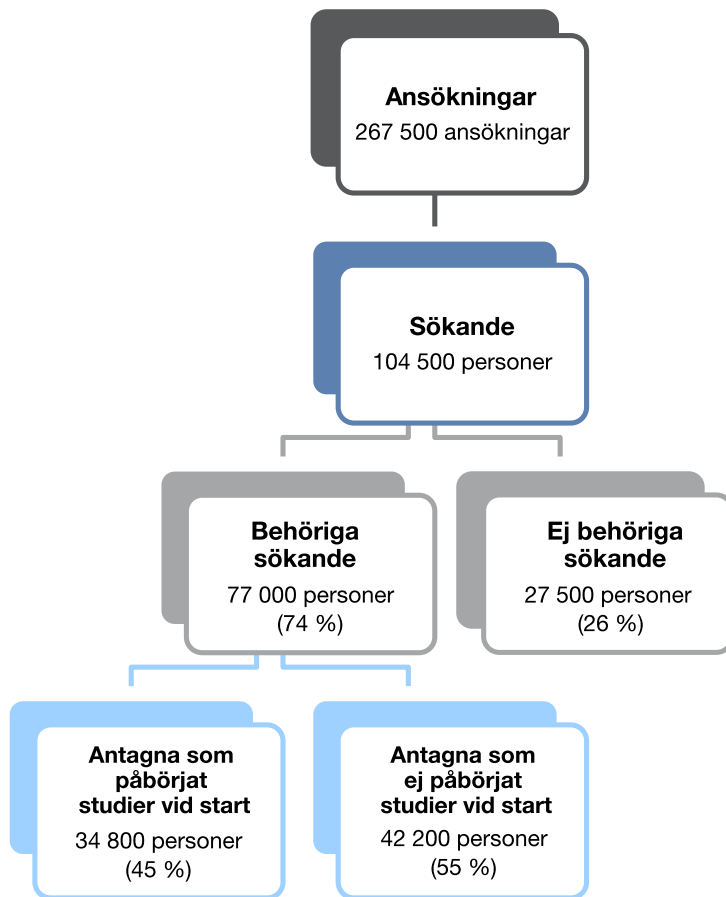
1.1.3 Sökande och sökande per plats

Det här avsnittet beskriver hur många som sökt till yrkeshögskolans program och hur många av dessa som varit behöriga till minst en utbildning. I figur 1 ges en sammanfattande bild av volymerna i tillträdet, från ansökan till att en sökande antas och sedan påbörjar utbildningen.

Kortfattat:

- 104 500 personer sökte till minst ett program med start 2024
- 77 000 var behöriga sökande under 2024
- 2,2 behöriga sökande per plats 2024

Figur 1. Ansökningar, sökande, behöriga sökande och antagna som påbörjat studier vid start, 2024

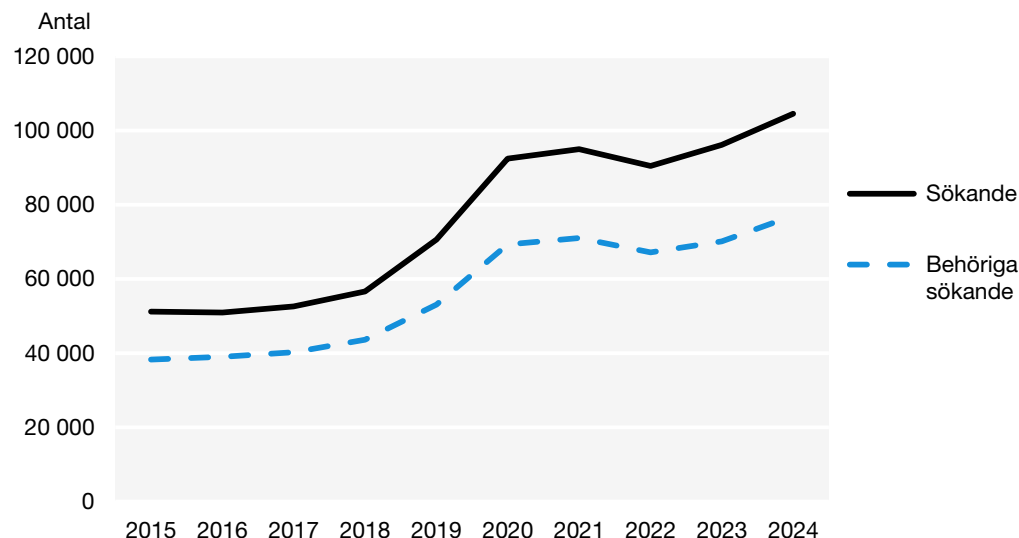
Notera: Alla uppgifter i figuren avser unika individer förutom ansökningar där varje person räknas en gång för varje utbildning den har sökt till. Studerande som tillkommit under utbildningens gång ingår inte i måttet antagna som påbörjat studier vid start. Källa: SCB.

Fler sökande än tidigare år

Antalet sökande till program inom yrkeshögskolan ökade under 2024. Totalt sökte 104 500 personer till de program som startade under året, vilket var en ökning med 9 procent jämfört med 2023. Detta var första gången antalet sökande överskred 100 000. Antalet behöriga sökande ökade relativt sett mer än sökande. Det var 77 200 behöriga sökande 2024, vilket var en ökning med 10 procent jämfört med året innan.

Både antalet sökande och behöriga sökande ökade årligen mellan 2016 och 2021. Därefter minskade antalen 2022, vilket av myndigheten bedömdes bero på att arbetsmarknaden återhämtade sig efter coronapandemin. Ökningen under 2024 innebar att både antalet sökande och behöriga sökande nådde sin högsta nivå hittills.

Diagram 1.5 Sökande och behöriga sökande, 2015–2024

Källa: SCB.

Högre andel kvinnor än män bland de behöriga sökande

Majoriteten av de behöriga sökande till yrkeshögskolans program som startade 2024 var kvinnor. Av de behöriga sökande var 57 procent kvinnor och 43 procent män, vilket var i nivå med 2023.

Fortsatt hög andel som sökt mer än en utbildning

Andelen som söker till mer än en utbildning inom yrkeshögskolans program har över tid ökat även om det fortfarande är vanligast att söka enbart en utbildning. Av de sökande till utbildningar med start 2024 var det 54 procent som sökte enbart en utbildning medan 46 procent sökte flera utbildningar. Under de senaste tio åren har denna andel ökat med 10 procentenheter. Andelen som sökte flera utbildningar var ungefär densamma för kvinnor (46 procent) och män (47 procent).

Av de sökande var 74 procent behöriga till minst en utbildning 2024. Denna andel har ökat med en procentenhet jämfört med 2023. Det var 57 procent av de behöriga sökande som var kvinnor och 43 procent män. Av de behöriga sökande var det 45 procent som antogs till och påbörjade utbildning¹⁷. Detta var i likhet med tidigare år då andelen varierat mellan 45 och 52 procent sedan 2015. Av dessa var 50 procent kvinnor och 50 procent män 2024.

Både fler sökande och fler behöriga sökande per plats

Antalet platser ökade med 1 procent under 2024.¹⁸ Ökningen var mindre än ökningen av antalet sökande, vilket medförde att antalet sökande per plats ökade. Det var 3,0 sökande per plats 2024 jämfört med 2,8 sökande per plats 2023. Antalet behöriga sökande per plats var 2,2, vilket även det var en ökning från 2023 då det var 2,0.

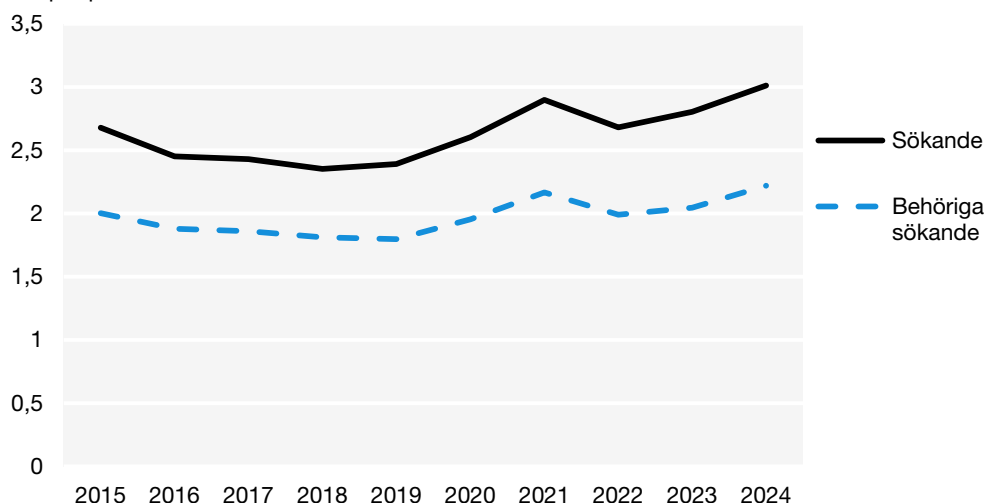
¹⁷ Avser antagna som påbörjat utbildningen vid start. Studerande som tillkommit under utbildningens gång ingår inte.

¹⁸ Avser platser på startade utbildningsomgångar inom yrkeshögskolans program.

Sedan 2015 har antalet sökande per plats varierat mellan 2,4 och 2,9. Under samma period har antalet behöriga sökande per plats varierat mellan 1,8 och 2,2. Årets notering tangerar 2021 års resultat som har det högsta antalet behöriga sökande per plats under den redovisade perioden.

Diagram 1.6. Sökande och behöriga sökande per plats, 2015–2024

Antal per plats

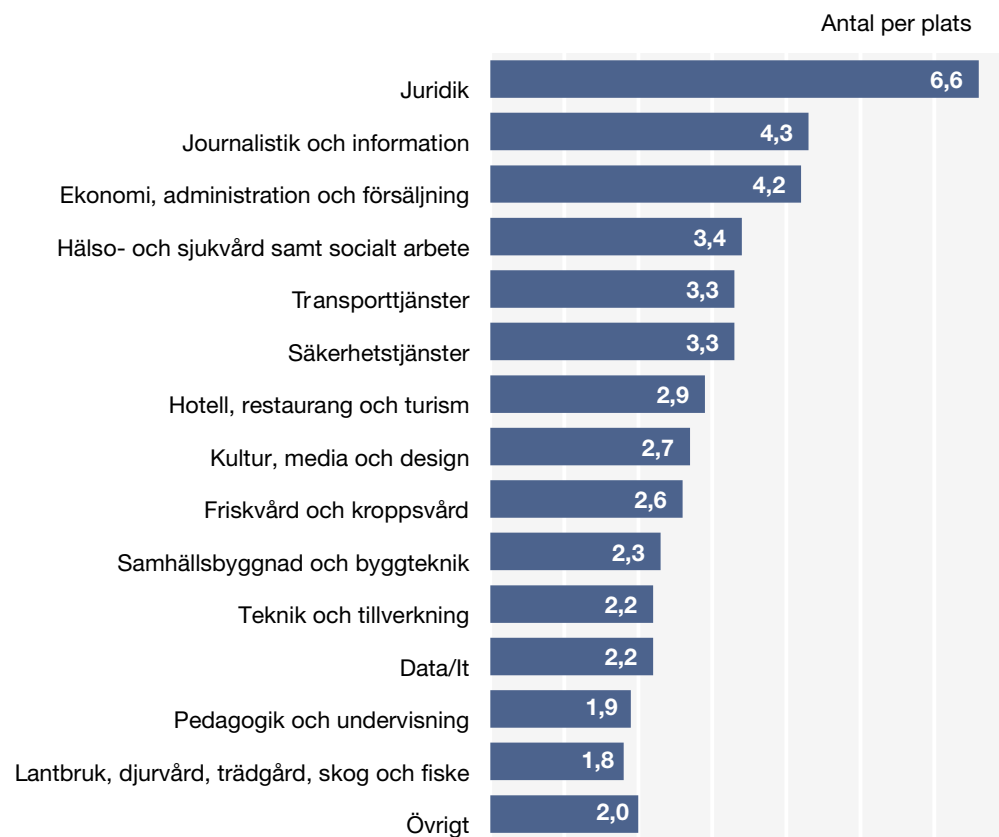
Källa: SCB.

Söktrycket varierar mellan utbildningsområdena

Högst behöriga sökande per plats 2024 hade Juridik med 6,6 behöriga sökande per plats, vilket var högst av alla utbildningsområden. Det är ett relativt litet område inom yrkeshögskolan och varje enskild utbildningsomgång får därför stor påverkan. Lägst antal behöriga sökande per plats hade lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske. Bland samtliga övriga utbildningsområden ökade antalet och varierade mellan 2,2 och 4,3.

Bland de fem stora utbildningsområdena hade ekonomi, administration och försäljning samt hälso- och sjukvård samt socialt arbete flest behöriga sökande per plats 2024 med 4,2 respektive 3,4. Dessa områden har haft en högre konkurrens om platserna än de tre övriga stora utbildningsområdena samtliga år sedan 2015. Inom data/it, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning varierade antalet behöriga sökande per plats mellan 2,2 och 2,3. För dessa tre områden har trenden varit ökande de senaste tio åren.

Diagram 1.7. Behöriga sökande per plats efter utbildningsområde, 2024

Notera: Statistiken över antal behöriga sökande är nettoräknad, vilket innebär att varje person räknas endast en gång per utbildningsområde. Källa: SCB.

Tidigare analyser visar att antal behöriga sökande per plats varierar i ännu större utsträckning bland de enskilda utbildningsomgångarna än bland utbildningsområdena och fördelningen är dessutom skev. För 2022 och 2023 hade närmare hälften av utbildningsomgångarna färre än tre behöriga sökande per plats medan en av tio omgångar hade fler än nio behöriga sökande per plats.¹⁹

Högre söktryck på distansutbildningar

Bland de program inom yrkeshögskolan som startade 2024 var det fler behöriga sökande per plats till distansutbildningarna än till utbildningarna som bedrevs i bunden form. Det var totalt 3,2 behöriga sökande per plats till distansutbildningarna och 2,3 behöriga sökande per plats till utbildningarna som bedrevs i bunden form. Att distansutbildningarna hade fler behöriga sökande per plats var i likhet med övriga år sedan 2015.

Av de tio utbildningsområdena med minst 100 platser på både bunden och distans hade nästan alla fler behöriga sökande per plats till utbildningarna som bedrevs på distans. Det var enbart hälso- och sjukvård samt socialt arbete som hade fler behöriga sökande per plats till utbildningarna som bedrevs i bunden studieform. Detta var i likhet med tidigare år.

¹⁹ Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), "Behöriga sökande per plats och andel outnyttjade platser vid start för utbildningsomgångar – YH-program 2019 och 2021", Dnr: MYH 2023/898.

Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), "Statistisk årsrapport 2023" Dnr: MYH 2023/208.

Drygt en av tio behöriga utifrån reell kompetens

Det finns flera sätt att bli behörig till ett program inom yrkeshögskolan. En sökande som saknar formella meriter kan bedömas behörig utifrån reell kompetens.

Av de sökande till yrkeshögskolans program 2024 bedömdes 9 800 behöriga utifrån reell kompetens²⁰, vilket motsvarade 13 procent av samtliga behöriga sökande. Detta var i nivå med tidigare år då andelen varierat mellan 12 och 15 procent sedan 2016. Tidigare år var andelen som bedömdes behöriga utifrån reell kompetens något högre för män än för kvinnor. För 2024 var däremot andelen lika hög (13 procent).

Tabell 1.1. Antal sökande som bedömts behöriga utifrån reell kompetens och andel av totala antalet behöriga sökande, 2016–2024

	Antal			Andel		
År	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2016	4 952	2 368	2 584	13 %	10 %	16 %
2017	5 194	2 756	2 438	13 %	12 %	15 %
2018	5 757	3 187	2 570	13 %	12 %	15 %
2019	7 880	4 358	3 522	15 %	14 %	16 %
2020	10 071	5 557	4 514	15 %	14 %	16 %
2021	10 083	5 929	4 154	14 %	14 %	15 %
2022	8 186	4 720	3 466	12 %	12 %	13 %
2023	8 865	4 960	3 905	13 %	12 %	13 %
2024	9 841	5 692	4 149	13 %	13 %	13 %

Källa: SCB.

Hur stor andel av de behöriga sökande som behörighetsförklarats utifrån reell kompetens varierade mellan utbildningsområdena samt beroende på ålder och nationell bakgrund. Bland de fem stora utbildningsområdena var andelen som högst inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete där 19 procent behörighetsförklarats enligt reell kompetens 2024. Lägst andel var det inom samhällsbyggnad och byggteknik där andelen var 8 procent.

Äldre sökande hade i större utsträckning behörighetsförklarats enligt reell kompetens jämfört med yngre under 2024. Högst andel fanns i åldersgruppen 45 år eller äldre. Där hade 21 procent behörighetsförklarats utifrån reell kompetens. Åldersgruppen 24 år och yngre hade lägst andel med 7 procent. Andelen som behörighetsförklarats enligt reell kompetens var högre bland utrikes födda (20 procent) jämfört med inrikes födda (10 procent).

Av de sökande som bedömdes behöriga utifrån reell kompetens var det 38 procent som antogs till och påbörjade studier på ett program²¹ under 2024. Det var en nedgång från 44 procent under 2023. I likhet med de flesta tidigare år var andelen som antogs och påbörjade studier något lägre bland de behöriga enligt reell kompetens än bland de behöriga som helhet.

20 Avser att den sökande i enlighet med förordning (2009:130) om yrkeshögskolan antingen bedömts ha grundläggande behörighet genom annan utbildning än formell utbildning eller genom erfarenhet (3 kap. 1 § punkt 4) alternativt bedömts behörig genom den så kallade 20-procentsregeln (3 kap. 4 §).

21 Avser här antagna som påbörjat studier vid utbildningsomgångens start, exklusive de som hoppat in under utbildningens gång.

1.1.4 Antagna som påbörjat studier

Kortfattat:

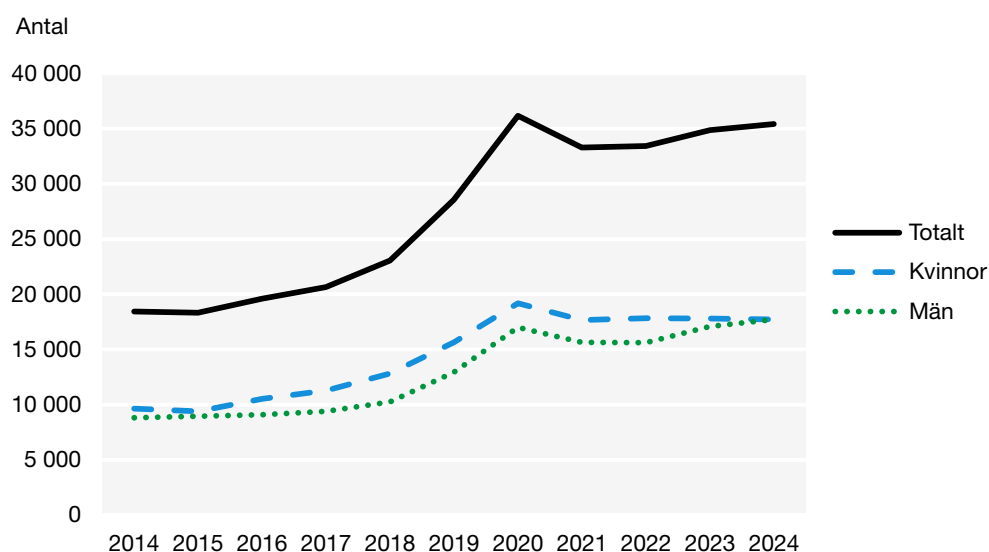
- 35 400 antagna påbörjade studier 2024
- 50 procent var kvinnor och 50 procent var män 2024
- 27 procent var utrikes födda 2024

Hittills har 35 400 antagna påbörjat studier på de utbildningsomgångar inom yrkeshögskolans program som startade under 2024. Det förväntas tillkomma ungefär 300 som påbörjar studier under utbildningarnas gång, varav merparten under 2025.²² Det var 17 700 kvinnor och 17 700 män som påbörjade studier under 2024.

Antagna som påbörjat studier har ökat mycket i samband med expansionen

Antalet antagna som påbörjat studier ökade svagt men i stort sett kontinuerligt under perioden 2014–2017, från 18 400 till 20 600. Under 2018 påbörjades en expansion inom yrkeshögskolans program och mellan 2017 och 2020 ökade antalet som påbörjat studier med 75 procent, till 36 200, vilket är det högsta antalet hittills. Det året fanns det också extra beviljade utbildningsomgångar med anledning av pandemin.

Diagram 1.8. Antagna som påbörjat studier, 2014–2024

Källa: SCB.

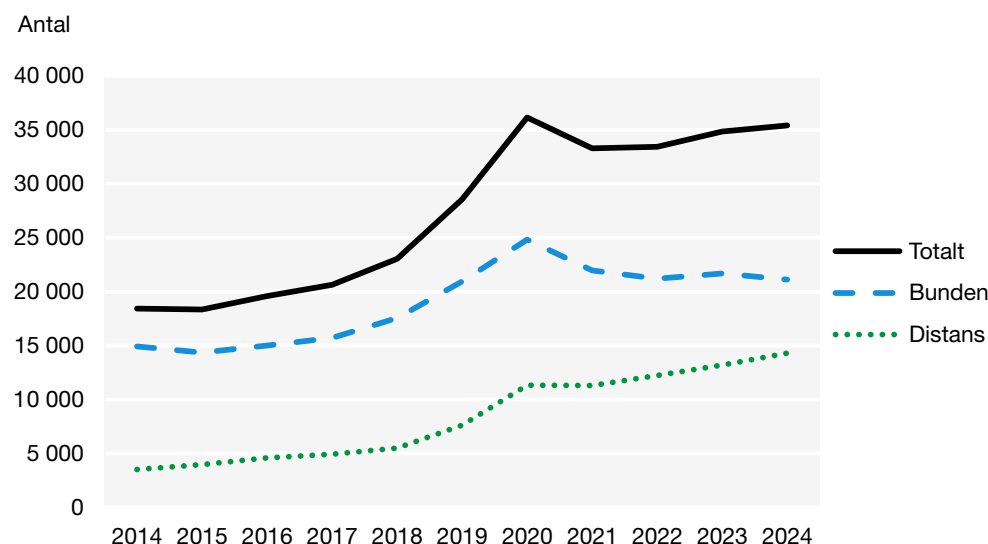
Antal som påbörjat studier ökar inom både distans och bunden form

Antalet antagna som påbörjat studier har ökat avsevärt mellan 2014 och 2024, både inom utbildningar i bunden studieform och distansutbildningar. På utbildningar i bunden studieform har antalet som påbörjat studier ökat från 15 000 till 21 100, medan det på distansutbildningar har skett en ökning från 3 500 till 14 300.

²² Avstämt 2025-01-30.

Procentuellt sett har distansutbildningar ökat betydligt mer än utbildningar i bunden studieform. Det har resulterat i att andelen av de som påbörjat studier på distansutbildningar har stigit från 19 procent till 40 procent mellan 2014 och 2024. Drygt hälften av ökningen för andelen distansutbildningar har skett i samband med expansionen som påbörjades 2018, och andelen varierar avsevärt mellan utbildningsområdena.

Diagram 1.9. Antagna som påbörjat studier efter studieform, 2014–2024

Källa: SCB.

Jämn könsfördelning totalt sett

Totalt sett har könsfördelningen bland antagna som påbörjat studier varit jämn under hela perioden 2014–2024. Under 2024 var det 50 procent kvinnor och 50 procent män. En jämn könsfördelning definieras som att andelen är minst 40 procent av bägge könen.²³

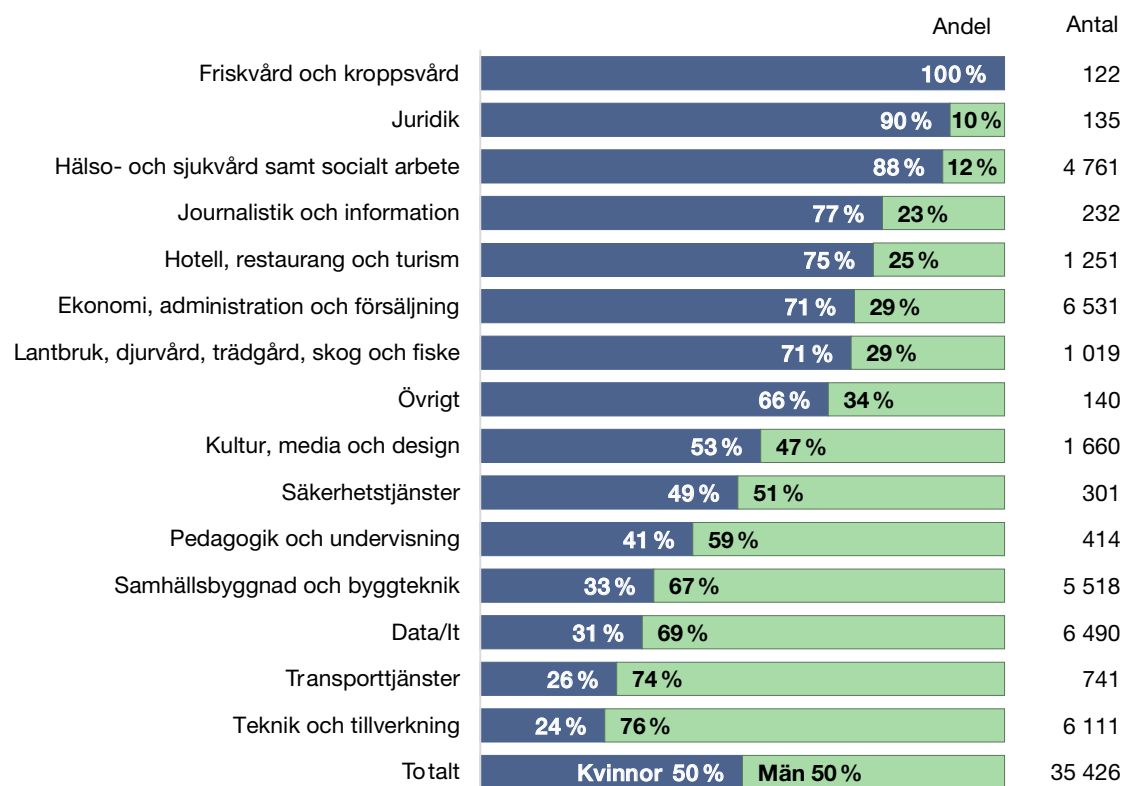
Ojämn könsfördelning inom de stora utbildningsområdena

Inom de fem stora utbildningsområdena var det däremot en ojäm könsfördelning bland de antagna som påbörjade studier under 2024, vilket det också har varit över tid.²⁴ Inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete och ekonomi, administration och försäljning var andelen kvinnor högre än andelen män. Inom teknik och tillverkning, data/it samt samhällsbyggnad och byggt teknik var det motsatta. Områdena samhällsbyggnad och byggt teknik och data/it har de senaste fem åren gått mot en mindre skev könsfördelning.

²³ Källa: www.jamstall.nu

²⁴ I avsnitt 1.6 Om statistiken visas indelningen i stora och övriga utbildningsområden.

Diagram 1.10. Antagna som påbörjat studier efter utbildningsområde och kön, 2024

Källa: SCB.

Marginellt minskad medianålder

Medianåldern bland dem som påbörjat program inom yrkeshögskolan ökade från 28 till 31 år mellan 2014 och 2023. För 2024 har medianåldern återgått till 30 år. Bland kvinnor har medianåldern ökat från 28 till 32 år och bland män från 27 till 29 år mellan 2014 och 2024.

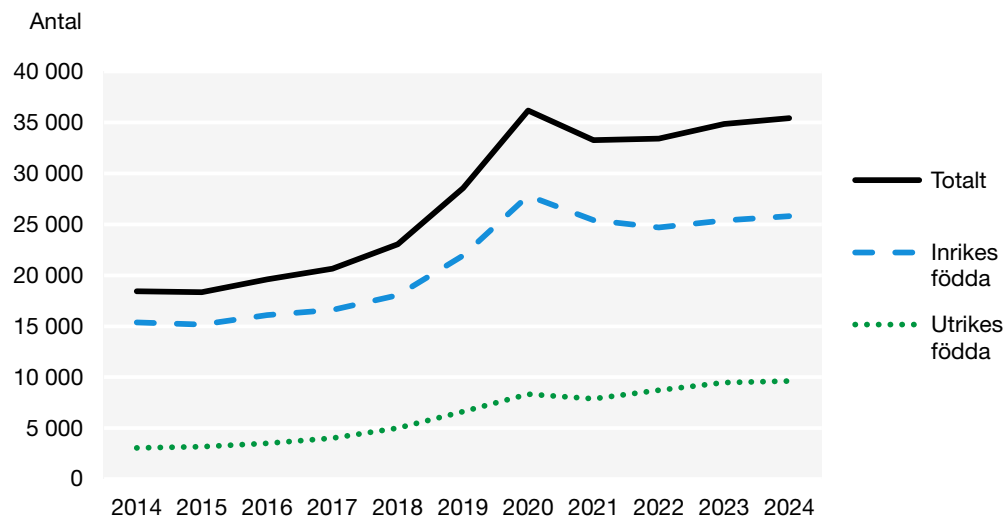
Andelen utrikes födda har ökat

Andelen utrikes födda som påbörjat program har ökat från 17 procent till 27 procent mellan 2014 och 2024. Mellan 2015 och 2023 var ökningen årlig för att i år tangera 2023 års siffra om 27 procent. Inom högskolan har det varit en liknade utveckling av andelen utrikes födda högskolenybjörjare. Där har det skett en ökning från 11 procent till 18 procent mellan läsåren 2013/2014 och 2023/2024.²⁵

Andelen utrikes födda på program inom yrkeshögskolan var 27 procent 2024 både bland kvinnor och män. Detta till skillnad från 2023 då det var en något högre andel kvinnor än män.

25 Högskolenybjörjare under 65 år. Exklusive inresande studenter. Källa: UKÄ.

Diagram 1.11. Antagna som påbörjat studier efter inrikes/utrikes födda, 2014–2024

Källa: SCB.

Utbildningsnivån skiljer sig mellan könen och mellan utrikes födda och inrikes födda

Över tid har det funnits skillnader i högsta utbildningsnivå innan påbörjad utbildning inom yrkeshögskolan, både mellan kvinnor och män samt mellan utrikes födda och inrikes födda. Bland de kvinnor som påbörjade ett program 2023 hade 17 procent en eftergymnasial utbildning på minst 3 år, medan motsvarande andel för män var 11 procent. För utrikes födda var det 24 procent som hade en eftergymnasial utbildning på minst 3 år innan de påbörjade ett program, jämfört med 11 procent bland inrikes födda.²⁶

1.1.5 Studerande

Detta avsnitt beskriver alla som varit studerande²⁷ på de utbildningsomgångar som pågått under ett år. Det görs inte någon skillnad på hur stor del av året som en individ ska ha varit i studier för att räknas som studerande.

Kortfattat:

- 87 200 studerade på YH-program 2024.
- 36 procent studerade på distansutbildningar och 64 procent på utbildningar i bunden studieform 2024.
- 51 procent av de studerande var kvinnor och 49 procent var män 2024

Antalet studerande har närmare fördubblats sedan 2014

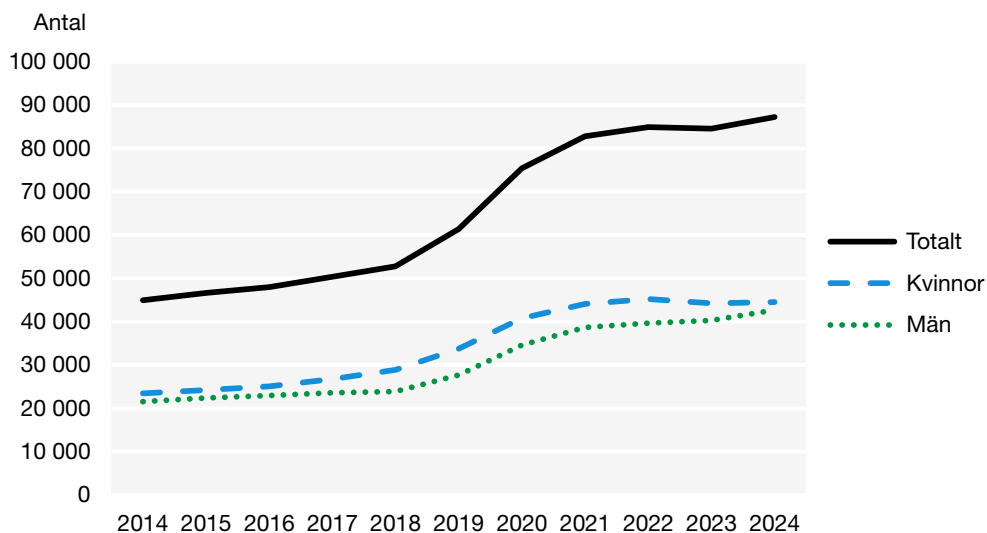
Antalet studerande på pågående program har ökat mycket över tid och framför allt efter att expansionen inom yrkeshögskolan påbörjades 2018. Under perioden 2014–2024 har antalet studerande närmare fördubblats, från 45 000 till 87 200. Andelen studerande kvinnor har ökat med 90 procent och antalet studerande män med 99 procent.

²⁶ De senaste tillgängliga uppgifterna om högsta utbildningsnivå avser 2023. Notera att det saknas uppgift om utbildningsnivå för 2 procent av de utrikes födda. Andelen för utrikes födda kan därför vara något underskattad. Källa: SCB.

²⁷ För åren 2018 och framåt visas faktiska studerande och för åren 2014–2017 visas aktiva studerande, se definitioner och förklaringar i avsnitt 1.6 Om statistiken

Könsfördelningen har totalt sett varit jämn under perioden 2014–2024. Den har varierat något mellan åren med 51–55 procent kvinnor och 45–49 procent män. År 2024 var det 51 procent kvinnor och 49 procent män. Även om könsfördelningen totalt sett var jämn 2024 var det en ojämn könsfördelning inom samtliga fem stora utbildningsområden,. Detta är däremot inget nytt utan i linje med tidigare år. En jämn könsfördelning definieras som att andelen är minst 40 procent av bägge könen.²⁸

Diagram 1.12. Studerande, 2014–2024

Källa: SCB med undantag för åren 2018–2020 som har källa MYH.

Merparten studerar inom de fem stora utbildningsområdena

Under 2024 fanns sammanlagt cirka 80 procent av de studerande inom något av de fem stora utbildningsområdena²⁹, vilket varit fallet över lång tid. Efter att expansionen inleddes 2018 har samtliga stora områden ökat mycket i volym, framför allt inom data/it som 2024 hade 19 procent av de studerande att jämföra med 11 procent sex år tidigare. Det har främst varit en förskjutning i andelen från ekonomi, administration och försäljning som har haft en minskad andel från 26 procent till 20 procent.

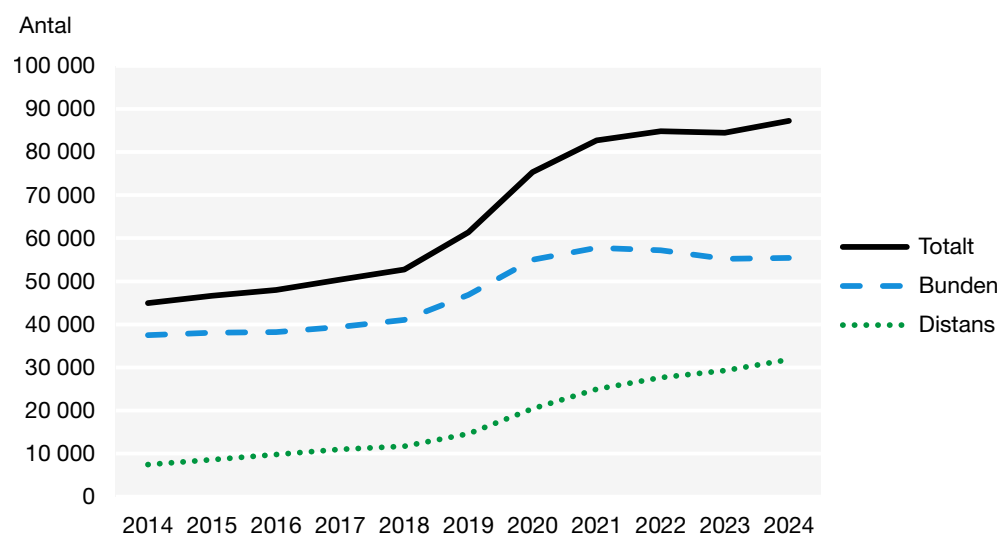
Fler studerade på utbildningar i bunden studieform än på distansutbildningar

Det har över tid varit fler studerande på utbildningar i bunden studieform än på distansutbildningar. Antalet studerande har ökat inom båda studieformerna mellan 2014 och 2024, från 37 500 till 55 400 inom bundna utbildningar och från 7 400 till 31 800 inom distansutbildningar. Den procentuella ökningen var däremot betydligt större för distansutbildningar, vilket innebär att andelen av de studerande som finns på dessa utbildningar har ökat mycket. Andelen har ökat från 17 procent till 36 procent mellan 2014 och 2024. En stor del av ökningen har skett sedan pandemins början 2020.

²⁸ Källa: www.jamstall.nu.

²⁹ Data/it, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning. I avsnitt 1.6 Om statistiken visas indelningen i stora och övriga utbildningsområden.

Diagram 1.13. Studerande efter studieform, 2014–2024

Källa: SCB med undantag för åren 2018–2020 som har källa MYH.

1.1.6 Examinerade

Kortfattat:

- 22 300 examinerades 2023 varav 12 800 kvinnor och 9 500 män
- 4 600 examinerade utrikes födda

Minskat antal examinerade

Mellan 2021 och 2022 ökade antalet examinerade med 19 procent för att därefter minska med 7 procent³⁰ mellan 2022 och 2023 från 23 900 till 22 300. Minskningen skedde för både kvinnor och män och för både inrikes och utrikes födda. Av de 22 300 examinerade 2023 var 12 800 kvinnor och 9 500 män. Antalet inrikes födda var 17 700 och utrikes födda 4 600.

Antalet examinerade påverkas dels av volymförändringar, det vill säga hur många som studerat på de utbildningar som avslutas under ett visst år, dels av hur stor andel som slutför sin utbildning och tar examen. Med andra ord kan antalet examinerade öka på grund av bättre prestationer även om antalet studerande varit oförändrat.

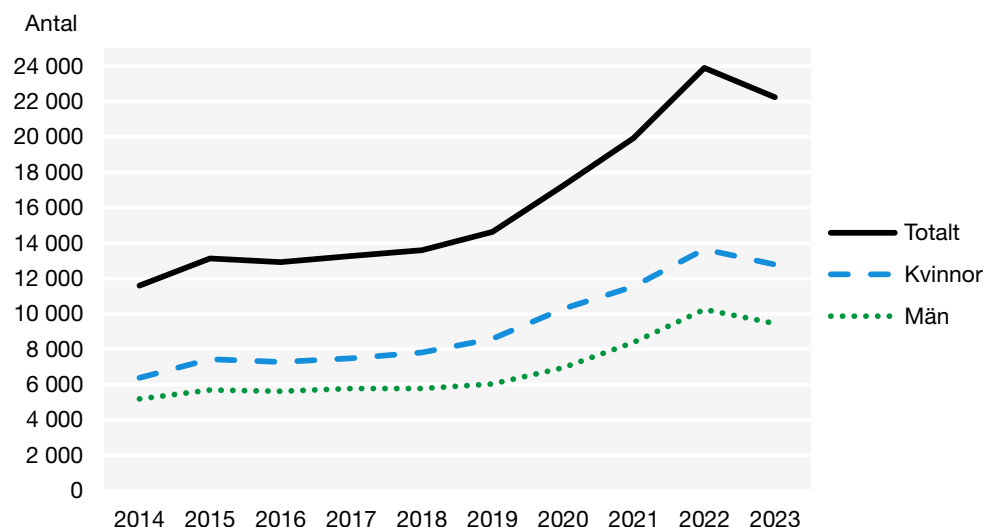
Detta var första gången som antalet examinerade minskade sedan 2016. Ett möjligt skäl till minskningen är just att antalet studerande ökade mycket under 2020 i samband med de extraomgångar som tillkom, för att sedan sjunka 2021. Detta innebar att det fanns färre som kunde examineras 2023 än 2022 då många YH-utbildningar är tvååriga. Samtidigt var examensgraden närmast oförändrad mellan 2022 och 2023.

³⁰ Antal examinerade vid avstämning hösten 2024.

Efter 2016 har examensgraden varit minskande, med undantag för en viss ökning mellan 2019 och 2020, se avsnitt 1.1.7. Därmed har ökningen av antalet examinerade under perioden 2017–2022 nästan enbart berott på en ökning av antalet studerande³¹.

Det finns en viss eftersläpning i statistiken då det tillkommer examinerade på grund av att studerande gör sena kompletteringar till examen. På grund av eftersläpningen är 2023 det senaste året som redovisas och antalet examinerade förväntas därför öka något. Preliminärt förväntas det slutgiltiga antalet examinerade för 2023 bli 22 500. Motsvarande antal för 2024 förväntas bli mellan 23 200 och 23 500.

Diagram 1.14. Examinerade, 2014–2023

Källa: SCB.

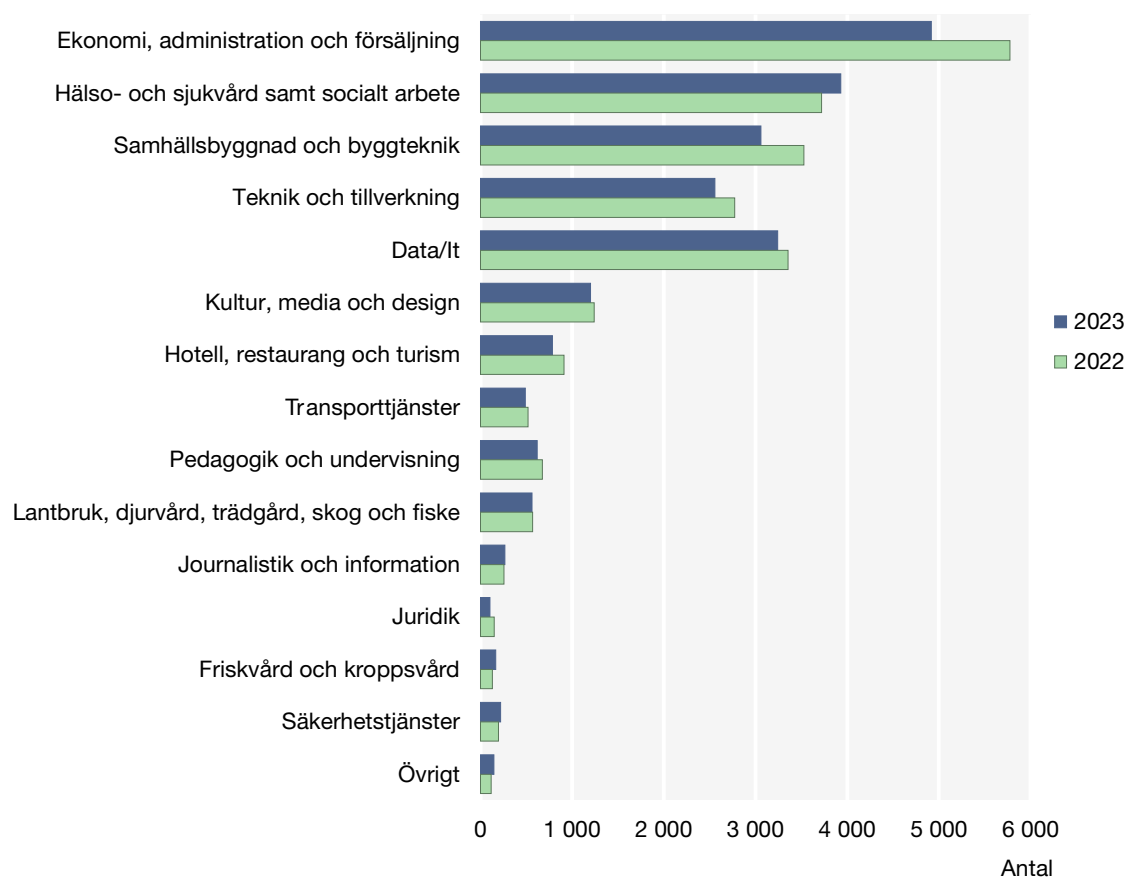
Merparten av de examinerade fanns inom de fem stora utbildningsområdena

Av dem som examinerades 2023 hade 80 procent gått en utbildning inom något av de fem stora utbildningsområdena. Detta var i likhet med de fem föregående åren då motsvarande andel varierat mellan 75 och 79 procent.

Totalt sett var det 1 600 färre examinerade 2023 än 2022. Antalet examinerade ökade inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete men minskade inom resterande stora utbildningsområden. Störst var minskningen inom ekonomi, administration och försäljning.

³¹ Under 2018 påbörjades en expansion av antal platser inom yrkeshögskolan. Detta har bidragit till ett ökat antal antagna som bedrivit studier på YH-program.

Diagram 1.15. Examinerade efter utbildningsområde, 2022–2023

Källa: SCB.

1.1.7 Examensgrad

Kortfattat:

- 68 procent examensgrad, totalt 2023
- 73 procent examensgrad för kvinnor och 62 procent för män 2023
- 71 procent examensgrad för inrikes födda och 58 procent utrikes födda

Marginell ökning av examensgraden 2023

Den totala examensgraden var 68 procent 2023, vilket var en marginell ökning jämfört med 2022 men avrundat till heltal så skiljer den sig inte från föregående år.³² Den mindre ökningen skedde främst hos kvinnliga studerande, vilka ökade sin examensgrad från 72 till 73 procent medan männens är oförändrad jämfört med föregående år på 62 procent.³³ Under hela tidsperioden 2014 – 2023 har examensgraden varit högre för kvinnor än för män.

³² Eftersom studerande kan komplettera och ta examen efter att deras utbildningsomgång avslutats så ökar även den totala examensgraden. Den slutgiltiga examensgraden väntas vara helt färdig fem år efter utbildningens slutår.

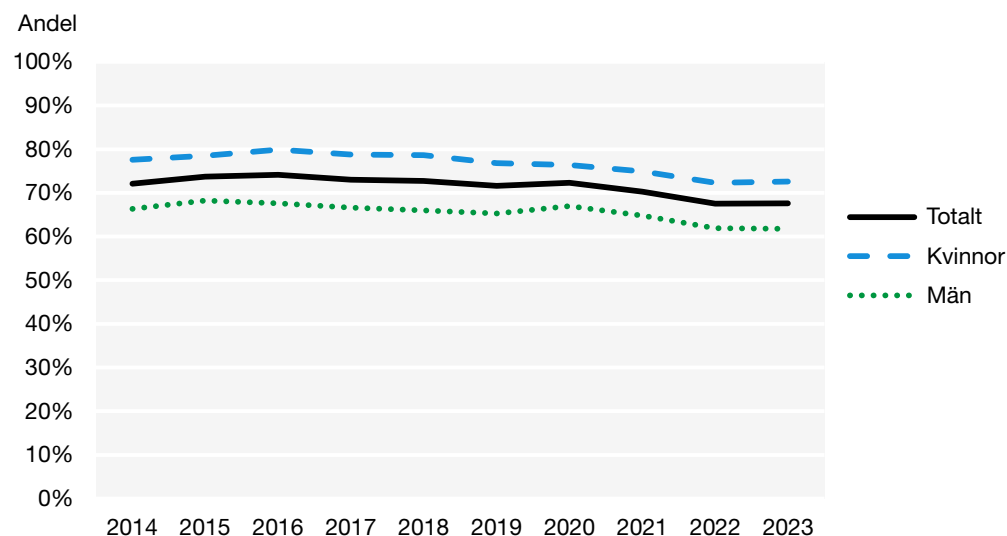
³³ Examensgrad vid avstämning under hösten 2024. Notera att avsnittet redovisar avrundade värden för examensgraden. Den totala examensgraden var, med en decimal, 67,5 procent 2022 och 67,7 procent 2023.

I likhet med tidigare år fanns det betydande skillnader i examensgraden mellan inrikes och utrikes födda 2023. Den totala examensgraden för inrikes födda var 71 procent jämfört med 58 procent för utrikes födda. Ser vi enbart till inrikes födda så har kvinnor en examensgrad på 75 procent jämfört med män som har 65 procent. Bland utrikesfödda har kvinnor en examensgrad på 63 procent medan männen har 52 procent. Om vi jämför den grupp som har högst examensgrad, det vill säga inrikes födda kvinnor med den grupp som har lägst, det vill säga utrikes födda män, så skiljer det 23 procentenheter grupperna emellan.

Examensgraden förväntas öka i efterhand, marginellt för 2022 och med omkring 0,5 procentenheter för 2023. Det beror på att det tillkommer examinerade i efterhand på grund av sena kompletteringar. När alla kompletteringar kommit in beräknas examensgraden, avrundat till heltal, bli 68 procent för både 2022 och 2023. På grund av eftersläpningen är 2023 det senaste året som redovisas. Preliminärt förväntas examensgraden för 2024 bli mellan 69 och 70 procent.

Fram till och med 2016 har de årsvisa förändringarna av den totala examensgraden varit antingen oförändrade eller ökande i jämförelse med det föregående året. Därefter har examensgraden varit minskade med undantag för 2020 då det var en viss ökning jämfört med 2019. Givet det vi redan vet och att prognoserna stämmer så har nedgången i examensgraden avstannat under 2023 och 2024.

Diagram 1.16. Examensgrad, 2014–2023

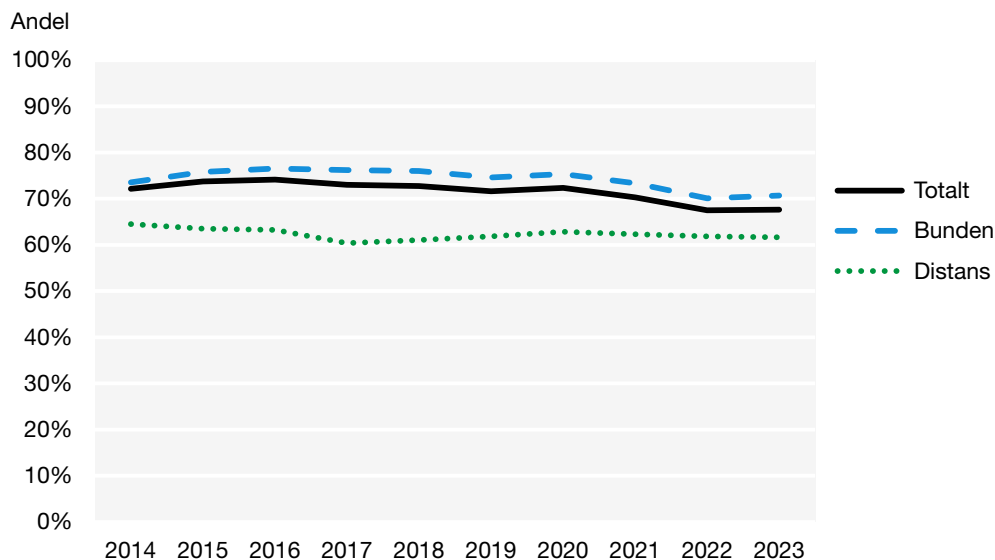

Källa: SCB.

Högre examensgrad inom bunden studieform än inom distans

Under hela perioden 2014 – 2023 har examensgraden varit högre för program som bedrivits i bunden studieform än för program som bedrivits på distans. Under 2023 var examensgraden 71 procent för program i bunden studieform jämfört med 62 procent för program som bedrevs på distans.

Diagram 1.17. Examensgrad efter studieform, 2014–2023

Källa: SCB.

Inom alla stora utbildningsområden var examensgraden högre för program som bedrevs i bunden studieform jämfört med program som bedrevs på distans. Skillnaden var störst inom samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning med 11 respektive 18 procentenheter. Inom de tre övriga stora områdena var skillnaden mellan 5 och 10 procentenheter.

Studieformen kan ha en påverkan på den totala examensgraden. Mellan slutåren 2014 och 2023 har andelen som bedrivit studier på distans ökat från 17 procent till 35 procent.³⁴ Examensgraden för program som bedrivs på distans har sedan yrkeshögskolans start aldrig överstigit 66 procent och det är därför möjligt att det påverkat den totala examensgraden negativt på grund av den växande andelen program på distans. Det går däremot inte att säga säkert. Vi vet inte varför distansutbildningar har lägre examensgrad och det går heller inte att säkert säga att de studerande på program som bedrevs på distans hade presterat bättre om de studerat på program som bedrevs i bunden studieform. Därtill har definitionerna av studieformerna inte varit entydiga utan ett program som bedrivs i bunden studieform kan ha inslag av distansundervisning och program som bedrivs på distans kan ha varierande grad av fysiska träffar.

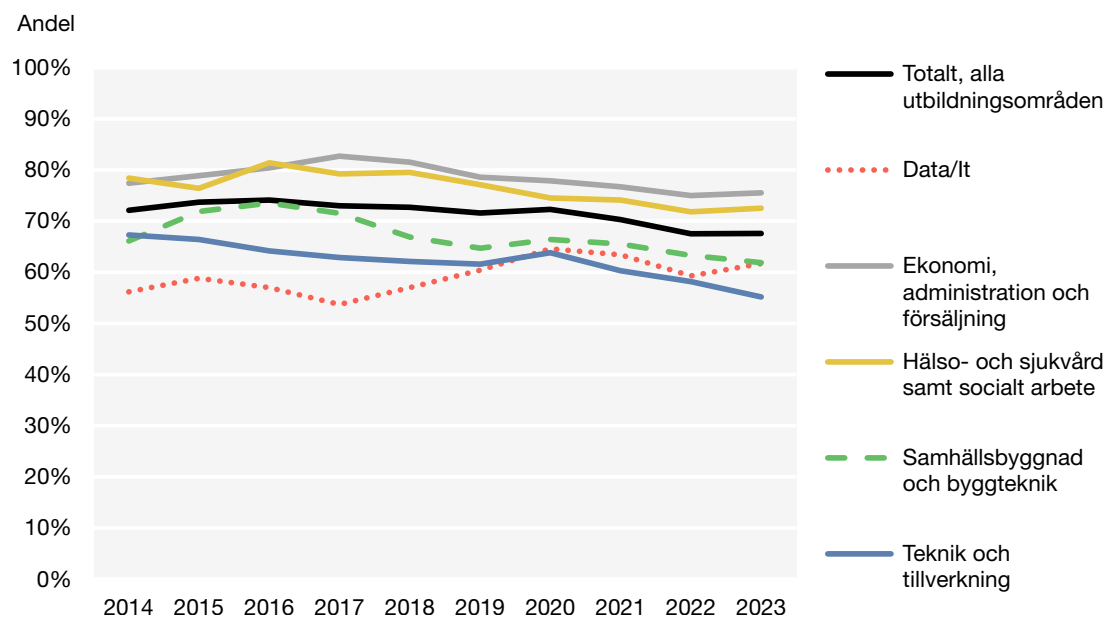
Examensgraden varierar mellan utbildningsområdena

Examensgraden varierar mellan utbildningsområdena och har gjort så över tid. Bland samtliga utbildningsområden hade kultur, media och design högst examensgrad 2023 (81 procent). Området har även haft högst examensgrad under de fyra föregående åren.

Under hela perioden 2014–2023 har examensgraden bland de stora utbildningsområdena varit högst för ekonomi, administration och försäljning samt hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Lägst examensgrad bland de stora utbildningsområdena hade data/it fram till och med 2019. Från och med 2020 har examensgraden i stället varit lägst inom teknik och tillverkning.

³⁴ Källa: Verksamhetsuppgifter 2025-04-11.

Diagram 1.18. Examensgrad för stora utbildningsområden, 2014–2023

Källa: SCB.

Det är viktigt att inte dra för stora slutsatser av förändringar mellan två enskilda år då den kan variera utan istället se på utvecklingen över längre tid.

Inom samtliga fem stora utbildningsområden minskade examensgraden mellan 2021 och 2022. Mellan 2022 och 2023 ökade den däremot inom data/it, ekonomi, administration och försäljning och hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Ökningarna varierade upp till cirka 3 procentenheter.

De fem stora utbildningsområdenas påverkan på examensgraden

De fem stora utbildningsområdena utgör cirka 80 procent av de studerande och påverkar således den totala examensgraden i betydligt högre utsträckning än de övriga områdena.

Ekonomi, administration och försäljning och hälso- och sjukvård samt socialt arbete beräknas ha bidragit positivt till den totala examensgraden de senaste fem åren. De har haft en liknande examensgrad men till följd av den större vikten för ekonomi, administration och försäljning så har det området haft en större påverkan på den totala examensgraden. Under 2023 beräknas ekonomi, administration och försäljning ha bidragit till att öka den totala examensgraden med 2 procentenheter. Motsvarande påverkan för hälso- och sjukvård samt socialt arbete beräknas till 1,1 procentenheter.

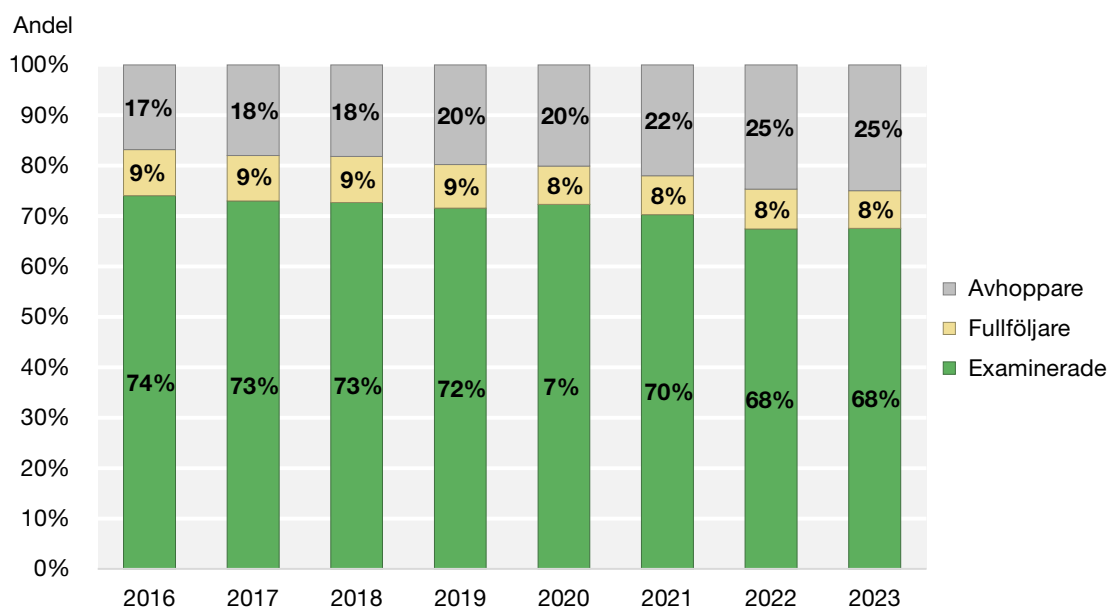
Data/it, samhällsbyggnad och byggt teknik samt teknik och tillverkning beräknas däremot ha haft en negativ påverkan på den totala examensgraden under de senaste fem åren. För dessa tre områden har både examensgraden och områdenas vikt varierat relativt mycket under perioden. Under 2023 beräknas de tre områdenas negativa påverkan på den totala examensgraden variera mellan 1 och 2 procentenheter vardera.

Förändringen av examensgraden varierade även inom övriga utbildningsområden mellan 2022 och 2023. Den minskade inom friskvård och kroppsvård, journalistik och information samt inom pedagogik och undervisning. Minskningen var mellan 2 och 3 procentenheter. Inom de övriga mindre utbildningsområdena ökade i stället examensgraden med 1 och 3 procentenheter. Det bör noteras att examensgraden för de mindre utbildningsområdena kan variera mer mellan enskilda år än för de stora områdena. Detta eftersom varje enskild studerandes påverkan på examensgraden blir större ju mindre området är. Det ska även noteras att de mindre områdena har en mindre påverkan på den totala examensgraden än de stora områdena då dessa omfattar en mindre andel av det totala antalet studerande.

Oförändrad andel avhoppare

De som inte slutfört utbildningen och fått examen kan delas in i två grupper: fullföljare och avhoppare. Fullföljare avser studerande som inte har fått examen men varit med till programmets slut³⁵. Avhoppare avser de som hoppade av utbildningen innan dess slut. Totalt var det 68 procent examinerade, 8 procent fullföljare och 25 procent avhoppare 2023.³⁶ Både andelen fullföljare och avhoppare var i stort sett densamma under åren 2022 och 2023. Andelen avhoppare har varit högre än andelen fullföljare under samtliga år 2016–2023. Andelen avhoppare har varierat mellan 17–25 procent medan andelen fullföljare legat stabilt mellan 8–9 procent under de aktuella åren.

Diagram 1.19. Examensgrad, andel fullföljare och andel avhoppare 2016-2023

Källa: SCB.

Högre andel avhoppare än fullföljare inom samtliga utbildningsområden

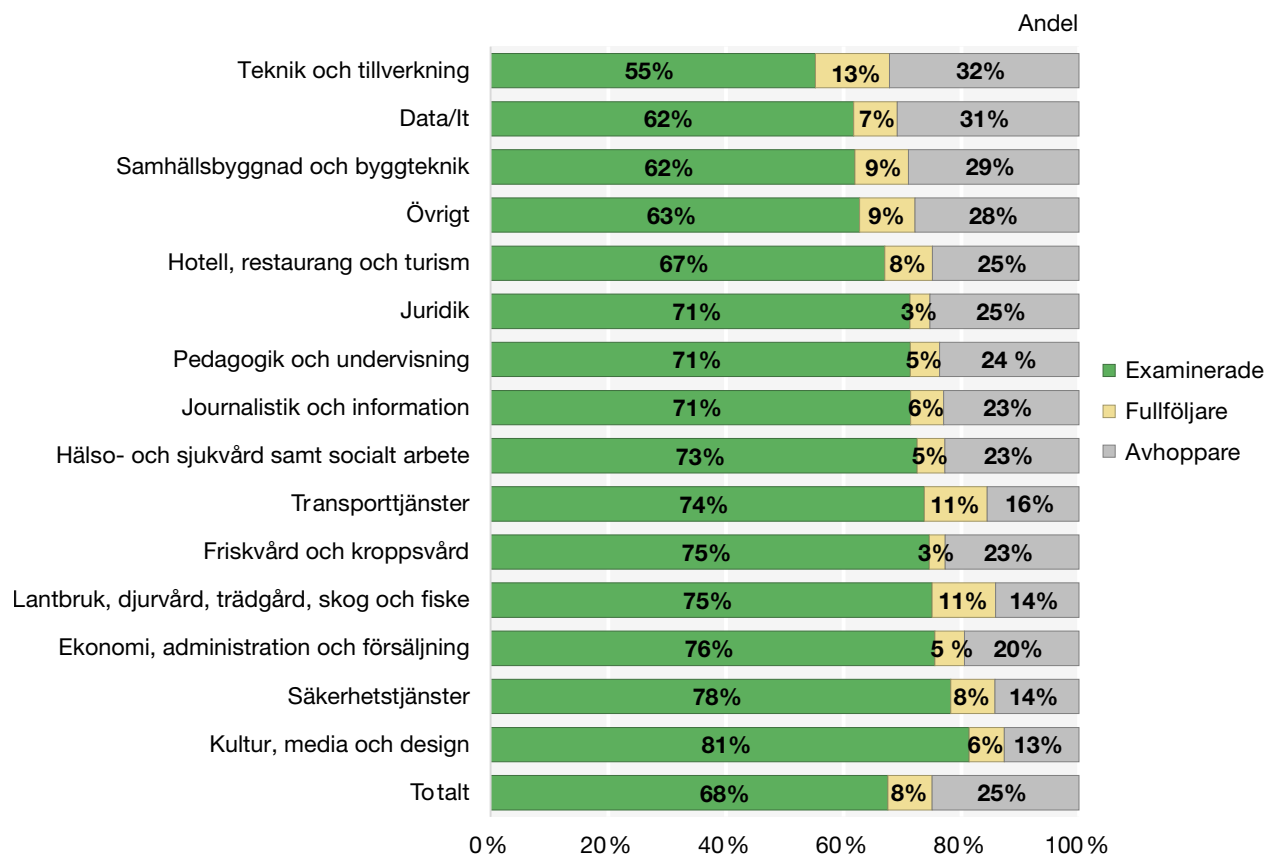
Inom samtliga utbildningsområden var andelen avhoppare högre än andelen fullföljare 2023. Inom de fem stora utbildningsområdena varierade andelen avhoppare mellan 20 och 32 procent – lägst inom ekonomi, administration och försäljning och högst inom teknik och tillverkning. Dessa två områden hade även lägst respektive högst andel avhoppare de två föregående åren.

³⁵ För fullständiga definitioner av examinerade, fullföljare och avhoppare, se avsnitt 1.6 Om statistiken.

³⁶ Andelen examinerade förväntas öka i efterhand med några tiondelar för 2023. Det beror på att det tillkommer examinerade i efterhand på grund av sena kompletteringar. De flyttas då från fullföljare till examinerade.

Andelen fullföljare i de stora områdena varierade mellan 5 och 13 procent 2023³⁷. Högst andel hade teknik och tillverkning. Lägst andel fullföljare hade ekonomi, administration och försäljning samt hälso- och sjukvård samt socialt arbete (5 procent inom båda områdena).

Diagram 1.20. Andel examinerade, fullföljare och avhoppare efter utbildningsområde 2023

Källa: SCB.

Vad samvarierar med den totala examensgradens utveckling?

Flera faktorer har samvarierat med den totala examensgradens utveckling. I en rapport från Statistikmyndigheten SCB undersöktes sambandet mellan sannolikheten att en studerande tar examen från ett program inom yrkeshögskolan med ett antal faktorer³⁸. I rapporten redovisas att sannolikheten att ta examen var högre bland de studerande som hade bra gymnasiebetyg, som var på utbildningar med många behöriga sökande per plats samt för dem som hade arbetat innan studierna inom yrkeshögskolan.

Utvecklingen av den totala examensgraden påverkas även av förändringar i utbildningsutbudet samt fördelningen av utbildningar som bedrivs i bunden form eller som distansutbildningar. Fler beviljade platser till stora områden och inriktningar med stabilt hög examensgrad har haft positiv inverkan på den totala examensgraden och tvärtom. Sammantaget beräknas förändringen av utbudet mellan 2022 och 2023 ha utgjort en negativ påverkan på den totala examensgraden 2023. Om utbildningsutbudet hade varit detsamma för 2023 som för 2022, hade examensgraden varit marginellt högre om alla andra faktorer hålls konstanta. Jämför man däremot något längre bakåt i tiden har det funnits en trend av att förändringar i utbildningsutbudet haft en negativ påverkan på examensgraden. Mellan 2020 och 2022 ökade utbildningsutbudet för data/it som har en historiskt sett låg examensgrad från 10 procent till 16 procent. Samtidigt minskade det för ekonomi, administration och försäljning från 26 procent till 22 procent som i stället har en hög examensgrad. Förskjutningen av utbildningsutbudet påverkade både 2022 och 2023.

37 SCB, Förankring på arbetsmarknaden för YH-studerande. Examinerade, fullföljare och avhoppare inom yrkeshögskolan 2022–2023, Temarapport 2025:1.

38 "Examensgraden inom yrkeshögskolan 2016–2020. Temarapport 2022:2".

1.1.8 Sysselsättning året efter examen

Kortfattat:

- 84 procent av de examinerade 2023 hade arbete 2024
- 62 procent av de med arbete hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen
- 85 procent av de examinerade 2023 var nöjda med utbildningen

Yrkehögskoleutbildningar ska svara mot arbetsmarknadens behov av kvalificerad arbetskraft. Det är därför viktigt att följa upp hur det går för de examinerade efter utbildningen.

Anknytning till arbetsmarknaden kan mätas på olika sätt. Sysselsättningen bland de examinerade från yrkehögskoleprogram följs årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att belysa hur stor andel som har ett arbete och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Här redovisas övergripande resultat från 2024 års undersökning.³⁹

Minskad andel i arbete året efter examen

Av dem som examinerades från ett yrkehögskoleprogram under 2023 var 84 procent i arbete 2024. Det var en minskning med fem procentenheter jämfört med året innan och den lägsta andelen sedan 2013.

För fyra utbildningsområden minskade andelen i arbete efter examen mellan 2023 och 2024. Det var

- data/it
- kultur, media och design
- samhällsbyggnad och byggteknik
- ekonomi, administration och försäljning.

Inget område hade en ökad andel i arbete mellan 2023 och 2024.

Det var främst i åldersgruppen 29 år och yngre som andelen i arbete minskade. Minskningen var också större bland utrikes födda än bland inrikes födda.

Om undersökningen

Enkäten skickas till alla som året innan examinerats från ett yrkehögskoleprogram.

Undersökningen 2024 avsåg examinerade 2023 och svarsfrekvensen var 41 procent. Eftersom alla inte svarat är det viss osäkerhet i statistiken. De redovisade procenttalen är därför skattningar som redovisas med ett konfidensintervall. Intervallet framgår av diagrammen. Till exempel betyder 90 ± 2 att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet, ligger mellan 88 och 92 procent.

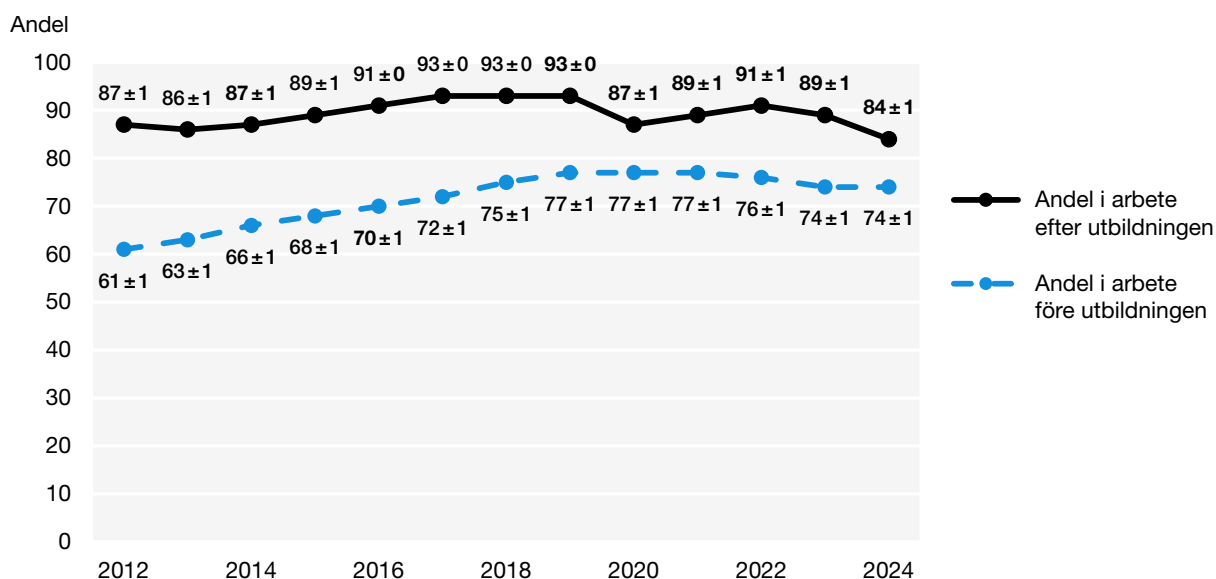
Mer utförlig redovisning av genomförande och resultat för 2024 års undersökning finns i rapporten [Sysselsättning efter yrkehögskolan - examinerade 2023](#).

Resultat finns även i SCB:s statistikdatabas www.scb.se/uf0512.

Andelen examinerade som hade ett arbete före utbildningen var 74 procent, vilket var i nivå med det föregående året. Det finns flera anledningar till att personer väljer att påbörja en utbildning trots att man redan har arbete. I undersökningen ställdes en fråga om varför de examinerade valde att påbörja utbildningen. Det vanligaste skälet var att byta yrke medan det näst vanligaste skälet var att förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden även fast de redan hade ett arbete.

39 "Sysselsättning efter yrkehögskolan - examinerade 2023", Myndigheten för yrkehögskolan, 2024.

Diagram 1.21. Examinerade i arbete före och efter utbildningen, 2012–2024

Källa: MYH och SCB.

Över hälften har jobb där de gjort LIA

Inom yrkeshögskoleprogram varvas teori med praktik på en arbetsplats. Praktiken kallas lärande i arbete (LIA). Många får också arbete på sin LIA-plats. Av de examinerade med anställning efter utbildningen var det 57 procent som arbetade hos en arbetsgivare där de haft LIA. Det var en ökning jämfört med 2023 då motsvarande andel var 54 procent.

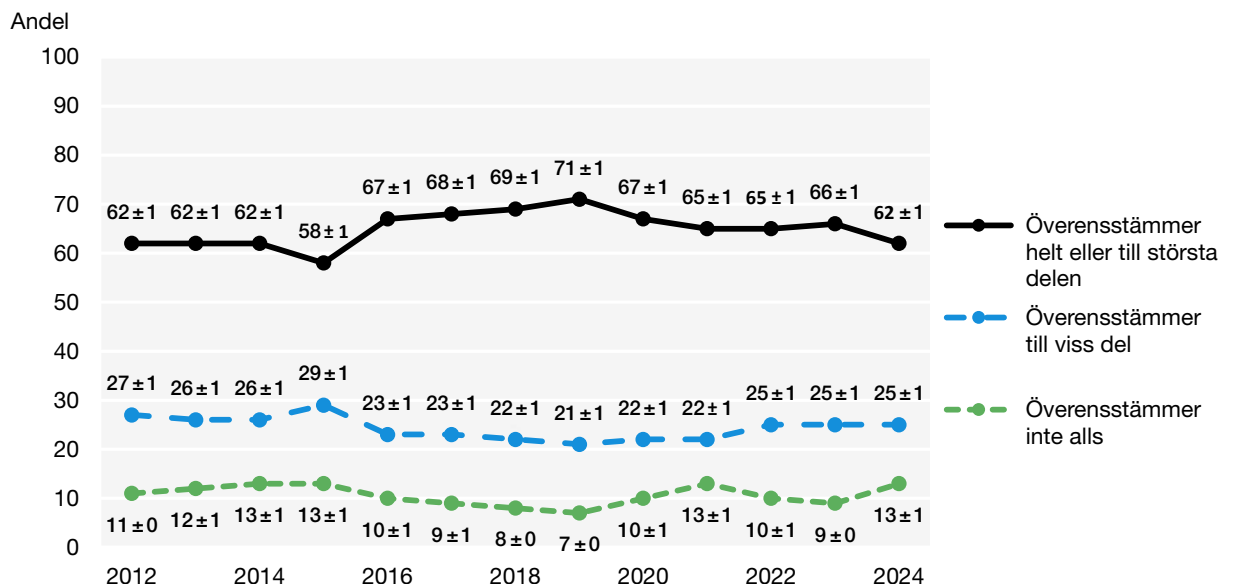
Andelen som hade ett arbete hos en arbetsgivare där de gjort LIA var högre bland män än bland kvinnor, 59 procent jämfört med 55 procent. Den var också högre bland inrikes födda jämfört med utrikes födda, 58 procent jämfört med 53 procent.

Lägsta överensstämmelsen mellan arbete och utbildning sedan 2015

Merparten av de examinerade med arbete, har ett arbete som överensstämmer med utbildningen. Av de med arbete året efter examen var det 62 procent som hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen. Det var en minskning med 4 procentenheter sedan 2023 och den lägsta andelen sedan 2015.

Förutom de examinerade vars arbete överensstämde helt eller till största delen med utbildningen var det ytterligare 25 procent vars arbete överensstämde till viss del. Resterande 13 procent hade ett arbete som inte alls överensstämde med utbildningen. Det var andelen med ett arbete som inte alls överensstämmer med utbildningen som ökade under 2024 medan andelen med arbete som överensstämmer till viss del var på samma nivå som året innan.

Diagram 1.22. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, 2012–2024

Notera: Överensstämmelsen redovisas i andel av de som hade ett arbete. Källa: MYH och SCB.

För tre utbildningsområden minskade andelen som hade ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen mellan 2023 och 2024. Dessa områden var

- data/it
- kultur, media och design
- samhällsbyggnad och byggteknik

Alla tre områden hade även en minskad andel i arbete efter examen. Det var inget utbildningsområde som hade en ökad överensstämmelse mellan 2023 och 2024.

Bland dem som uppgav att arbetet inte alls överensstämde med utbildningen var den främsta orsaken att det var svårt att överhuvudtaget få ett arbete. Även tidigare år har detta uppgetts vara en av de främsta orsakerna men andelen som svarade detta var högre än tidigare år.

Att både andelen i arbete och överensstämmelsen minskade mellan 2023 och 2024 innebär att den totala andelen examinerade som antingen inte hade något arbete alls eller hade ett arbete som inte alls överensstämde med utbildningen har ökat. Under 2023 var andelen 19 procent medan den 2024 ökade till 26 procent.

Nöjdheten med utbildningen har minskat

De flesta (85 procent) uppgav att de var nöjda med sin utbildning som helhet. Det var en minskning med tre procentenheter jämfört med året innan och andelen var lägre än på många år. Kvinnorna var i högre utsträckning än männen nöjda med utbildningen, 87 procent jämfört med 82 procent.

I likhet med tidigare år var det stora skillnader i nöjdhet beroende på om den examinerade hade ett arbete och om arbetet överensstämde med utbildningen. Bland dem som hade ett arbete som överensstämde helt eller till största del med utbildningen var 96 procent nöjda. Motsvarande andel bland dem som inte hade ett arbete var 60 procent. Den minskade nöjdheten mellan 2023 och 2024 bedöms delvis förklaras av att gruppen som saknar arbete eller har ett arbete som inte överensstämmer med utbildningen har blivit större.

Lågkonjunkturen påverkar

Andelen som har ett arbete efter utbildningen skiljer sig mellan olika grupper av examinerade, till exempel utifrån ålder och födelseland. Det finns emellertid inget som tyder på att gruppen examinerade har förändrats på så sätt att det kan förklara den minskade andelen i arbete.

Andelen i arbete skiljer sig också mellan utbildningsområdena. Inte heller här går det att hitta några förändringar i fördelningen mellan utbildningsområden som skulle kunna förklara utvecklingen. Möjligen skulle förändringar i utbildningsutbudet inom respektive utbildningsområde kunna påverkat men detta har inte kunnat analyseras utifrån resultaten i denna undersökning.

Över tid finns det däremot ett tydligt samband mellan utvecklingen av arbetslösheten i Sverige i stort och andelen som har ett arbete efter yrkeshögskoleutbildningen. När arbetslösheten stiger så sjunker andelen i arbete bland de examinerade. Lågkonjunkturen och ett försämrat arbetsmarknadsläge bedöms därför ha haft stor påverkan på utvecklingen med minskad andel i arbete efter utbildningen.

Examen ger bättre förankring på arbetsmarknaden

Det finns flera sätt att mäta anknytningen på arbetsmarknaden. Statistikmyndigheten SCB tar bland annat fram registerbaserad statistik om förankring på arbetsmarknaden efter avslutad utbildning. Utifrån denna statistik har SCB följt upp förankringen bland de som studerade på yrkeshögskoleprogram som avslutades under 2022 eller 2023.

Resultaten visar att examinerade hade en högre förankring på arbetsmarknaden jämfört med både de som fullföljde utbildningen utan examen och de som hoppade av sina studier.⁴⁰

Tre månader efter att utbildningen avslutats var det 71 procent av de examinerade 2023 som var förankrade på arbetsmarknaden. Det kan jämföras med 55 procent bland de som fullföljde utbildningen utan examen och 57 procent bland de som hoppade av utbildningen.⁴¹

1.2 Kurser inom yrkeshögskolan

Kortfattat:

- 474 kurser pågick under 2024
- 19 700 antagna påbörjade studier 2024
(61 procent kvinnor, 39 procent män)
- 57 procent hade godkänt inom kursens alla delar
(kurser med avslut 2024)

Kurser inom yrkeshögskolan ska tillgodose kompetensbehov för omställning på arbetsmarknaden, men också svara mot behov av kunskap inom nya områden. Kurserna kan inte ge examen utan består av enstaka kurser eller sammanhållna kurspaket med en sammanlagd omfattning på mindre än 100 YH-poäng.

Kurserna ska vara flexibla när det gäller studieform och studietakt för att redan yrkesverksamma ska kunna ta del av dem. I kurserna förekommer också andra förkunskapskrav för de studerande än i de längre programmen inom yrkeshögskolan. Bland annat är det möjligt att ställa krav på

⁴⁰ SCB, Förankring på arbetsmarknaden för YH-studerande. Examinerade, fullföljare och avhoppare inom yrkeshögskolan 2022–2023, Temarapport 2025:1.

⁴¹ Det finns ingen officiell definition av när en person kan anses vara förankrad på arbetsmarknaden. Med förankrad avses här att man har en arbetsrelaterad inkomst på cirka 18 000 kr eller mer.

särskilda förkunskaper i form av yrkeserfarenhet eller andra kunskaper än dem som ges inom ramen för gymnasieskolans nationella program.

Kurser inom yrkeshögskolan infördes genom ett uppdrag från regeringen 2019.⁴² Syftet med att inrätta kurser och kurspaket var att ytterligare utveckla yrkeshögskolans flexibilitet och utbildningsformens möjlighet att svara mot behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet. De första kurserna inom yrkeshögskolan startade under 2020.

1.2.1 Pågående kurser

Under 2024 pågick 474 kurser inom yrkeshögskolan, vilket var fler än 2023 då det pågick 402 kurser.⁴³ I likhet med programmen var merparten av kurserna inom någon av de fem stora utbildningsområdena⁴⁴. Liksom de fyra föregående åren var ekonomi, administration och försäljning det utbildningsområde som hade flest kurser. Under 2024 pågick 24 procent av kurserna inom detta område.

1.2.2. Sökande till kurser

Statistikmyndigheten SCB samlar årligen in uppgifter om sökande till både program och kurser inom yrkeshögskolan. I det här avsnittet beskrivs ansökningar, sökande, behöriga sökande samt antagna som påbörjat studier vid start för kurser. Ansökningar avser antalet ansökningar om att få studera på kurser inom yrkeshögskolan. Samma individ kan göra flera ansökningar. Sökande och behöriga sökande avser däremot antal unika individer som har sökt, respektive sökt och varit behörig till, minst en kurs inom yrkeshögskolan.

Vanligt att söka kurs för att förbättra sina chanser på arbetsmarknaden

Tidigare enkätundersökning bland studerande på kurser visade att den vanligaste anledningen till att söka en kurs inom yrkeshögskolan var att förbättra chanserna på arbetsmarknaden. Den näst vanligaste anledningen var att kompetensen behövdes i nuvarande arbetsuppgifter eller yrke.

Resultaten finns att läsa i rapporten [*Studerandes upplevelser av kurser i yrkeshögskolan – resultat från enkätundersökning 2021*](#).

Totalt kom 48 500 ansökningar in till de kurser som hade start 2024. Ansökningarna kom från 29 400 sökande (personer). Av dessa var 21 400 behöriga till minst en sökt kurs. Då antalet ansökningar var högre än antalet sökande innebär det att en del sökte till flera kurser.

Det var fler ansökningar, sökande och behöriga sökande 2024 jämfört med 2023. Antalet ansökningar ökade med 24 procent, antalet sökande och antalet behöriga sökande ökade med 21 procent.

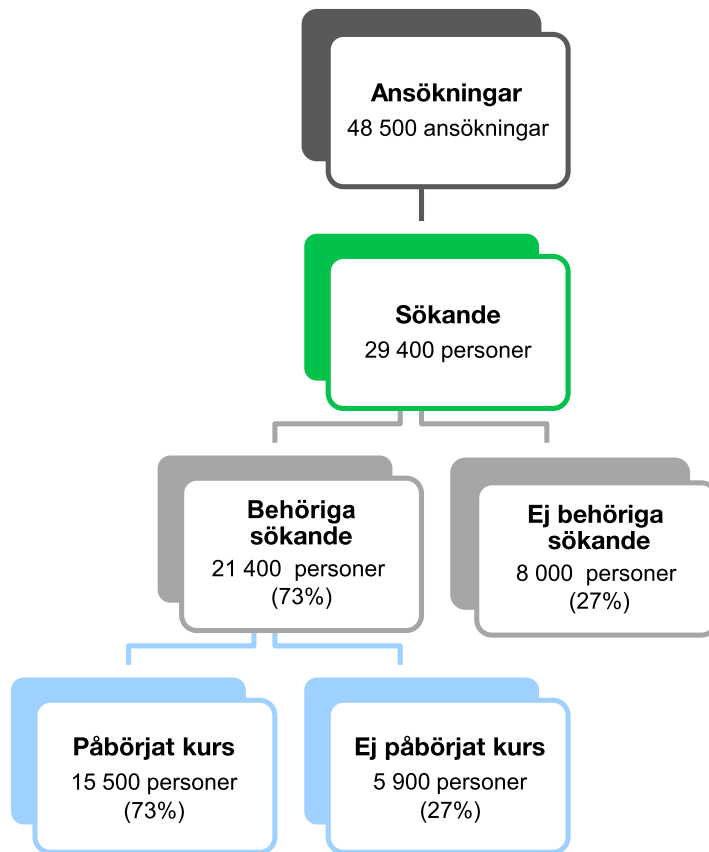
Andelen av de sökande som var behöriga till minst en sökt kurs var 73 procent, vilket var något högre än under 2023 (72 procent). Även behöriga sökande som påbörjade studier vid kursens start var högre 2024 än 2023, 73 procent jämfört med 71 procent.

42 Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan, U2019/04228/GV, 2019 12 11

43 Antal kurser beräknas som unika utbildningsnummer med minst en pågående utbildningsomgång under året. Varje kurs har en eller flera utbildningsomgångar.

44 Data/It, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggt teknik samt teknik och tillverkning.

Figur 2. Ansökningar, sökande, behöriga sökande och antagna som påbörjat studier vid start, kurser inom yrkeshögskolan, 2024

Notera: Uppgiften om antalet personer som påbörjat kurs avser här vid start, exklusive de som tillkommit under utbildningens gång. Källa SCB.

Fler kvinnor än män bland de sökande

Kvinnor utgjorde merparten (63 procent) av dem som sökte till kurser inom yrkeshögskolan med start under 2024. De utgjorde även merparten av de behöriga sökande (64 procent). Även under perioden 2021–2023 var det en högre andel kvinnor än män bland såväl sökande som behöriga sökande.

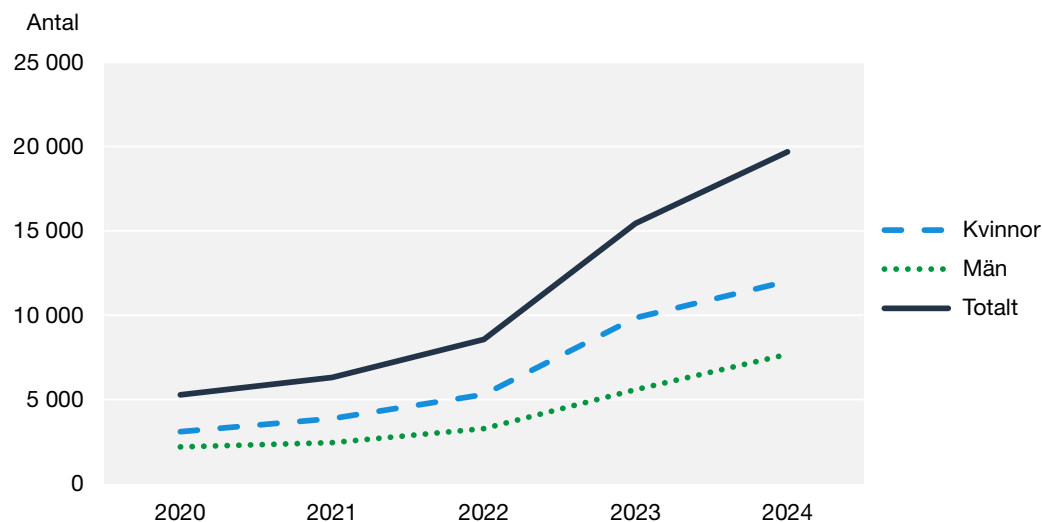
1.2.3 Antagna som påbörjat studier

Under 2024 var det 19 700 antagna (ej personer)⁴⁵ som påbörjade studier inom kurser, vilket var en ökning med 28 procent jämfört med 2023. Det var en fortsättning av den stora ökningen som skedde mellan 2022 och 2023 då antalet antagna som påbörjade studier ökade från 8 600 till 15 400, vilket motsvarande en ökning med 80 procent.

Kvinnor utgjorde merparten (61 procent) av dem som påbörjade studier 2024. Under 2020–2023 har andelen kvinnor varierat mellan 59 och 64 procent.

⁴⁵ Personer som påbörjat studier inom flera kurser under en avsedd period räknas en gång för varje kurs. Antalet personer som påbörjat studier är därför färre än antal antagna som påbörjat studier

Diagram 1.23. Antagna som påbörjat studier, 2020-2024

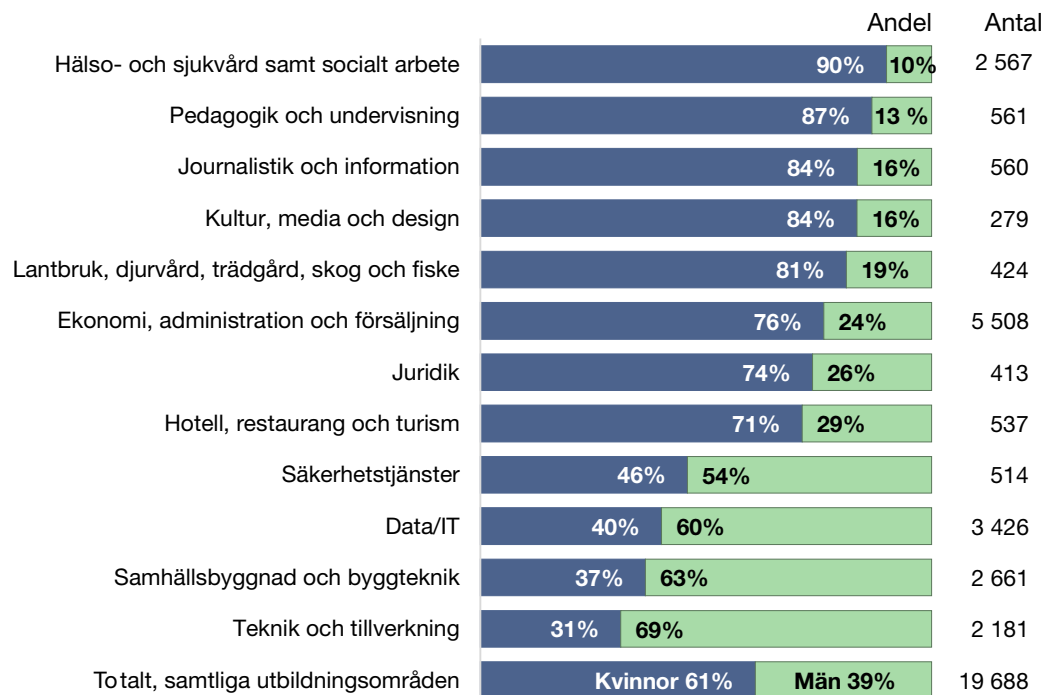

Källa SCB.

Merparten (83 procent) av de antagna som påbörjat kurser under 2024 studerade på en kurs inom något av de fem stora utbildningsområdena.⁴⁶ Ungefär en fjärdedel (28 procent) påbörjade kurser inom ekonomi, administration och försäljning. Det var även det område som hade flest studerande, vilket var i likhet med perioden 2020–2023.

Könsfördelningen var ojämn inom nästan alla utbildningsområden. En jämn könsfördelning definieras som att andelen är minst 40 procent av bägge könen.⁴⁷ Bland de fem stora utbildningsområdena var andelen kvinnor högst inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete (90 procent) och ekonomi, administration och försäljning (76 procent). Andelen män var högre inom teknik och tillverkning (69 procent), samhällsbyggnad och byggt teknik (63 procent), och data/it (60 procent).

Diagram 1.24. Antagna som påbörjat studier efter utbildningsområde och kön, 2024

Utbildningsområden med färre än 100 studerande särredovisas inte i diagrammet. Källa: SCB.

⁴⁶ Fem stora utbildningsområden: data/it, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggt teknik samt teknik och tillverkning.

⁴⁷ Källa: www.jamstall.nu.

En av sex studerade på flera kurser

Av de personer som påbörjade kurser inom yrkeshögskolan under 2024 påbörjade 18 procent fler än en kurs under året. Resterade andel (82 procent) påbörjade enbart en kurs.⁴⁸ Andelen personer som påbörjade flera kurser var högre än 2022 och 2023 då 12 respektive 16 procent påbörjade flera kurser under året.

Hälften var 40 år eller äldre

Drygt hälften (52 procent) av de antagna som påbörjade kurser inom yrkeshögskolan 2024 var 40 år eller äldre. Motsvarande andel inom programmen var 22 procent. De som påbörjade kurser var över lag äldre än de som påbörjade program. Detta är troligen ett resultat av att kurser inom yrkeshögskolan avser vidareutbildning för redan yrkesverksamma.

Tre av tio hade en eftergymnasial utbildning på minst 3 år

Av de antagna som påbörjade kurser inom yrkeshögskolan 2023 hade 33 procent en tidigare eftergymnasial utbildning på minst 3 år. Motsvarande andel inom programmen var 14 procent.⁴⁹

Tre av fyra studerande var inrikes födda

Av dem som påbörjade kurser under 2024 var tre av fyra inrikes födda och en av fyra var utrikes född, 72 procent jämfört med 28 procent. Jämfört med 2023 ökade andelen utrikes födda med två procentenheter. Andelen utrikes födda som påbörjade kurser under 2024 var i nivå med motsvarande andel för program (27 procent).

Bland de fem stora utbildningsområdena⁵⁰ varierade andelen utrikes födda mellan 24 och 38 procent. Den högsta andelen utrikes födda fanns inom data/it medan de lägsta andelarna fanns inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete och ekonomi, administration och försäljning.

Nästan alla studerade på distans

Nästan alla antagna som påbörjade kurser under 2024 gjorde det på distans (99 procent), vilket var i likhet med de två föregående åren.

Jämfört med programmen så var det vanligare att man inom kurserna studerade på distans 2024. Inom programmen var det 40 procent som bedrev studier på distans.

Bland de fem stora utbildningsområdena var det endast inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete (3 procent) och teknik och tillverkning (5 procent) som det fanns studerande i bunden studieform.

Merparten gick kurser på deltid

Av de antagna som påbörjat kurser under 2024 gick 86 procent kurser på deltid medan 14 procent gick kurser på heltid. Jämfört med 2023 har andelen som gått kurser på deltid ökat. Under 2023 gick 80 procent sina kurser på deltid medan 20 procent gick kurser på heltid.

Andelen som gick kurser på deltid varierade mellan de fem stora utbildningsområdena. Den högsta andelen deltid var inom ekonomi, administration och försäljning med 96 procent. Lägst andel deltid var inom teknik och tillverkning med 58 procent. Inom resterande tre stora utbildningsområden varierade andelen mellan 82 och 89 procent.

48 Baseras på verksamhetsuppgifter från MYH, avstämt 2024-03-25.

49 Vid tidpunkten för framställan av rapporten var statistik om utbildningsnivå för antagna som påbörjade studier 2024 inte tillgängligt.

50 Data/it, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning.

1.2.4 Godkänt i kursens samtliga delar

Merparten hade godkänt i samtliga delar av kursen

Kurserna inom yrkeshögskolan består av enstaka kurser eller sammanhållna kurspaket. Kurser ger inte examen. De studerande får betyg i de enskilda delarna som ingår i kursen. I det här avsnittet beskrivs hur stor andel som avslutade kursen med godkänt resultat i kursens samtliga delar.

Drygt hälften (57 procent) av de som studerat på kurser som avslutades under 2024 hade godkänt inom kursens samtliga delar, vilket var något högre än både 2022 och 2023. Det ska dock noteras att andelen kan öka till följd av att utbildningsanordnare rapporterar in betyg efter kursens slut, framför allt för 2024.⁵¹

Andelen kvinnor som slutfört kursens samtliga delar var högre för kvinnor än för män 2024, 59 procent jämfört med 54 procent. För män ökade andelen mellan 2023 och 2024 medan andelen för kvinnor var oförändrad.

Bland de fem stora utbildningsområdena⁵² varierade andelen med godkänt i kursens samtliga delar mellan 49 och 67 procent 2024, den var lägst inom samhällsbyggnad och byggt teknik och högst inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Även under 2023 var andelen lägst respektive högst inom dessa två områden.

Tabell 1.2. Andel av antagna som bedrivit studier som fått godkänt i kursens samtliga delar, 2022–2024

Andel med godkänt i kursens samtliga delar			
Kön	2022	2023	2024
Män	50 %	50 %	54 %
Kvinnor	58 %	59 %	59 %
Utbildningsområde (fem stora)			
Data/it	42 %	52 %	55 %
Ekonomi, administration och försäljning	57 %	54 %	55 %
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	64 %	70 %	67 %
Samhällsbyggnad och byggt teknik	58 %	45 %	49 %
Teknik och tillverkning	53 %	57 %	61 %
Totalt	55 %	55 %	57 %

Notera: Verksamhetsuppgifter från MYH, avstämt 2025-03-24. Vid beräkningen kategoriserades betyget "Godkänt" och "Väl godkänt" som "Godkänt". Betygen "Icke godkänt" och avsaknad av betyg kategoriserades som "Ej godkänt". Källa: MYH.

51 Utbildningsanordnarna har möjlighet att ge betyg under utbildningens hela beslutsgiltighetsperiod. Detta kan resultera i en viss eftersläpning av uppgifterna om de studerandes betyg, vilket i sin tur kan leda till en viss underskattning av andelen som avslutar utbildningen med godkänt i samtliga delar.

52 Data/it, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggt teknik samt teknik och tillverkning.

1.3 Behörighetsgivande förutbildning

Kortfattat:

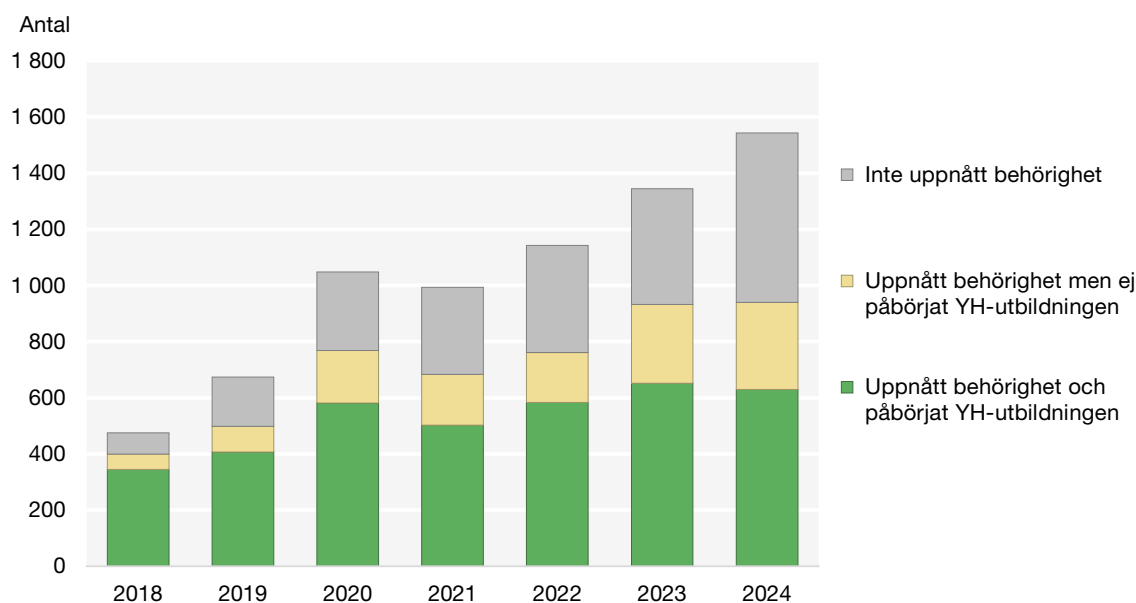
- 1 543 studerande på behörighetsgivande förutbildning 2024, varav 48 procent kvinnor och 52 procent män
- 61 procent uppnådde behörighet
- 41 procent påbörjade YH-utbildningen

För utbildningar som har svårt att fylla sina platser finns det möjlighet att anordna behörighetsgivande förutbildning. Syftet är att bredda vägen in till yrkeshögskolan och att ge de studerande kunskaper som motsvarar de krav på behörighet som gäller för yrkeshögskoleutbildningen. Förutbildningen kopplas till en specifik utbildningsomgång där de som godkänns på förutbildningen har platsgaranti.

Det genomfördes behörighetsgivande förutbildning för 122 utbildningsomgångar 2024. Förutbildningarna gavs inom åtta utbildningsområden och i likhet med tidigare år var merparten inom teknik och tillverkning samt data/it.⁵³

Under 2024 var det totalt 1 543 studerande på behörighetsgivande förutbildning. Det var det högsta antalet sedan behörighetsgivande förutbildning infördes 2017. Antalet studerande på behörighetsgivande förutbildning har ökat årligen med undantag för 2021.

Diagram 1.25. Studerande på behörighetsgivande förutbildning, 2018–2024

Notera: På grund av få studerande på behörighetsgivande förutbildning 2017 redovisas inte detta år i diagrammet.
Källa: MYH.

⁵³ Behörighetsgivande förutbildning är inte medräknad i övrig statistik om YH som presenteras i den här rapporten utan beskrivs enbart i detta avsnitt. Se även statistiktabeller på myh.se/statistik.

Av de studerande på behörighetsgivande förutbildning 2024 var 48 procent kvinnor och 52 procent män. Andelen kvinnor har varit högre 2023 och 2024 jämfört med perioden 2020–2022 då mellan 41 och 43 procent var kvinnor. Till viss del är utvecklingen en följd av att de studerandes fördelning över utbildningsområdena skiljer sig något mellan dessa perioder.

Av de studerande på behörighetsgivande förutbildning 2024 var det 61 procent som uppnådde behörighet, vilket var den lägsta andelen hittills. Andelen som sedan påbörjade den utbildning som förutbildningen gett platsgaranti till var ännu något lägre, 41 procent. Även denna andel var lägre än tidigare år och har minskat successivt sedan behörighetsgivande förutbildning infördes. Myndigheten har i dagsläget inga förklaringar till de minskade andelarna.

Tabell 1.3. Antal studerande på behörighetsgivande förutbildning samt andel som uppnått behörighet och påbörjat studier på yrkeshögskoleutbildningen, 2018–2024

År	Antal studerande	Andel som uppnått behörighet	Andel som uppnått behörighet och påbörjat YH-utbildningen
2018	475	84 %	73 %
2019	674	74 %	60 %
2020	1 048	73 %	55 %
2021	993	69 %	51 %
2022	1 143	67 %	51 %
2023	1 344	69 %	49 %
2024	1 543	61 %	41 %

Notera: På grund av få studerande på behörighetsgivande förutbildning 2017 redovisas inte detta år i tabellen.
Källa: MYH.

Både andelen studerande som uppnådde behörighet och andelen som påbörjade den yrkeshögskoleutbildning som förutbildningen gav platsgaranti till var 2024 något högre bland kvinnor än bland män. Det var 65 procent av kvinnorna och 57 procent av männen som uppnådde behörighet. Andelen som sedan påbörjade den utbildning som förutbildningen gav platsgaranti till var 43 procent för kvinnor och 39 procent för män.⁵⁴

⁵⁴ För statistik om behörighetsgivande förutbildning efter kön, se: www.myh.se/statistik/yrkeshogskoleutbildningar/behorighetsgivande-forutbildning.

1.4 YH-flex

Kortfattat:

- 1 001 YH-flexplatser med beviljad start 2024
- Nästan 550 antagna har genomgått en bedömning av reell kompetens 2024
- Hittills har nästan 380 antagna påbörjat kompletterande studier på utbildningsomgångar med start 2024
- 76 procent kvinnor och 24 procent män bland dem som påbörjat kompletterande studier 2024

YH-flex är till för dem som redan har förvärvat yrkeskunskaper som motsvarar en betydande andel av en yrkeshögskoleutbildning. Studier på en YH-flexplats genomförs mot befintlig utbildningsplan men med ett individualiserat genomförande i två delar. Den första delen innebär att den studerandes reella kompetens bedöms. Detta för att se vilka delar av en utbildning som den studerande kan tillgodoräkna. Den andra delen består av en individuellt anpassad kompletterande utbildning för att nå examen.

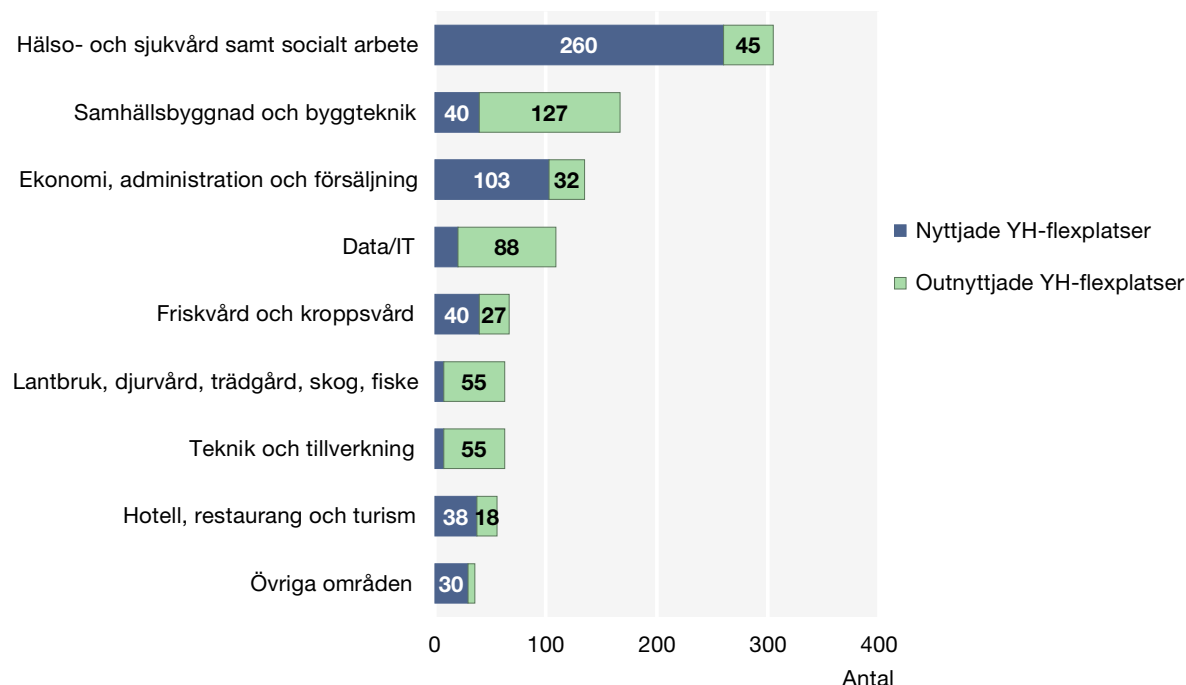
YH-flex genomfördes som försöksverksamhet 2020–2022 och det blev permanent verksamhet 2023. Myndigheten digitaliserade administrationen av YH-flex under 2024. Detta omfattade till stor del även utbildningsomgångar med start 2023 men det finns inte fullständiga digitala uppgifter förrän startåret 2024. Uppgifterna om individer 2023 är skattningar eftersom även ej digitaliserade uppgifter ingår.

Totalt fanns det 612 YH-flexplatser på 86 utbildningsomgångar med beviljad start 2023, varav 1 omgång med 6 YH-flexplatser blev inställd. Det var ungefär 450 antagna som genomgick en bedömning av reell kompetens under 2023, vilket innebär att runt 75 procent av YH-flexplatserna blev nyttjade. Det var ungefär 350 av dessa 450 som sedan påbörjade kompletterande studier.

Ökning av YH-flexplatser

Antalet YH-flexplatser ökade 2024 och då fanns det 1 001 platser med beviljad start på 139 utbildningsomgångar. Det var ingen inställd omgång med YH-flex 2024. Däremot ökade inte antalet antagna som genomgick en bedömning av reell kompetens i motsvarande omfattning som YH-flexplatserna. Det var nästan 550 antagna som genomgick en bedömning av reell kompetens under 2024, vilket innebär att 55 procent av YH-flexplatserna blev nyttjade. Det var en stor minskning av nyttjade YH-flexplatser jämfört med under 2023. Framför allt var det mycket låga andelar nyttjade YH-flexplatser inom utbildningsområdena samhällsbyggnad och byggteknik, data/it, lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske samt teknik och tillverkning.

Diagram 1.26. Nyttjade respektive outnyttjade YH-flexplatser efter utbildningsområde, 2024

Med nyttjade YH-flexplatser avses platser som nyttjats för antagna som har genomgått en bedömning av reell kompetens. I "Övriga områden" ingår utbildningsområden med maximalt 20 YH-flexplatser per område. Avser YH-flexplatser på utbildningsomgångar med beviljad start under 2024. Det fanns inga inställda omgångar med YH-flexplatser 2024. Avstämt 2025-03-26. Källa: MYH.

Stor variation i andel tillgodoräknat

Av de nästan 550 antagna som genomgick en bedömning av reell kompetens 2024 var andelen tillgodoräknat av utbildningen totalt sett 42 procent. För kvinnor som grupp var andelen 43 procent och för män 39 procent. Medianen var totalt sett 44 procent tillgodoräknat. Det var stor variation i andel tillgodoräknat med 11 procent som inte hade tillgodoräknats någon del av utbildningen och 42 procent som hade tillgodoräknats minst halva utbildningen.⁵⁵

Av de nästan 550 antagna som genomgick en bedömning av reell kompetens är det hittills nästan 380 som påbörjat kompletterande studier. Både bland antagna som genomgick en bedömning av reell kompetens och antagna som hittills påbörjat kompletterande studier är det 76 procent kvinnor och 24 procent män. Notera att det förväntas tillkomma många antagna som påbörjat kompletterande studier under utbildningens gång. Eftersläpningen beror till viss del på att det är först när individen genomfört en kompletterande kurs eller utbildningsanordnaren rekviderat statliga medel för detta som myndigheten får kunskap om att kompletterande studier påbörjats.⁵⁶

För de hittills 380 antagna som påbörjat kompletterande studier 2024 är andelen tillgodoräknat av utbildningen totalt sett 43 procent. För kvinnor som grupp är andelen 47 procent och för män 35 procent. Medianen är totalt sett 45 procent tillgodoräknat.⁵⁷

55 Avser planerat tillgodoräknat på utbildningsomgångar som startat under 2024. Notera att individer som inte har något att tillgodoräkna har rätt att söka till YH-flex och även de har rätt till en bedömning av reell kompetens.

56 Se avsnitt 1.6 Om statistiken. Avstämt 2025-03-26.

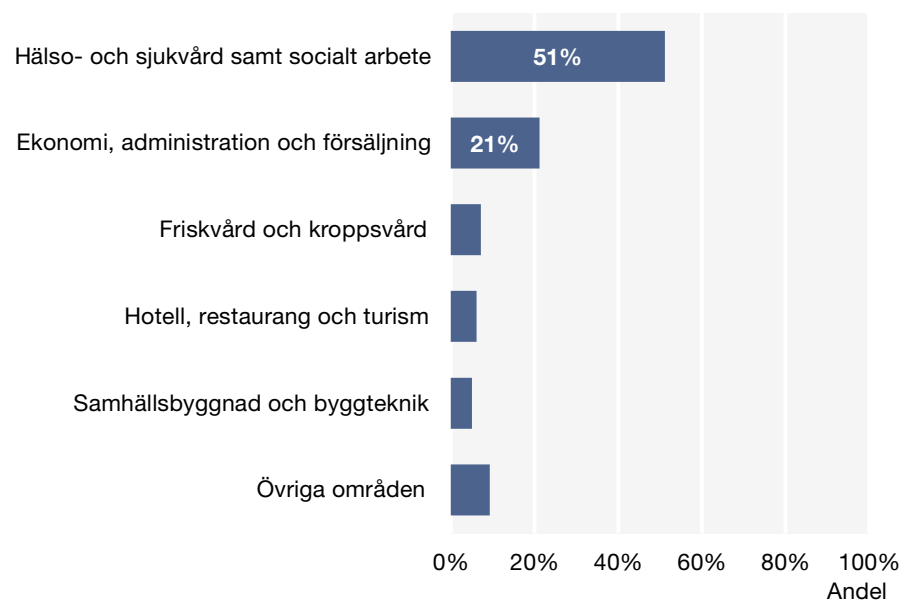
57 Avser utbildningsomgångar med startår 2024.

Mer än hälften som hittills påbörjat kompletterande studier finns inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Det finns stora skillnader mellan YH-flex och ordinarie YH-program vad gäller fördelningen över utbildningsområden. Inom ordinarie YH-program hade de fem stora utbildningsområdena⁵⁸ vardera mellan 13 och 18 procent av samtliga antagna som påbörjat studier 2024. Inom YH-flex har utbildningsområdet hälso- och sjukvård samt socialt arbete 51 procent av samtliga antagna som hittills påbörjat kompletterande studier. Ekonomi, administration och försäljning har 21 procent, vilket är en något högre andel än områdets andel inom ordinarie YH-program. Samhällsbyggnad och byggteknik har 5 procent och teknik och tillverkning samt data/it har vardera 1 procent.

Skillnaden i fördelning över utbildningsområden mellan YH-flex och ordinarie YH-program beror både på fördelningen av platser och att flera stora områden hade mycket låga andelar yttjade YH-flexplatser. Antalet nyttjade YH-flexplatser visar hur många som maximalt kan påbörja kompletterande studier och de uppgifterna är slutredovisade för 2024. Däremot förväntas det tillkomma många antagna som påbörjat kompletterade studier under utbildningens gång. Därför är andelarna i nuläget preliminära.⁵⁹

Diagram 1.27. Antagna som påbörjat kompletterande studier inom YH-flex fördelade efter utbildningsområde, 2024

Notera: I "Övriga områden" ingår utbildningsområden med en andel på mindre än 5 procent av samtliga antagna som påbörjat kompletterande studier. Notera att det förväntas tillkomma många antagna som påbörjat kompletterade studier under utbildningens gång. Därför är andelarna i nuläget preliminära. Avstämt 2025-03-26. Källa: MYH.

⁵⁸ Data/it, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning.

⁵⁹ Avstämt 2025-03-26.

1.5 Uppdragsutbildning

Kortfattat:

- 31 uppdragsutbildningar startade 2024
- 146 deltagare påbörjade uppdragsutbildning 2024, varav 61 procent kvinnor och 39 procent män.

Utöver de ordinarie yrkeshögskoleutbildningarna finns det sedan tidigare även uppdragsutbildning. Utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan kan erbjuda hela eller delar av en utbildning som uppdragsutbildning för en organisation som då blir uppdragsgivare. En uppdragsutbildning ska alltid baseras på en befintlig yrkeshögskoleutbildning, men det ställs inga formella behörighetskrav. Uppdragsgivaren bestämmer vilka som ska få gå utbildningen. På samma sätt som ordinarie yrkeshögskoleutbildningar ger en uppdragsutbildning poäng för de kurser man läser och kan leda till examen.⁶⁰

Under 2024 har antalet uppdragsutbildningar ökat igen efter en minskning 2023. Totalt startade 31 utbildningar jämfört med året innan då 23 utbildningar startade. Av de som startade 2024 var 27 hela utbildningar och 4 delkurser. Liksom tidigare år var majoriteten av utbildningarna inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård samt socialt arbete (17 utbildningar). Relativt många utbildningar var även inom området ekonomi, administration och försäljning (10 utbildningar).

Antalet deltagare som påbörjat en uppdragsutbildning ökade successivt under åren 2018–2022. Antalet minskade sedan under 2023 och fortsatte minska även under 2024. Totalt påbörjade 146 deltagare en uppdragsutbildning 2024 jämfört med 188 deltagare året innan. Även om antalet uppdragsutbildningar ökade mellan 2023 och 2024 minskade således antalet deltagare. Av de deltagare som påbörjade uppdragsutbildning 2024 påbörjade nästan alla (136 deltagare) en hel utbildning. Under perioden 2016–2019 var det fler män än kvinnor som påbörjade en uppdragsutbildning men därefter har det varit fler kvinnor. År 2024 var det 61 procent kvinnor och 39 procent män.

Tabell 1.4. Antal startade uppdragsutbildningar och deltagare samt andel kvinnor och män, 2016–2024

År	Antal uppdragsutbildningar	Antal deltagare	Andel kvinnor	Andel män
2016	21	238	49 %	51 %
2017	20	249	39 %	61 %
2018	12	228	32 %	68 %
2019	11	232	48 %	52 %
2020	16	263	51 %	49 %
2021	26	316	57 %	43 %
2022	34	354	73 %	27 %
2023	23	188	59 %	41 %
2024	31	146	61 %	39 %

Källa: MYH.

60 Uppdragsutbildningar är inte medräknade i den övriga statistiken som presenteras för YH i den här rapporten utan beskrivs enbart i detta avsnitt. Se även statistiktabeller på myh.se/statistik.

1.6 Om statistiken

Statistikmyndigheten SCB är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den individ-baserade statistiken som redovisas om sökande, antagna som påbörjat studier, studerande, examinerade och sysselsättning året efter examen kommer från SCB. Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats. Merparten av övrig statistik i rapporten finns som tabeller på Myndigheten för yrkeshögskolans statistiksida, myh.se/statistik.

De flesta uppgifter som ligger till grund för statistiken har rapporterats in av utbildningsanordnarna, antingen direkt till Myndigheten för yrkeshögskolan eller till SCB.

Uppgifter om examinerades sysselsättning året efter examen kommer från de examinerade via en enkätundersökning.

1.6.1 Definitioner och förklaringar

Antagna som påbörjat/bedrivit studier

Avser alla som är eller har varit studerande, inklusive de som har tillkommit under utbildningens gång (inhoppare) och de som har hoppat av utbildningen (avhoppare). Detta inkluderar alla som varit med på minst en förteckning över studerande (till rekvisition av statliga medel) för en utbildningsomgång. Även de som tillgodoräknats eller validerats till examen utan att ha varit med på minst en förteckning över studerande för en omgång räknas som antagna som påbörjat/bedrivit studier.

För program (minst 100 YH-poäng) ska utbildningsanordnaren skicka in första förteckningen över studerande till myndigheten tre veckor efter att omgången startat. Detta görs i samband med första rekvisitionen av statliga medel. Därefter ska anordnaren skicka in en uppdaterad förteckning varje halvår i samband med en ny rekvisitionsperiod. Även för utbildningar utan statliga medel ska anordnaren skicka in förteckningar över studerande varje halvår (de ska skicka in rekvisitioner på 0 kronor). Andelen inhoppare är marginell (avser de som tillkommit efter första rekvisitionen). För kurser (mindre än 100 YH-poäng) sker förteckningen av studerade samt rekvisition i samband med utbildningsomgångens start.

Antagna som påbörjat studier efter startår används som benämning när statistiken avser omgångar som startat under ett år.

Antagna som bedrivit studier efter avslutsår används som benämning när statistiken avser omgångar som avslutats under ett år. Används vid beräkning av examensgrad.

Antal antagna som påbörjat/bedrivit studier är inte lika med antal personer. Personer som påbörjat/bedrivit studier på flera utbildningsomgångar under en avsedd period räknas en gång för varje omgång. Antal personer som påbörjat/bedrivit studier är färre än antal antagna som påbörjat/bedrivit studier.

Antagna som påbörjat studier vid omgångens start

Avser alla som varit med på minst en förteckning över studerande (till rekvisition av statliga medel) för en utbildningsomgång under rekvisitionsperiod 1. Varje rekvisitionsperiod avser ett halvår. De som det rekvideras för i efterhand någon gång under rekvisitionsperiod 1 räknas som om de var med från start oavsett när de tillkommit. De räknas alltså inte som inhoppare.

Inhoppare ingår inte i antagna som påbörjat studier vid omgångens start. Som inhoppare räknas alla som varit med på minst en förteckning över studerande (till rekvisition av statliga medel) för en utbildningsomgång under rekvisitionsperiod 2 och framåt. De som tillgodoräknats eller validerats till examen utan att ha varit med på minst en rekvisition räknas alltid som inhoppare.

Avhoppare

Avser antagna som bedrivit studier men som inte är examinerade eller fullföljare, se även definition för fullföljare.

Avklarade YH-poäng

Avser antal avklarade YH-poäng med minst godkänt i betyg. Antal avklarade YH-poäng totalt omfattar både tillgodoräknade poäng och ej tillgodoräknade poäng (individen har bedrivit studier). Se även definition av YH-poäng.

Behörighetsgivande förutbildning

En behörighetsgivande förutbildning (BFU) inom yrkeshögskolan syftar till att ge kunskaper som motsvarar de krav på behörighet som är uppställda för den ordinarie yrkeshögskoleutbildningen. BBU riktar mot sökande som saknar fullständig behörighet till utbildningen men de sökande till BBU måste ha grundläggande behörighet. BBU är riktad mot en enskild utbildningsomgång. Statistiken om behörighetsgivande förutbildning redovisas efter startåret för den utbildningsomgång som förutbildningen är kopplad till.

Examensgrad

Avser andel examinerade i procent av antagna som bedrivit studier. Utbildningar som inte ger examen ingår inte i måttet. Antagna som bedrivit studier på utbildningar som inte ger examen är en liten andel av samtliga antagna som bedrivit studier inom yrkeshögskoleutbildningar på minst 100 YH-poäng. Examensår avser det år utbildningsomgången avslutades oavsett när individen tog examen.

Examinerade

Avser antagna som har bedrivit studier och uppfyllt alla villkor för examen. Anordnarna rapporterar in examinerade även efter avslutstidpunkten, vilket framför allt beror på att en del som bedrivit studier gör sena kompletteringar. Dessa ingår också i statistiken, vilket orsakar en viss eftersläpning. Även de som tillgodoräknats eller validerats till examen utan att ha varit med på minst en förteckning (till rekvisition) över studerande för en utbildningsomgång ingår. Examensår avser det år utbildningsomgången avslutades oavsett när individen tog examen.

Fullföljare

Avser antagna som bedrivit studier men som inte är examinerade eller avhoppare, se även definition för avhoppare. De är inte examinerade men finns med på sista studerandelistan med rekvisition och har inte något avbrottsdatum. De får heller inte ha en uppehållsperiod som sträcker sig längre än dagen innan utbildningsomgångens slutdatum. En del fullföljare kompletterar senare och kan då flyttas till examinerade, förutsatt att utbildningen ger examen.

Inhoppare

Inhoppare ingår inte i antagna som bedrivit studier vid omgångens start. Som inhoppare räknas alla som varit med på minst en förteckning över studerande (till rekvisition av statliga medel) för en utbildningsomgång under rekvisitionsperiod 2 och framåt. De som tillgodoräknats eller validerats till examen utan att ha varit med på minst en rekvisition räknas alltid som inhoppare. Se även definition för antagna som påbörjat studier vid utbildningsomgångens start.

Inrikes/utrikes födda

Uppgifterna är hämtade från Registret över totalbefolkningen (RTB) hos SCB och avser om individen är född i Sverige (inrikes född) eller i annat land (utrikes född). För en liten andel av individerna saknas uppgift om födelseland.

Platser och outnyttjade platser vid start

Platser

Avser platser på utbildningsomgångar med eller utan statliga medel (statsbidrag eller särskilda medel) från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH).

Om omgången bedrivs med statliga medel så motsvarar platser det antal studerande som utbildningsanordnaren kan rekvirera statliga medel för.

Nästan alla omgångar bedrivs med statliga medel. Omgångarna som bedrivs med statliga medel får ta in fler studerande än det finns platser (överintag). Anordnarna får inga statliga medel för överintagen och därför räknas de heller inte som nyttjade platser.

För utbildningar i form av kurser och kurspaket beslutas platser på utbildningsnivå, inte på utbildningsomgångsnivå.

Outnyttjade platser vid start (inom YH-program)

Avser summan av inställda platser och outnyttjade platser vid första rekvisitionstillfället på varje enskild utbildningsomgång. För inställda omgångar räknas alla platser som outnyttjade vid start. Första förteckningen över studerande med rekvisition kan utbildningsanordnaren skicka in till myndigheten tre veckor efter start, vilket även gäller för utbildningar utan statliga medel.

Outnyttjade platser vid start beräknas från första rekvisitionen. För inställda omgångar räknas alla platser som outnyttjade vid start.

Studerande – aktiva

Avser studerande på utbildningsomgångar som pågått minst en dag under en avsedd period. Som aktiva studerande räknas endast studerande som funnits med på minst en förteckning över studerande till rekvisition av statliga medel under den avsedda perioden. Utbildningsanordnaren ska skicka in förteckningar över studerande varje halvår, vilket även gäller för utbildningar utan statliga medel. Notera att detta innebär att en person som är med på en studerandelista som skickats in i oktober 2022 räknas som aktiv studerande till minst mars 2023 på grund av att avstämningarna görs halvårsvis av aktiva studerande. Notera skillnaden mot faktiska studerande som stäms av varje dag med hjälp av studiedokumentationen.

Vid beräkningen av aktiva studerande tillämpas följande regler:

- För aktiva studerande som är med på första förteckningen över studerande räknas startdatum för omgången även som startdatum för den studerande. Omgången startar tre veckor innan den första förteckningen över studerande med rekvisition av statliga medel skickas in till myndigheten.
- För aktiva studerande som är med på sista förteckningen över studerande räknas slutdatum för omgången även som slutdatum för den studerande. Utbetalningar av statliga medel kan pågå flera månader efter omgångens slutdatum.
- För övriga aktiva studerande (de som tillkommit efter första rekvisitionsperioden och de som hoppat av innan sista rekvisitionsperioden) räknas rekvisitionsperiodernas startdatum respektive slutdatum.

För åren 2014–2017 visas måttet aktiva studerande i rapporten och från och med år 2018 visas måttet faktiska studerande. Antalet faktiska studerande har varit 3–4 procent mindre än antalet aktiva studerande årligen sedan 2018.

Antal aktiva studerande är inte lika med antal unika personer. Personer som varit aktiva studerande på flera utbildningar under en avsedd period räknas en gång för varje utbildningsomgång. Antal aktiva unika personer är något färre än antal aktiva studerande.

Studerande – faktiska

Faktiska studerande är en *delmängd av aktiva studerande*. Faktiska studerande stäms av varje dag till skillnad från aktiva studerande som stäms av halvårsvis, vilket innebär att måttet faktiska studerande är mer exakt än måttet aktiva studerande. Förutom de kontroller som görs för aktiva studerande mot rekvisitioner av statliga medel används också studiedokumentationen för faktiska studerande. Kontroller görs av de studerandes individuella datum för start och examen samt eventuella avbrott och studieuppehåll.

För åren 2014–2017 visas måttet aktiva studerande i rapporten och från och med år 2018 visas måttet faktiska studerande. Antalet faktiska studerande har varit 3–4 procent mindre än antalet aktiva studerande årligen sedan 2018.

Antal faktiska studerande är inte lika med antal unika personer. Personer som varit faktiska studerande på flera utbildningar under en avsedd period räknas en gång för varje utbildningsomgång. Antal faktiska personer är något färre än antal faktiska studerande.

Studieform

Bunden

Den studerande ska genomföra merparten av utbildningen i utbildningsanordnarens lokaler.

Distans

Den studerande kan genomföra merparten av utbildningen på annan plats än i utbildningsanordnarens lokaler.

En utbildning kan innehålla både bundna inslag och inslag på distans. Distans är ett brett begrepp inom yrkeshögskoleutbildning och utbildningarnas upplägg och antal fysiska träffar varierar mycket.

Sysselsättning

Andel i arbete

Avser andelen examinerade som uppgett att de hade arbete som huvudsaklig sysselsättning året efter examen. Examensår avser det år utbildningsomgången avslutades oavsett när individen tog examen.

Andel som har ett arbete som överensstämmer med utbildningen

Denna andel beräknas utifrån de examinerade som uppgett att de hade arbete året efter examen. Det finns tre olika grader av överensstämmelse; överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen, överensstämmer till viss del med utbildningen samt överensstämmer inte alls med utbildningen.

Sökande

Ansökningar

Avser samtliga ansökningar till de utbildningsomgångar som startat under ett år. Varje ansökan räknas en gång. Antal ansökningar är därmed inte detsamma som antal sökande personer eftersom en person kan ha sökt till flera utbildningsomgångar.

Sökande

Avser antal personer som sökt till de utbildningsomgångar som startat under ett kalenderår. Med sökande avses både behöriga och obehöriga sökande.

För att räknas som sökande ska följande uppfyllas:

- Den sökande har lämnat in en ansökan där det minst finns uppgift om den sökandes namn och personnummer (eller namn och födelsedatum).
- Den sökande har lämnat in sin ansökan inom ansökningstiden (inom ordinarie eller förlängd ansökningsperiod).

Statistiken över sökande är individbaserad. SCB samlar in personuppgifter om de sökande från anordnarna. Förutom personuppgifter samlas även uppgifter in om den sökandes behörighet till utbildningen. Observera att antal sökande personer inte är detsamma som antal ansökningar, se ovanstående definition av Ansökningar.

Behöriga sökande

Avser antal sökande personer som varit behöriga till minst en av de utbildningar som personen sökt till under ett kalenderår. Att vara behörig till en utbildning innebär att den sökande uppfyller behörighetskraven i 3 kapitlet 1–4 §§ Förordning (2009:130) om yrkeshögskolan (YHF), inklusive de eventuella särskilda förkunskapskrav som gäller för utbildningen.

Uppdragsutbildning

Utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan kan erbjuda hela eller delar av en utbildning som uppdragsutbildning för en organisation som då blir uppdragsgivare. En uppdragsutbildning ska alltid baseras på en befintlig yrkeshögskoleutbildning men det ställs inga formella behörighetskrav.

Uppdragsgivaren bestämmer vilka som ska få gå utbildningen. Antal personer som ska påbörja studier ska anges i anmälan från anordnaren. En uppdragsutbildning ger, på samma sätt som en ordinarie YH-utbildning, poäng för de kurser man läser och kan leda till examen.

Utbildningar och utbildningsomgångar

En utbildning definieras med ett unikt utbildningsnummer. Många utbildningar har förnyade beslut från flera beslutsår i ansökningsomgångarna om få bedriva yrkeshögskoleutbildning. Varje utbildning har en eller flera utbildningsomgångar med olika starttidpunkter. En omgång kan liknas vid en "start" eller en "klass" med studerande.

Pågående utbildningsomgångar avser omgångar som pågått under hela eller delar av en viss period (startade, avslutade och under hela perioden pågående omgångar).

Startade utbildningsomgångar avser omgångar som startat under en viss period.

Utbildningsanordnare

En juridiskt ansvarig utbildningsanordnare är en juridisk eller fysisk person som ansvarar för en eller flera utbildningar inom YH. En juridiskt ansvarig anordnare motsvaras av ett organisationsnummer. Ungefär en tiondel av anordnarna har flera administrativa enheter under samma organisationsnummer.

Det finns fyra typer av huvudmän vad gäller anordnare: statliga, kommuner (inklusive kommunförbund), landsting samt privata (enskilda juridiska eller fysiska personer).

Utbildningsnivå

Avser personens högsta utbildning sista juni det år mätningen avser. Högsta utbildning definieras enligt svensk utbildningsnomenklatur (SUN), nivå SUN1. Uppgifterna är hämtade från Utbildningsregistret (UREG) hos SCB. Om personen saknar uppgift i registret för det år som utbildningen startade sätts den högsta nivån till "Uppgift saknas".

Utbildningsområden och SUN inriktningar

Svensk utbildningsnomenklatur (SUN2020) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN inriktning. Den minst detaljerade nivån är SUN1 (en siffra). Den mest detaljerade nivån är SUN4 (tre siffror och en bokstav).

Myndigheten för yrkeshögskolan gör en egen aggregering av SUN inriktningar på 15 utbildningsområden. Aggregeringen görs främst på två positioner men även på tre positioner. För information om indelning och redovisningsgrupper, se tabell 1.5.

YH-flex

YH-flex är till för dem som redan har förvärvat yrkeskunskaper som motsvarar en betydande andel av en yrkeshögskoleutbildning. Studier på en YH-flexplats genomförs mot befintlig utbildningsplan men med ett individualiserat genomförande i två delar. Den första delen innebär att den studerandes reella kompetens bedöms. Detta för att se vilka delar av en utbildning som den studerande kan tillgodoräkna. Den andra delen består av en individuellt anpassad kompletterande utbildning för att nå examen.

YH-flexplatser

Avser platser för YH-flex på utbildningsomgångar med statliga medel (statsbidrag eller särskilda medel) från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH).

Antagna som genomgått en bedömning av reell kompetens

Individen har minst en tillgodoräknad kurs och/eller minst en genomförd kurs som inte är tillgodoräknad och/eller har en valideringsrekvision med beräkning av framtida komplettering.

Individen har genomgått en validering eller har på annat sätt erhållit ett tillgodoräknande och kan begära ut ett utbildningsbevis men behöver inte påbörja några studier.

Antagna som påbörjat/bedrivit kompletterande studier

Individen har minst en genomförd kurs som inte är tillgodoräknad (betyg VG, G eller IG) och/eller att utbildningsanordnaren har rekviderat för minst en kompletterande poäng och/eller har tagit examen.

Antal antagna som påbörjat/bedrivit kompletterande studier är inte lika med antal personer. Personer som påbörjat/bedrivit kompletterande studier på flera utbildningsomgångar under en avsedd period räknas en gång för varje omgång. Antal personer som påbörjat/bedrivit kompletterande studier är färre än antal antagna som påbörjat/bedrivit kompletterande studier.

YH-poäng

Utbildningens omfattning ska anges enligt ett poängsystem, där fem poäng motsvarar heltidsstudier under en vecka. En poäng benämns yrkeshögskolepoäng. Ett års heltidsstudier motsvarar 200 YH-poäng.

YH-kurser

Kurser är korta yrkeshögskoleutbildningar upp till 99 poäng. Syftet med kurser är att utveckla yrkeshögskolans flexibilitet och utbildningsformens möjlighet att svara mot behov av breddad och förnyad kompetens i arbetslivet.

Kurser inom yrkeshögskolan riktar sig främst till yrkesverksamma med fokus på dem som behöver förnya sin kompetens för att behålla jobbet (up-skill) eller gå vidare till nya mer avancerade arbetsuppgifter alternativt byta bana i arbetslivet (re-skill). Utbildningarna ska stärka möjligheten till kompetensutveckling och omställning och bidra till att yrkeshögskolan blir ett tydligt verktyg i det livslånga lärandet. Utbildningarna behöver vara flexibla avseende exempelvis studieform och studietakt, så att de som redan är yrkesverksamma får goda möjligheter att kombinera arbete och utbildning. Utbildningarna kan inte leda till examen och är inte nivåplacerade i enlighet med "Sveriges referensram för livslångt lärande" (SeQF).

De som driver en utbildning kallas för utbildningsanordnare och kan vara privata utbildningsföretag, kommuner, statliga myndigheter, landsting eller högskolor.

Kurser är på de flesta utbildningar avgiftsfria, men det finns några som tar ut en studerandeavgift. Utbildningar ger den studerande rätt till studiemedel från Centrala studiestödsnämnden (CSN).

Kurser benämns även som korta YH, kurser och kurspaket och korta utbildningar i vissa sammanhang. I den här rapporten används endast benämningen kurser.

YH-program

Program är yrkeshögskoleutbildningar som är minst 100 poäng och som ska leda till en tydlig yrkesroll. Programmen kombinerar teori med praktik och genomförs i nära samarbete med arbetslivet.

Program inom yrkeshögskolan är oftast mellan ett och tre år långa, från 200 poäng kan de leda till en examen. Under utbildningen får de studerande kombinera teoretiska studier med arbetsplatsförlagda kurser som kallas Lärande i arbete, LIA.

Arbetslivet medverkar aktivt i utbildningarna på olika sätt. Representer från arbetslivet deltar i utbildningens ledningsgrupp, bidrar med föreläsare, medverkar i projekt eller erbjuder LIA-platser. Innehållet i utbildningarna utvecklas i takt med att arbetslivets krav förändras.

De allra flesta utbildningar inom yrkeshögskolan är avgiftsfria, men det finns några som tar ut en studerandeavgift. Utbildningar inom yrkeshögskolan ger den studerande rätt till studiemedel från Centrala studiestödsnämnden (CSN).

Ålder

Avser den ålder som personen hade sista december det år mätningen avser.

Tabell 1.5. Utbildningsområden grupperade efter storlek

De fem stora utbildningsområdena har varit betydligt större än de andra områdena över lång tid, både vad gäller platser och studerande.

	Utbildningsområde	SUN-inriktning
Stora utbildningsområden	Data/it	48 Data
	Ekonomi, administration och försäljning	34 Företagsekonomi, handel och administration
	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	72 Hälso- och sjukvård
		76 Socialt arbete och omsorg
	Samhällsbyggnad och byggt teknik	58 Samhällsbyggnad och byggnadsteknik
	Teknik och tillverkning	52 Teknik och teknisk industri
		54 Material och tillverkning
Övriga utbildningsområden	Friskvård och kroppsvård	813 Idrott och friskvård
		815 Hår- och skönhetsvård
	Hotell, restaurang och turism	811 Hotell, restaurang och storhushåll
		812 Turism, resor och fritid
	Journalistik och information	32 Journalistik och information
	Juridik	38 Juridik och rättsvetenskap
	Kultur, media och design	21 Konst och media
	Pedagogik och undervisning	14 Pedagogik och lärarutbildning
	Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	62 Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske
		64 Djursjukvård
	Säkerhetstjänster	86 Säkerhetstjänster
	Transporttjänster	84 Transporttjänster
	Övrigt	222 Främmande språk och språkvetenskap
		819 Personliga tjänster, övrig/ospecificerad utbildning
		999 Okänd

2. Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn

Konst- och kulturutbildningarna finns inom flera olika inriktningar som bildkonst, musik, teater, dans, mode, skrivande, arkitektur, silversmide och keramik för att nämna några.

Utbildningarna är indelade i tre kategorier och syftar till att:

- förbereda för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina,
- medverka till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området, eller
- ha ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.

Utbildningarna drivs av privata utbildningsanordnare som tar ut studerandeavgifter för undervisningen. Utbildningarna kan få statligt stöd genom statsbidrag och genom att de studerande får rätt till studiemedel.

konstkulturutbildning.se

Sammanfattning

De första konst- och kulturutbildningarna startade under andra halvåret 2015 men bedrevs tidigare som så kallade kompletterande utbildningar. Konst- och kulturutbildningar får stöd genom statsbidrag och/eller studiestödsplatser.⁶¹ Utöver konst- och kulturutbildningar ryms under samma regelverk även utbildningar som endast står under statlig tillsyn. Dessa har myndigheten valt att benämna "utbildningar med endast tillsyn".

Under 2024 var det färre konst- och kulturutbildningar som pågick jämfört med året innan. Andelen nyttjade årsplatser som minskade 2023 fortsatte att minska men i mindre omfattning. Antalet som påbörjat studier och antalet som slutfört utbildningen var oförändrat 2024 jämfört med året innan. Slutförandegraden var något lägre än 2023.

För utbildningar med endast tillsyn, som är en mindre utbildningsform, visar statistiken relativt stora variationer mellan åren. Antalet som påbörjat studier 2024 var oförändrat jämfört med 2023 men antalet som slutfört utbildningen var lägre 2024 än under 2023.

Några av de viktigaste resultaten:

Konst- och kulturutbildningar

- Totalt hade 132 utbildningar beslut om stöd 2024, det vill säga de var beviljade statligt stöd i form av statsbidrag och/eller studiestödsberättigande för de studerande. Av dessa utbildningar var 2 nya för året.
- Det var 118 utbildningar som pågick under 2024.
- Av utbildningarna som pågick var 9 korta utbildningar medan 109 var längre utbildningar med en omfattning på minst 20 veckor.
- Majoriteten av utbildningarna som pågick 2024 var högskoleförberedande, vilket var i likhet med tidigare år.
- Liksom tidigare år fanns mer än hälften av utbildningarna 2024 i Stockholms län. Fyra av fem utbildningar fanns i något av de tre storstadslänen.
- Det var 3 367 beslutade årsplatser 2024. Av dessa nyttjades 74 procent, vilket var en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2023.
- Det kom in 4 700 ansökningar till de längre konst- och kulturutbildningarna under 2024, varav 76 procent från kvinnor och 24 procent från män.
- Totalt påbörjade 2 900 antagna studier under 2024, vilket var oförändrat jämfört med 2023. Det var tre av fem som påbörjade en längre utbildning.
- Bland dem som påbörjade en utbildning 2024 var könsfördelningen ojämn med 77 procent kvinnor och 23 procent män.
- Medianåldern för dem som påbörjade en kort utbildning var betydligt högre än på längre utbildningar (58 år jämfört med 23 år).
- Det var en högre andel utrikes födda på de korta utbildningarna. Av dem som påbörjade en utbildning 2023 var andelen utrikes födda 20 procent på korta utbildningar och 15 procent på längre utbildningar.

61 Förordning (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar.

- Det var 2 400 studerande som slutförde en konst- och kulturutbildning 2024, det vill säga uppnådde kursernas mål i utbildningens alla delar. Det var i nivå med 2023 men 200 färre än 2022.
- Slutförandegraden var totalt sett 81 procent 2024, vilket var något lägre än året innan. Under 2024 var slutförandegraden 97 procent på korta utbildningar, 85 procent på ettåriga utbildningar och 57 procent på fleråriga utbildningar.

Utbildningar med endast tillsyn

- Det var 30 utbildningar med endast tillsyn som hade beslut om stöd 2024. Av dessa var det 1 ny utbildning som inte hade haft stöd tidigare år.
- Totalt pågick 24 utbildningar under 2024.
- Flest pågående utbildningar 2024 fanns inom utbildningsinriktningen luftfart följt av inriktningen djursjukvård.
- Totalt påbörjade drygt 270 antagna studier 2024, vilket var i likhet med 2023 men antalet har varierat upp och ner mellan åren. Av dem som påbörjade studier 2024 var två av tre kvinnor.
- Det var drygt 220 studerande som slutförde en utbildning med endast tillsyn 2024, vilket var nästan 50 färre än 2023.
- Slutförandegraden var 78 procent 2024, vilket var något lägre än året innan. Eftersom det är en relativt liten utbildningsform där utbudet förändras över tid har slutförandegraden varierat en del mellan åren.

2.1 Konst- och kulturutbildningar

Konst- och kulturutbildningarna är indelade i tre olika kategorier efter det huvudsakliga syftet med utbildningen:

- högskoleförberedande utbildningar (inom det konstnärliga området)
- yrkesinriktade utbildningar (inom det konstnärliga eller kulturella området)
- utbildningar inom kulturarvsområdet.

Statistiken i den här rapporten redovisas förutom efter utbildningens syfte även efter om det är en kort eller längre konst- och kulturutbildning. De flesta utbildningar är längre och omfattar från 20 veckor upp till tre års heltidsstudier. De utbildningar som räknas som korta kan omfatta allt från någon dag, upp till 30 veckors heltidsstudier.⁶² De korta utbildningarna finns endast inom kulturarvsområdet och är ofta inriktade på att ge fördjupning inom ett specifikt område. De utgör en mindre del av konst- och kulturutbildningarna men får stor påverkan på statistiken då de oftast startar flera utbildningsomgångar under ett år och därför även kan ha många studerande.

Statistikmyndigheten SCB är ansvarig för officiell statistik om studerande och studerande som slutfört konst- och kulturutbildning. Förutom statistiken om studerande efter födelseland och utbildningsnivå från SCB är det i denna rapport verksamhetsuppgifter från Myndigheten för yrkeshögskolan som redovisas. Detta beror på att SCB, vid rapportens framtagande, ännu inte hade publicerat statistik för 2024. Det kan förekomma mindre skillnader mellan verksamhetsuppgifterna och statistiken från SCB.⁶³

2.1.1 Utbildningar och utbildningsanordnare

Kortfattat:

- 132 utbildningar hade beslut om stöd 2024
- 118 utbildningar pågick 2024
- 41 utbildningsanordnare bedrev utbildning 2024

Under 2024 hade 132 konst- och kulturutbildningar beslut om stöd, varav 2 var nya utbildningar. Besluten om stöd för konst- och kulturutbildningar sträcker sig flera år framåt i tiden. Har utbildningen ett gällande beslut kan utbildningsanordnaren ansöka om förnyat stöd för utbildningen. Utbildningsutbudet brukar därför förändras i mindre omfattning mellan enskilda år. Inför 2023 beviljades 12 nya utbildningar stöd, vilket innebar en större förändring av utbudet jämfört med de flesta tidigare år.

Färre pågående utbildningar

Av de utbildningar som hade beslut om stöd 2024 var det 118 som pågick under året, varav 9 korta och 109 längre utbildningar (20 veckor eller längre).

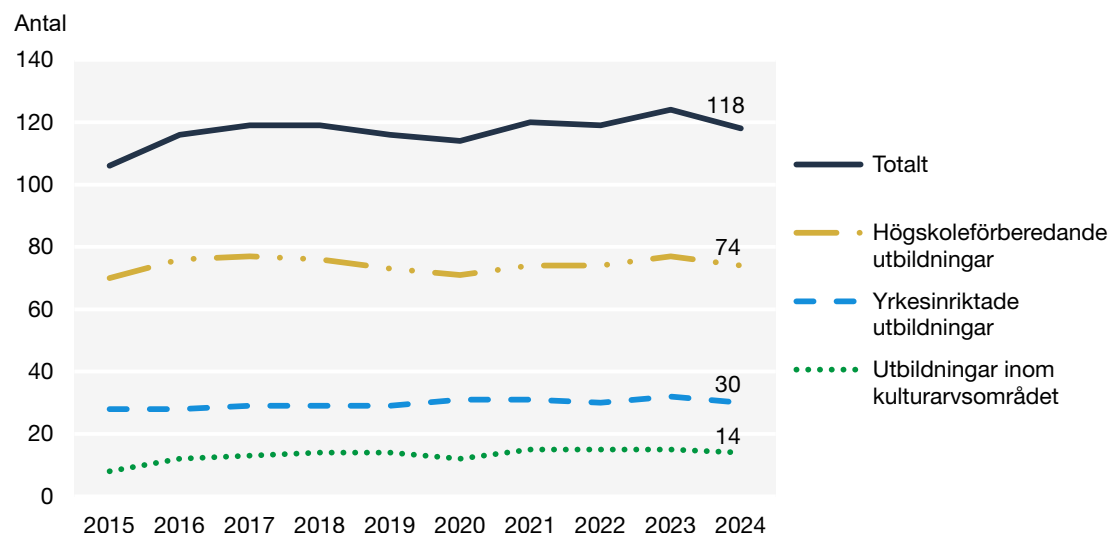
Det var 6 färre pågående utbildningar 2024 jämfört med 2023. Variationen ligger dock inom den normala mellan två enskilda år och utvecklingen behöver ses över flera år. Minskningen det senaste året beror framför allt på tillfälliga uppehåll i en del utbildningar och nedlagda utbildningar.

⁶² Korta utbildningar definieras enligt 8 § Förordningen (2013:871) om stöd för konst och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar. Se avsnitt 2.3 Om statistiken.

⁶³ Underlaget till denna rapport togs fram i mars 2025 och SCB publicerar statistik om konst- och kulturutbildningar 2024 i maj 2025, se <http://www.scb.se/uf0702>.

Liksom tidigare år var majoriteten högskoleförberedande utbildningar. Det var 74 högskoleförberedande utbildningar och 30 yrkesinriktade utbildningar samt 14 utbildningar inom kulturarvsområdet som pågick under 2024. De förberedande utbildningarna är ofta nödvändiga för att studerande ska kunna konkurrera om platserna på konst-, musik- eller teaterhögskolor.

Diagram 2.1. Pågående utbildningar efter utbildningens syfte, 2015–2024

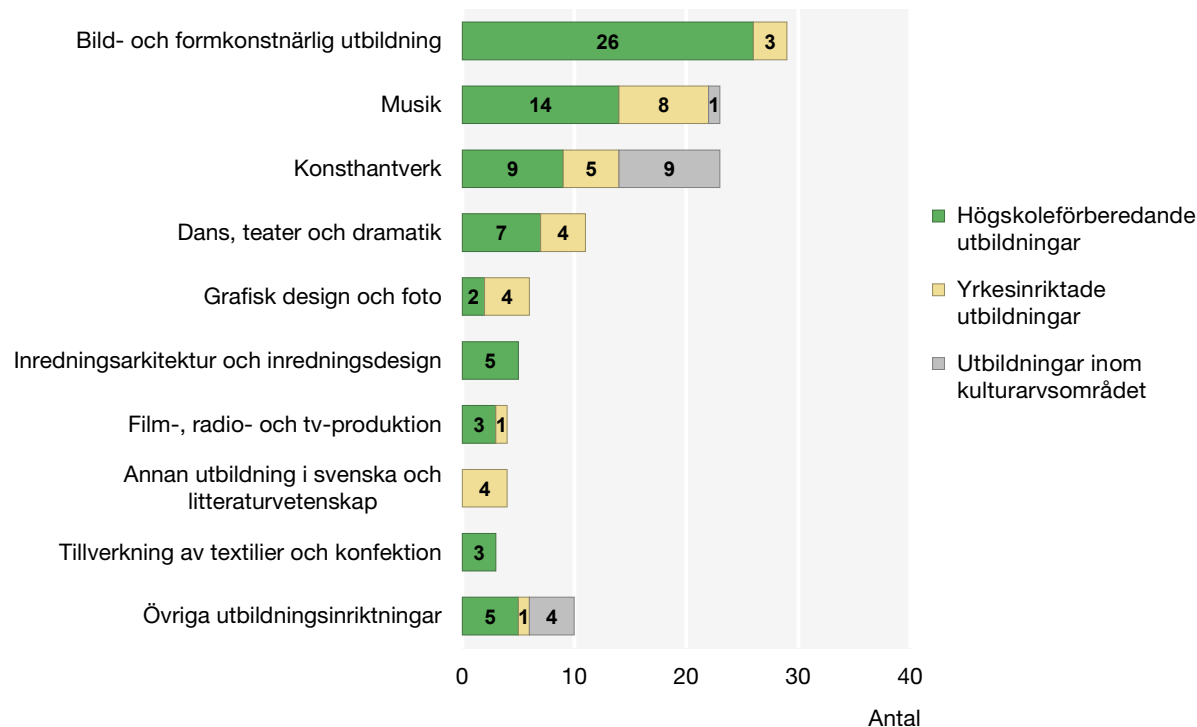

Notera: Uppgifterna för 2015 avser endast andra halvåret. Källa: MYH.

Flest utbildningar inom bild- och formkonst

Konst- och kulturutbildningarna är indelade i utbildningsinriktningar utifrån det huvudsakliga innehållet i utbildningen. Flest utbildningar har över tid funnits inom inriktningarna bild- och formkonst, musik och konsthantverk. Så var det även under 2024.

Diagram 2.2. Pågående utbildningar efter utbildningsinriktning och syfte, 2024

Notera: Gruppen "Övriga utbildningsinriktningar" utgörs av sju inriktningar med 1–2 utbildningar vardera; konst och media – allmän utbildning, annan utbildning inom bild- och formkonst, annan utbildning inom musik, dans och dramatik, modedesign, industri- och produktdesign, utbildning i trädgårdsbruk samt inriktningen okänd (främst grundläggande konstutbildningar som berör flera ämnesinriktningar). Källa: MYH.

Stödformen varierar mellan utbildningarna

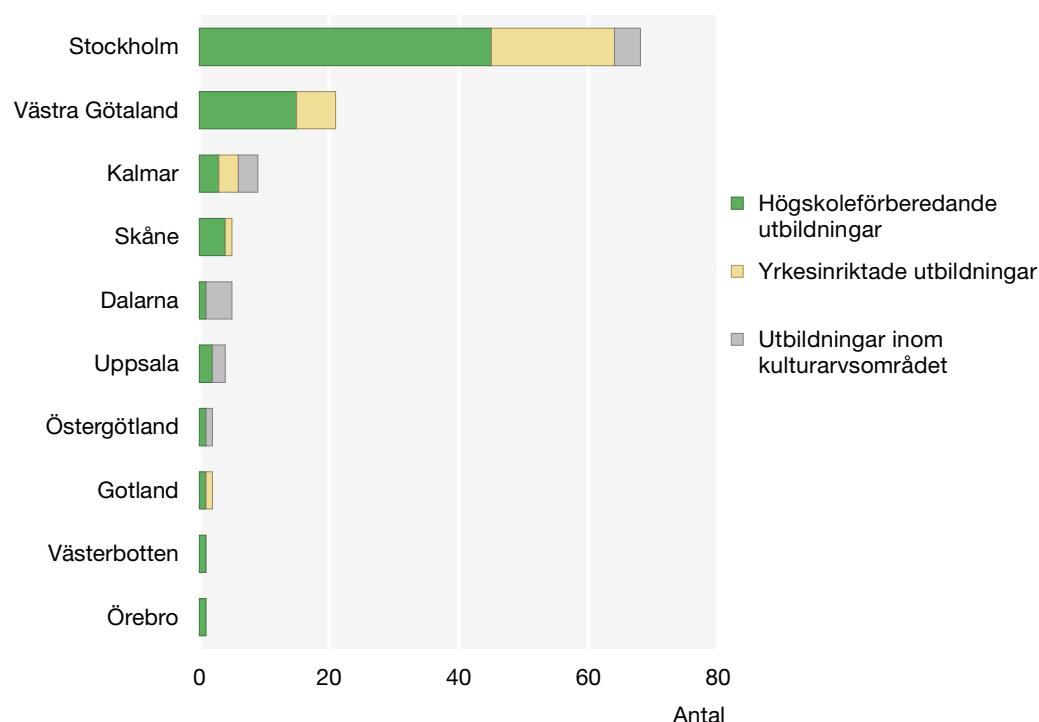
Konst- och kulturutbildningar får stöd genom statsbidrag och/eller att de studerande får rätt till studiestöd. Utbildningsanordnarna tar ut studerandeavgifter som varierar mellan utbildningarna. Av utbildningarna som pågick 2024 hade 61 procent stöd i form av både studiestödsberättigande och statsbidrag, 31 procent hade enbart studiestödsberättigande och 8 procent hade enbart statsbidrag. Av de utbildningar som enbart hade statsbidrag var de flesta korta utbildningar.

Mer än hälften av utbildningarna fanns i Stockholms län

Konst- och kulturutbildningar pågick i 10 län 2024 och alla dessa län har haft pågående utbildningar varje år sedan 2015. Liksom tidigare år fanns mer än hälften av utbildningarna i Stockholms län. Andelen utbildningar i Stockholms län ökade något fram till 2019 men har därefter varierat i liten omfattning. Under 2024 bedrevs 58 procent av de pågående utbildningarna i Stockholms län och totalt 80 procent i något av de tre storstadslänen⁶⁴.

Både bland högskoleförberedande och yrkesinriktade utbildningar finns de flesta utbildningarna i storstadslänen. Troligen är närheten till konstnärliga högskolor samt till arbetsgivare och institutioner inom det konstnärliga och kulturella området en förklaring till detta. För utbildningar inom kulturarvsområdet var Stockholm ett av fem län där utbildningar pågick 2024 men lika många utbildningar bedrevs i Dalarnas län och nästan lika många i Kalmar län.

Diagram 2.3. Pågående utbildningar efter län och utbildningens syfte, 2024

Källa: MYH.

Hälften av utbildningsanordnarna bedrev enbart en utbildning

De konst- och kulturutbildningar som pågick 2024 bedrevs av 41 utbildningsanordnare. Antalet var i nivå med tidigare år. Sedan 2015 har det varit mellan 40 och 43 anordnare per år. Av anordnarna 2024 var 17 aktiebolag, 16 stiftelser eller fonder och resterande 8 anordnare var ideella eller ekonomiska föreningar. Fördelningen mellan företagsformerna har varit liknande även tidigare år. Liksom tidigare år bedrev omkring hälften av anordnarna enbart en utbildning under 2024.

64 Skåne län, Stockholms län och Västra Götalands län.

2.1.2 Beslutade och nyttjade årsplatser

Kortfattat:

- 3 367 beslutade årsplatser 2024
- 74 procent av årsplatserna nyttjades 2024

Fler beslutade årsplatser

En konst- och kulturutbildning får stöd för ett visst antal årsplatser.⁶⁵ År 2024 fanns det 3 367 beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar, vilket var 23 årsplatser fler än 2023.⁶⁶

Andelen nyttjade årsplatser fortsatte minska

Under 2024 nyttjades⁶⁷ totalt 2 501 årsplatser i konst- och kulturutbildningarna, vilket motsvarade 74 procent av de beslutade årsplatserna. Det var en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2023. Att årsplatser inte nyttjas beror vanligtvis på att utbildningar genomförs med färre studerande än möjligt eller på att utbildningar av olika orsaker ställs in. Det kan även bero på att utbildningar är i en uppbyggnadsfas eller är på väg att fasas ut. År 2024 berodde en tiondel av de outnyttjade årsplatserna på att utbildningar upphört.

Andelen nyttjade årsplatser var 90 procent för utbildningarna med statsbidrag och 53 procent för utbildningarna utan statsbidrag under 2024. Att nyttjandet är lägre för utbildningar utan statsbidrag antas bero på att de i regel har högre studerandeavgifter och därmed sämre förutsättningar att rekrytera studerande.

Andelen nyttjade årsplatser ökade från 2018, då mätningarna påbörjades, och nådde sin hittills högsta nivå 2021 och 2022 då 85 procent av årsplatserna nyttjades. Därefter minskade andelen 2023 till 76 procent och fortsatte minska 2024 till 74 procent. Att nyttjandet av årsplatser har varit lägre de senaste två åren beror dels på att det tillkom nya utbildningar under 2023, dels på en generell minskning av nyttjandet i de utbildningar som fanns sedan tidigare.

Det finns flera orsaker till att de nya utbildningarna har haft en negativ effekt på det totala nyttjandet av årsplatser. Utbildningarna har inget statsbidrag, vilket generellt brukar innebära ett lägre nyttjande. Det är inte heller möjligt för nya utbildningar att nyttja årsplatserna fullt ut under utbildningens uppbyggnadsfas. Under både 2023 och 2024 har flera av de nya utbildningarna dessutom ställts in, vilket ger stor påverkan på nyttjandet. Nyttjandet för de nya utbildningarna ökade mellan 2023 och 2024 men var fortfarande lägre än för övriga utbildningar utan statsbidrag.

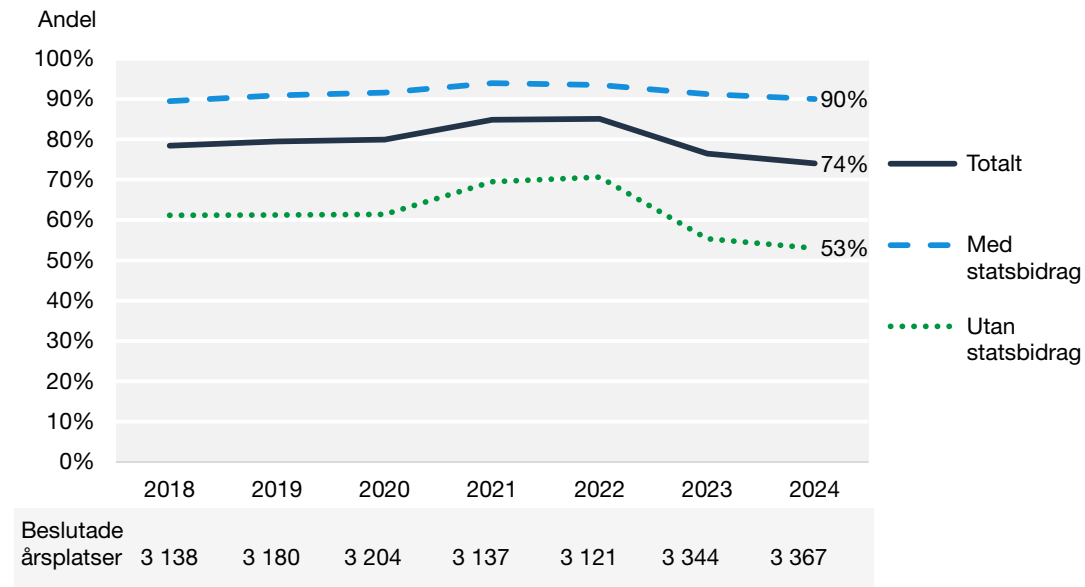
Det finns ingen tydlig förklaring till att nyttjandet av årsplatser minskat även bland de utbildningar som fanns redan före 2023. Eftersom nyttjandet var som högst under 2021 och 2022 skulle coronapandemin kunna vara en bidragande orsak till att nyttjandet under dessa år var högre. Bortsett från den påverkan som de nya utbildningarna gett skulle nyttjandet av årsplatserna vara på samma nivå som 2018.

⁶⁵ En årsplats är en studerandeplats i heltidsutbildning som omfattar 40 veckor.

⁶⁶ För mer information om beslutade årsplatser se Myndigheten för yrkeshögskolans årsredovisning 2023 (Diariennr: MYH 2023/3084)

⁶⁷ För definition av Nyttjade årsplatser se avsnitt 2.3 Om statistiken.

Diagram 2.4. Andel nyttjade årsplatser efter om utbildningen har statsbidrag, 2018-2024

Källa: MYH.

2.1.3 Ansökningar

Kortfattat:

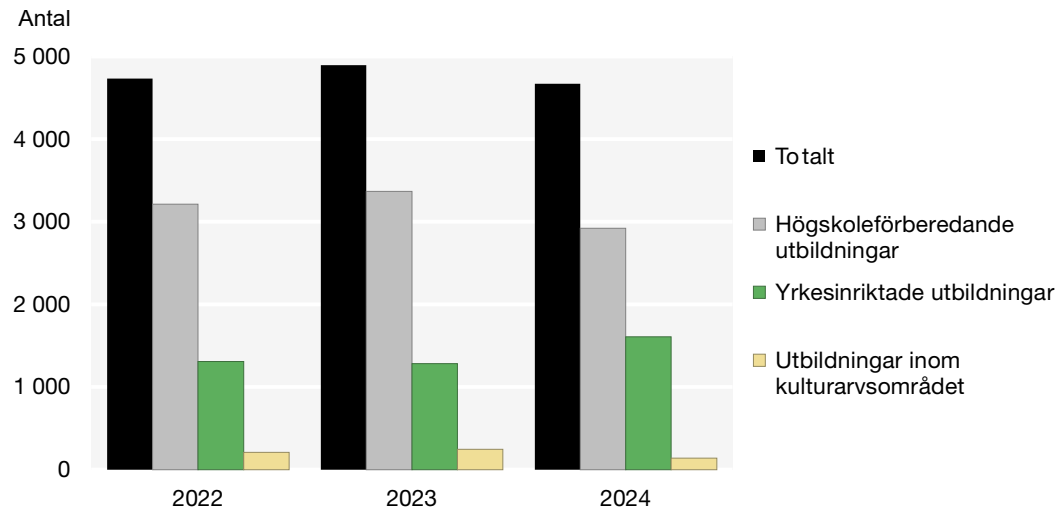
- 4 700 ansökningar till längre utbildningar 2024
- Av ansökningarna 2024 var 76 procent från kvinnor och 24 procent från män

Totalt kom det in 4 700 ansökningar till de 106 utbildningsomgångar av längre konst- och kulturutbildningar som startade 2024. Av ansökningarna var 76 procent från kvinnor och 24 procent från män.⁶⁸

Flest ansökningar sett till syfte med utbildningen hade högskoleförberedande utbildningar med 2 900 ansökningar följt av yrkesinriktade utbildningar med 1 600 samt utbildningar inom kulturarvsområdet med 140 ansökningar. Det var 69 startade utbildningsomgångar på högskoleförberedande utbildningar och 33 startade omgångar på yrkesinriktade utbildningar samt 4 startade omgångar på utbildningar inom kulturarvsområdet. Det har varit stora variationer mellan åren av antal ansökningar per startad omgång på yrkesinriktade utbildningar och utbildningar inom kulturarvsområdet. Yrkesinriktade utbildningar hade 320 ansökningar fler 2024 jämfört med 2023 men antalet startade omgångar var endast en fler, vilket innebär att antal ansökningar per startad omgång ökade mycket.

⁶⁸ Ansökningar avser samtliga ansökningar till de utbildningsomgångar som startat under ett år och varje ansökan räknas en gång. Antal ansökningar är därmed inte detsamma som antal sökande personer eftersom en person kan ha sökt till flera omgångar.

Diagram 2.5. Ansökningar till längre utbildningar fördelat efter syfte och totalt, 2022–2024

Notera: De längre utbildningarna omfattar från 20 veckor upp till tre års heltidsstudier. Källa: MYH.

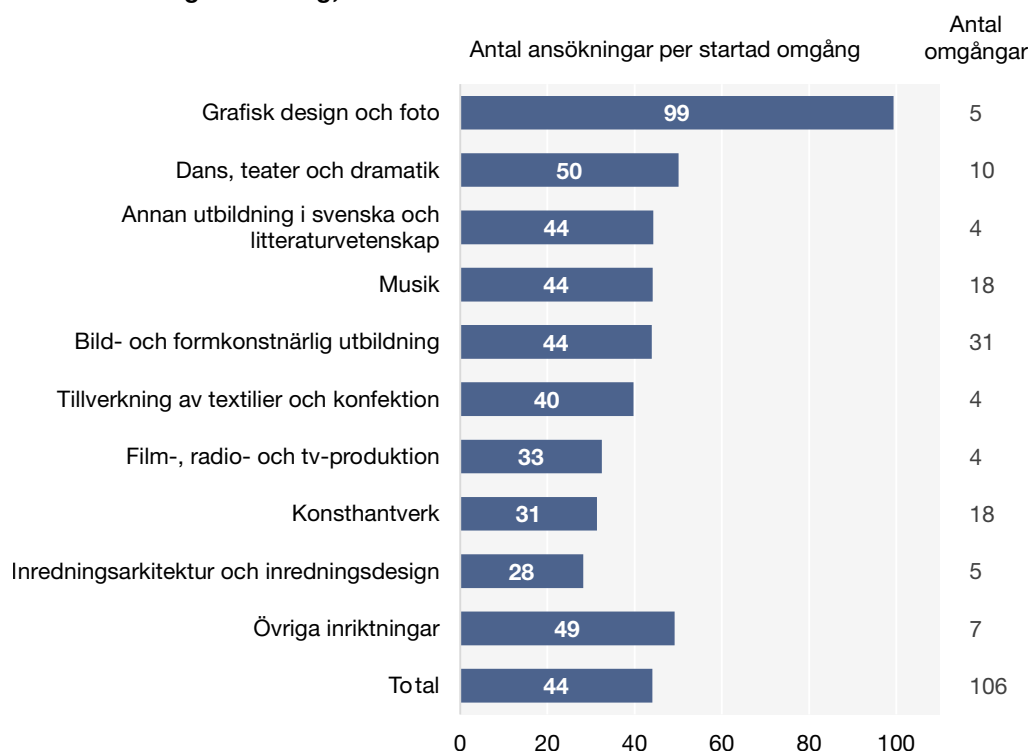
Bland stödformerna var det 2 900 ansökningar till utbildningar med studiestöd och statsbidrag samt 1 800 ansökningar till utbildningar med enbart studiestöd. Det var 68 startade utbildningsomgångar på utbildningar med studiestöd och statsbidrag och 38 startade omgångar på utbildningar med enbart studiestöd. Sett till antal ansökningar per startad omgång så var det marginell skillnad mellan stödformerna under 2024. Det var större skillnad mellan stödformerna 2022 och 2023 då utbildningar med studiestöd och statsbidrag hade ungefär 2 000 fler ansökningar och betydligt fler ansökningar per startad omgång än utbildningar med enbart studiestöd.

Totalt sett var det 44 ansökningar per startad utbildningsomgång under 2024 men det var stor variation mellan utbildningsinriktningarna. Grafisk design och foto hade högst värde med 99 ansökningar per startad omgång. Därefter följde inriktningen dans, teater och dramatik med 50 ansökningar per startad omgång. Lägst värde hade inriktningen inredningsarkitektur och inredningsdesign med 28 ansökningar per startad omgång.⁶⁹ Av de tre stora inriktningarna⁷⁰ hade bild- och formkonstnärlig utbildning högst värde med 44 ansökningar per startad omgång.

69 Jämförelserna är exklusive gruppen "Övriga utbildningsinriktningar" som utgörs av inriktningar med färre än tre startade utbildningsomgångar.

70 Bild- och formkonstnärlig utbildning, musik samt konsthantverk.

Diagram 2.6. Ansökningar per startad utbildningsomgång för längre utbildningar, efter utbildningsinriktning, 2024

Notera: Gruppen "Övriga utbildningsinriktningar" utgörs av inriktningar med färre än tre startade utbildningsomgångar.
De längre utbildningarna omfattar från 20 veckor upp till tre års heltidsstudier. Källa: MYH.

2.1.4 Antagna som påbörjat studier

Kortfattat:

- 2 900 antagna påbörjade studier 2024
- 77 procent kvinnor och 23 procent män 2024
- 17 procent utrikes födda 2023

Antalet som påbörjade studier var i nivå med tidigare år

Totalt var det 2 900 antagna som påbörjade studier på en konst- och kulturutbildning under 2024, vilket var oförändrat jämfört med föregående år.⁷¹ Antalet som påbörjat studier har varierat mellan 2 900 och 3 100 sedan 2016, förutom en tillfällig minskning till 2 500 under det första pandemiåret 2020. Det var de korta utbildningarna som stod för hela minskningen 2020.

Det var 1 100 antagna som påbörjade en kort utbildning 2024, vilket var oförändrat jämfört med 2023. Antalet har varierat mellan 1 000 och 1 300 sedan 2016, undantaget en minskning till knappt 700 i samband med pandemins första år 2020.⁷²

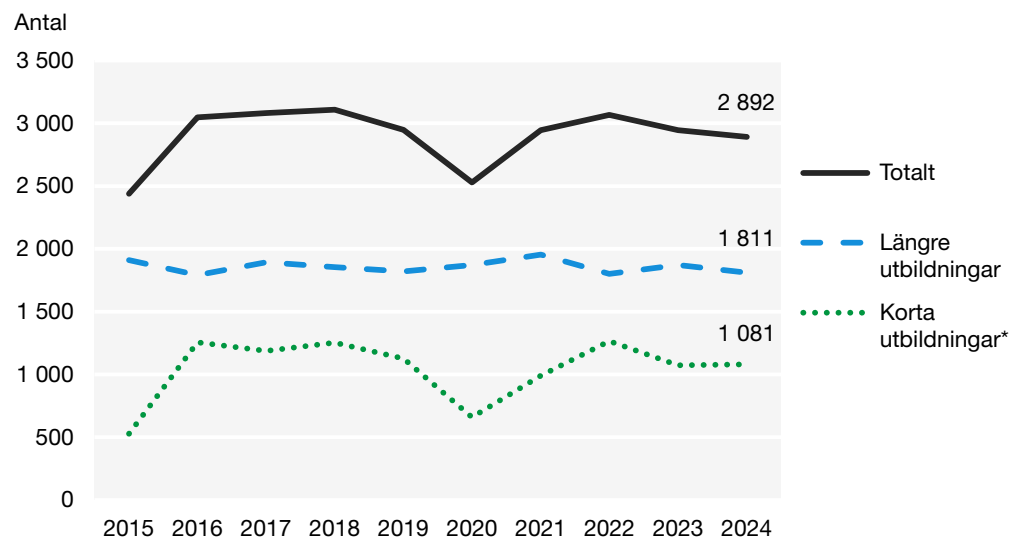
På längre utbildningar (från 20 veckor upp till tre års heltidsstudier) var det 1 800 antagna som påbörjade studier 2024, vilket var en minskning med 100 jämfört med 2023. Antalet som påbörjat en längre utbildning har varit stabilt över tid och har varierat mellan 1 800 och 2 000 per år.

Av de som påbörjade en konst- och kulturutbildning 2024 fanns tre av fem på längre utbildningar.

⁷¹ Jämförelserna avser genomgående värden som är avrundade till 100-tal.

⁷² En stor andel av de korta utbildningarna är svåra att bedriva på distans, vilket hade stor inverkan under pandemins första år 2020. De korta utbildningarna har oftast flera starter under året, både under första och andra halvåret. Detta skiljer sig mot de längre utbildningarna som oftast har en start per år och vanligen i augusti eller september.

Diagram 2.7. Antagna som påbörjat studier efter utbildningslängd, 2015–2024

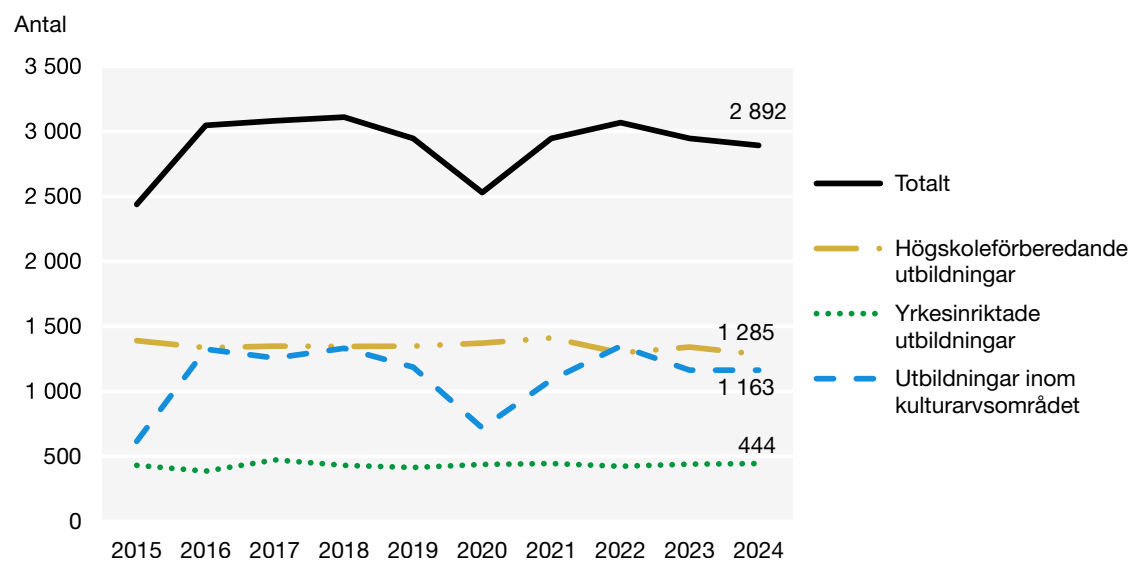
* De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor, se avsnitt 2.3 Om statistiken. Källa: MYH.

Stabila nivåer förutom inom kulturarvsområdet

Alla korta konst- och kulturutbildningar syftar till att utveckla eller bevara kulturarvet men det finns också längre utbildningar med samma syfte. De högskoleförberedande och yrkesinriktade utbildningarna finns enbart bland de längre utbildningarna.

Antalet antagna som har påbörjat högskoleförberedande utbildningar har över tid varit stabilt och varierat mellan 1 300 och 1 400 årligen. För utbildningar inom kulturarvsområdet har antalet som påbörjat studier mestadels varierat mellan 1 100 och 1 300. Undantagen är 2015 då utbildningarna enbart bedrevs under det andra halvåret och första pandemiåret 2020 då antalet minskade till drygt 700. Yrkesinriktade utbildningar har haft ett lägre men stabilt antal antagna som påbörjat studier med mellan 400 och 500 årligen.

Diagram 2.8. Antagna som påbörjat studier efter utbildningens syfte, 2015–2024

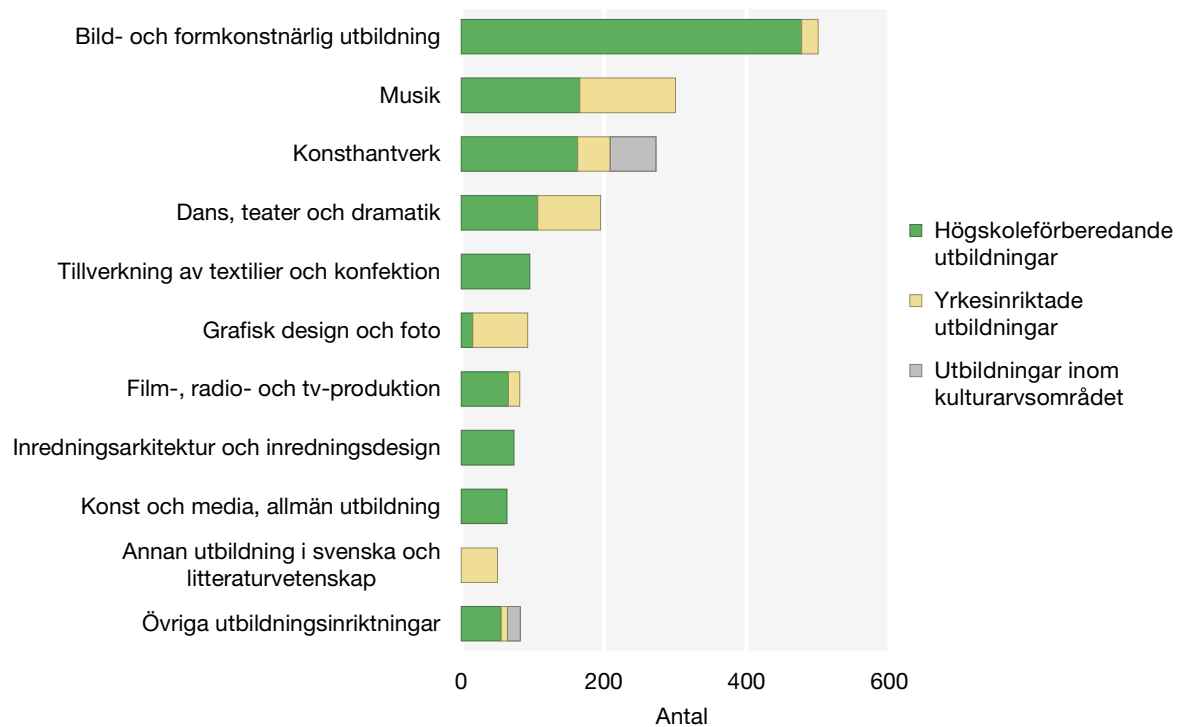

Källa: MYH.

Bild- och formkonst vanligaste inriktningen på de längre utbildningarna

Bland de som påbörjade en längre utbildning under 2024 fanns tre av tio inom inriktningen bild- och formkonst. Det har varit den största inriktningen varje år. Därefter följde inriktningarna musik, konsthantverk⁷³ samt dans, teater och dramatik.

Diagram 2.9. Antagna som påbörjat en längre utbildning efter utbildningsinriktning och syfte, 2024

Notera: De längre utbildningarna omfattar från 20 veckor upp till tre års heltidsstudier. Källa: MYH.

Bland de som påbörjade studier på korta utbildningar 2024 fanns tre av fem inom utbildningsinriktningen konsthantverk.⁷⁴ Övriga påbörjade utbildningar inom inriktningarna musik, dans och dramatik eller enbart musik samt breda utbildningar med ett innehåll som kan variera över tid och som inte enbart finns inom en ämnesinriktning.

Könsfördelningen är ojämn inom nästan alla utbildningsinriktningar

För konst- och kulturutbildningar är fördelningen mellan kvinnor och män ojämn både totalt sett och inom nästan alla utbildningsinriktningar. En jämn könsfördelning definieras som att andelen är minst 40 procent av bägge könen.⁷⁵ Under 2024 var det 77 procent kvinnor och 23 procent män bland de som påbörjat studier. Andelen kvinnor har ökat med 4 procentenheter jämfört med när utbildningsformen startade 2015.

Andelen kvinnor var högre på korta än på längre utbildningar under 2024. Det var 85 procent kvinnor på korta utbildningar jämfört med 72 procent på längre utbildningar. Könsfördelningen har över tid varierat mer på de korta än på de längre utbildningarna.

Av de elva största utbildningsinriktningarna var det endast två inriktningar som hade en jämn könsfördelning under 2024. Det var inriktningen musik som hade 57 procent kvinnor och 43 procent män samt inriktningen film, radio- och tv-produktion som hade 40 procent kvinnor och 60 procent män, vilken också var den enda inriktningen som hade en högre andel män än

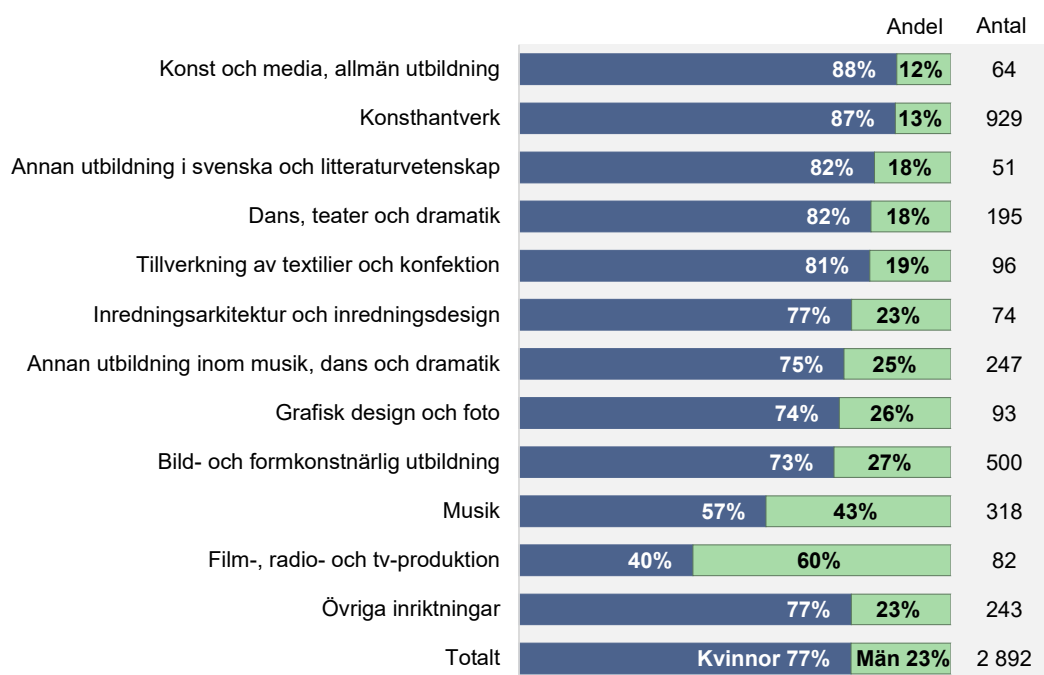
⁷³ Inriktningen konsthantverk utgörs till mycket stor del av slöjd och hantverkstekniker samt textilhantverk.

⁷⁴ Inriktningen konsthantverk utgörs till mycket stor del av slöjd och hantverkstekniker samt textilhantverk.

⁷⁵ Källa: www.jamstall.nu

kvinnor. Högst andel kvinnor hade den lilla inriktningen konst och media, allmän utbildning med 88 procent kvinnor och 12 procent män. Näst högst andel kvinnor hade den största inriktningen konsthantverk med 87 procent kvinnor 13 procent män. Det är en inriktning som även tidigare år har haft en hög andel kvinnor.

Diagram 2.10. Antagna som påbörjat studier efter utbildningsinriktning och kön, 2024

Notera: Utbildningsinriktningar med färre än 50 antagna som påbörjat studier och inriktningen "okänd" redovisas under kategorin "övriga inriktningar". Inriktningen "Okänd" avser breda utbildningar med ett innehåll som kan variera över tid och som inte enbart finns inom en ämnesinriktning. Källa: MYH.

Medianåldern dubbelt så hög på korta utbildningar som på längre utbildningar

Över tid har det funnits stora skillnader i medianålder mellan antagna som påbörjat studier på korta utbildningar jämfört med antagna som påbörjat studier på längre utbildningar. Sedan starten 2015 har den årliga medianåldern för de som påbörjat en kort utbildning varit minst 30 år högre än för de som påbörjat en längre utbildning. De korta utbildningarna är ofta inriktade på att ge fördjupning inom ett specifikt område och kan vara så korta som bara någon dag. De vänder sig därför delvis till en annan målgrupp än de längre utbildningarna.

Medianåldern bland de som påbörjade studier 2024 var 58 år på korta utbildningar och 23 år på längre utbildningar. Det var marginella skillnader i medianålder mellan kvinnor och män. På de korta utbildningarna har medianåldern varierat mellan 54 år och 58 år sedan utbildningsformen startade 2015. Medianåldern på de längre utbildningarna har varierat marginellt över tid.

Andelen utrikes födda på korta utbildningar har varierat mycket över tid

Andelen utrikes födda på konst- och kulturutbildningar var totalt sett 17 procent under 2023 och andelen var samma bland både kvinnor och män. Andelen utrikes födda har totalt sett ökat med fyra procentenheter under de senaste tre åren.

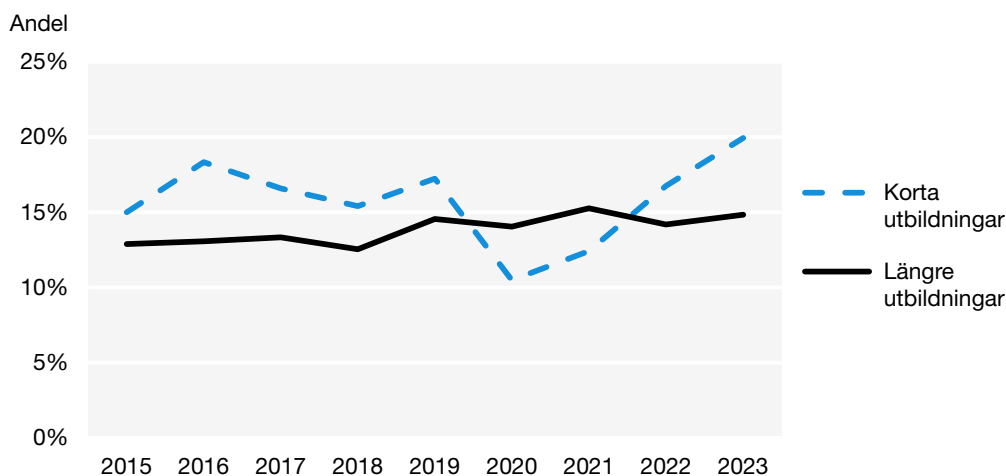
Av de som påbörjade en längre utbildning 2023 var 15 procent utrikes födda och 85 procent inrikes födda.⁷⁶ Andelen utrikes födda på längre utbildningar har varit mellan 14 och 15 procent under de senaste fem åren.

⁷⁶ Vid sammanställningen av rapporten hade SCB ännu inte publicerat statistik för 2024. MYH har inga uppgifter om födelseland för de studerande. De senaste tillgängliga uppgifterna om födelseland avser därför 2023.

På korta utbildningar har andelen utrikes födda varierat mer mellan åren. I samband med pandemin minskade andelen utrikes födda tillfälligt men kraftigt på korta utbildningar. Andelen var 17 procent 2019 men minskade till 10 procent under det första pandemiåret 2020. Sedan ökade andelen något under andra pandemiåret 2021 för att därefter åter vara 17 procent 2022 och öka ytterligare till 20 procent 2023.

Den relativt låga andelen utrikes födda 2020 och 2021 kan till stor del bero på de reserestriktioner som gällde till följd av pandemin och att stor andel av de korta utbildningarna var svåra att bedriva på distans.

Diagram 2.11. Andel utrikesfödda bland antagna som påbörjat studier fördelat efter utbildningslängd, 2015–2023

Notera: Utbildningarna bedrevs enbart under det andra halvåret 2015. Källa: SCB.

Andelen utrikes födda på konst- och kulturutbildningar var totalt sett 17 procent under 2023 och andelen var samma bland både kvinnor och män. Andelen utrikes födda har totalt sett ökat med fyra procentenheter under de senaste tre åren.

Högre utbildningsnivå bland studerande på korta utbildningar

Utbildningsnivån bland de som påbörjat konst- och kulturutbildningar skiljer sig mycket mellan korta och längre utbildningar. De senaste tillgängliga uppgifterna avser 2023 och av de antagna som påbörjade korta utbildningar hade 56 procent en eftergymnasial utbildning på minst tre år. Motsvarande andel för längre utbildningar var 14 procent.⁷⁷

⁷⁷ Vid sammanställningen av rapporten hade SCB ännu inte publicerat statistik för 2024. MYH har inga uppgifter om tidigare utbildningsnivå för de studerande. De senaste tillgängliga uppgifterna om utbildningsnivå avser därför 2023. Det saknas uppgift om utbildningsnivå för totalt 10 procent av de som påbörjade en konst- och kulturutbildning 2023. Andelarna som redovisas kan därför vara underskattade och bör ses som miniminivåer.

2.1.5 Studerande

Föregående avsnitt beskrev de som påbörjat studier på utbildningsomgångar som startat under året. Det här avsnittet beskriver alla som har studerat på de utbildningsomgångar som pågick under året oavsett hur lång tid som studierna pågick.⁷⁸

Kortfattat:

- 5 600 studerande på de utbildningar som pågick 2024
- 76 procent kvinnor och 24 procent män 2024

Antalet studerande i nivå med året innan

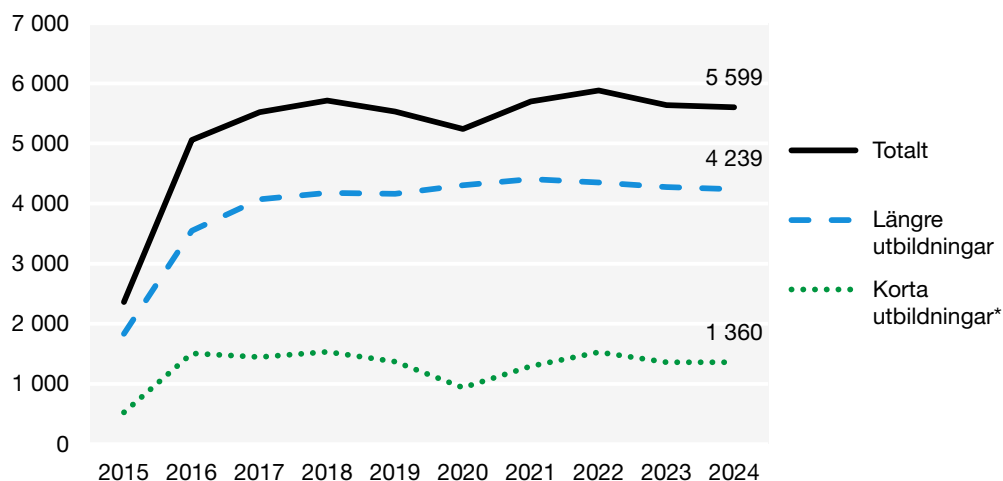
Totalt fanns det 5 600 studerande på de konst- och kulturutbildningar som pågick under 2024, vilket var i samma nivå som föregående år. Antalet studerande har varierat mellan 5 500 och 5 900 sedan 2017 förutom under det första pandemiåret 2020 då antalet var 5 200.

Antalet studerande ökade kraftigt mellan 2015 och 2016. Det berodde till stor del på att de första utbildningarna startade 2015 och det var först 2018 som de treåriga utbildningarna hade alla studieår i gång samtidigt.

Under 2024 fanns 76 procent av de studerande på längre utbildningar och 24 procent på korta utbildningar.

Diagram 2.12. Studerande efter utbildningslängd, 2015–2024

Antal

* De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor. Se avsnitt 2.3 Om statistiken. Uppgifterna för 2015 avser endast andra halvåret. Källa: MYH.

Av de 5 600 studerande 2024 fanns 2 800 på högskoleförberedande utbildningar, 1 600 på utbildningar inom kulturarvsområdet och 1 200 på yrkesinriktade utbildningar. Det var totalt sett 76 procent kvinnor och 24 procent män.

⁷⁸ För mer information, se avsnitt 2.3 Om statistiken.

2.1.6 Studerande som slutfört utbildningen

Kortfattat:

- 2 400 slutförde en konst- och kulturutbildning 2024
- 1 400 slutförde en längre utbildning och
1 100 en kort utbildning 2024

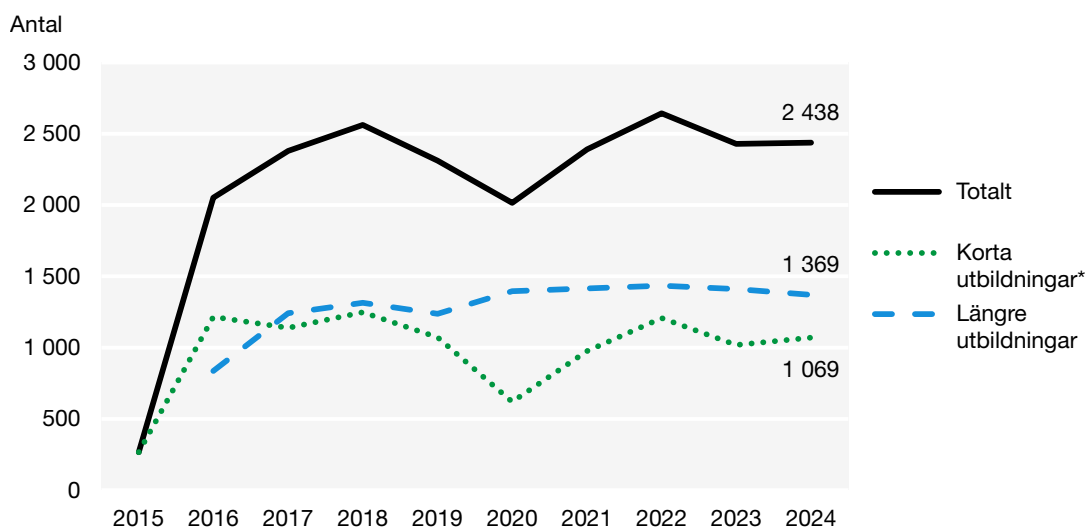
Antalet som slutfört utbildningen har varit stabilt över tid

Det var 2 400 studerande som slutförde en konst- och kulturutbildning under 2024, det vill säga uppnådde kursernas mål i utbildningens alla delar.⁷⁹ Det var i nivå med föregående år men 200 färre än 2022 då det var fler studerande än någonsin och också fler som slutförde utbildningen. Antalet som slutför utbildningen påverkas både av hur många som studerar på de utbildningar som avslutas och slutförandegraden.

Konst- och kulturutbildningarna startade första gången under andra halvåret 2015 och därför hann bara korta utbildningar avslutas detta år. De följande åren avslutades allt fler och längre utbildningar, vilket också medförde en ökning av antalet som slutfört en utbildning. Sedan 2017 har antalet som slutfört varierat mellan 2 300 och 2 600 förutom under det första pandemiåret 2020 då antalet som slutfört en kort utbildning minskade kraftigt. En stor andel av de korta utbildningarna är svåra att bedriva på distans. Detta hade stor inverkan 2020 då nästan hälften av utbildningsomgångarna blev inställda. Merparten av de inställda omgångarna skulle ha avslutats under samma år.

Under 2024 slutförde 1 400 studerande en längre utbildning, vilket var något färre än under de närmast föregående åren. Det var 1 100 studerande som slutförde en kort utbildning, vilket var något fler än året innan. För korta utbildningar har antalet som slutfört en utbildning varierat mellan 1 000 och 1 200 förutom under 2015 då de enbart bedrevs under det andra halvåret och pandemins första år 2020.

Diagram 2.13. Studerande som slutfört utbildningen efter utbildningslängd, 2015–2024

* De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor. Se avsnitt 2.3 Om statistiken. Källa: MYH.

79 För mer information, se avsnitt 2.3 Om statistiken.

Av de som slutförde en utbildning 2024 hade 1 100 gått en utbildning inom kulturarvsområdet, 900 en högskoleförberedande utbildning och 400 en yrkesinriktad utbildning.

Det var 80 procent kvinnor och 20 procent män bland de som slutförde en konst- och kulturutbildning 2024. Könsfördelningen var till stor del en spegling av den skeva könsfördelningen bland de studerande. Fördelningen mellan kvinnor och män bland de som slutfört en utbildning har varit liknande sedan 2016.

2.1.7 Slutförandegrad

Kortfattat:

- Slutförandegraden var totalt sett 81 procent 2024
- Slutförandegraden var 83 procent för kvinnor och 74 procent för män 2024

Fortsatt hög slutförandegrad

Slutförandegraden är ett mått på hur stor andel av de studerande som slutför utbildningen, det vill säga når kursens mål i utbildningens alla delar.⁸⁰ För de utbildningsomgångar som avslutades under 2024 var slutförandegraden 81 procent, vilket var något lägre än året innan.

Den totala slutförandegraden påverkas av hur de studerande fördelar sig mellan de olika utbildningslängderna. Slutförandegraden minskar generellt sett med utbildningens längd och den är som högst för korta utbildningar och som lägst för fleråriga utbildningar.

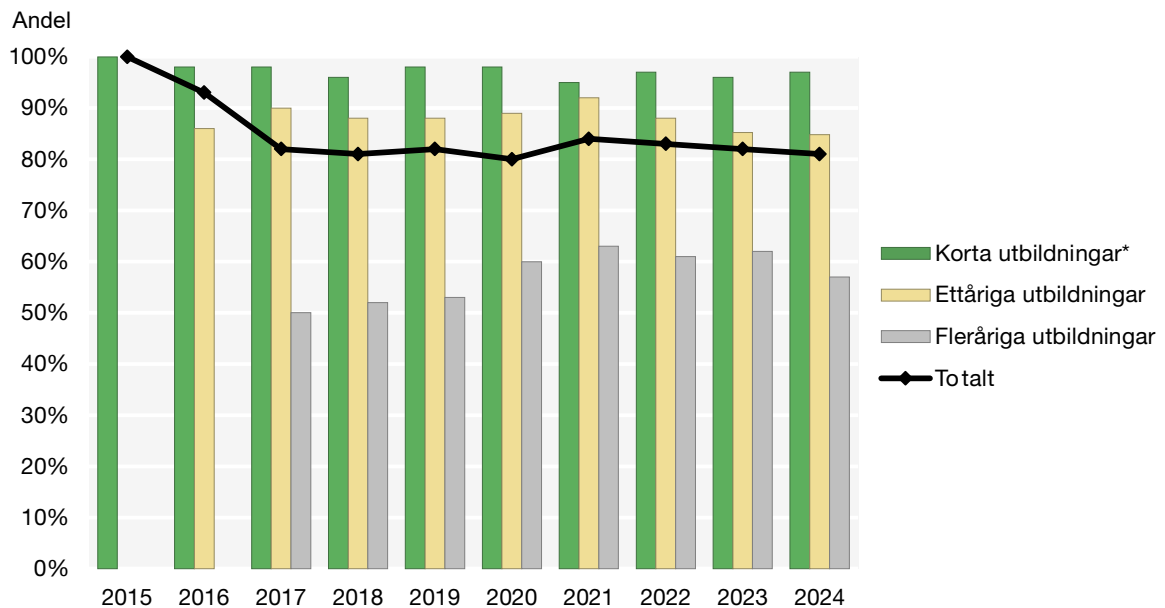
Slutförandegraden var som högst 2015, vilket berodde på att inga fleråriga utbildningar hade hunnit avslutas. Under 2016 avslutades de första ettåriga utbildningarna och under 2017 avslutades de första fleråriga utbildningarna, vilket hade till följd att slutförandegraden minskade. Sedan 2017 har den totala slutförandegraden varierat mellan 80 och 84 procent. Lägst slutförandegrad var det 2020 då antalet studerande på de korta utbildningarna minskade kraftigt till följd av pandemin. Det minskade i sin tur den totala slutförandegraden eftersom de korta utbildningarna har haft högst slutförandegrad över tid.

Under 2024 var slutförandegraden 97 procent på korta utbildningar, 85 procent på ettåriga utbildningar och 57 procent på fleråriga utbildningar. Över tid har slutförandegraden på korta och ettåriga utbildningar varierat i relativt liten omfattning. Fleråriga utbildningar har däremot haft större variationer av slutförandegraden. Slutförandegraden för fleråriga utbildningar ökade från 50 procent till 63 procent mellan 2017 och 2021 för att sedan minska till 57 procent 2024. Nästan hela minskningen 2022–2024 skedde under det senaste året, vilket förklaras av att en högre andel har avbrutit studierna i förtid.⁸¹

⁸⁰ För mer information, se avsnitt 2.3 Om statistiken.

⁸¹ Se även diagram 2.16.

Diagram 2.14. Slutförandegrad efter utbildningens längd, 2015–2024

* De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor, se avsnitt 2.3 Om statistiken. Källa: MYH.

Under 2024 var slutförandegraden för yrkesinriktade utbildningar 78 procent och för högskoleförberedande utbildningar 70 procent. För utbildningar inom kulturarvsområdet, som generellt sett är korta, var slutförandegraden 94 procent. Att slutförandegraden varierar mellan syftena kan delvis förklaras av att längden på utbildningarna skiljer sig åt.

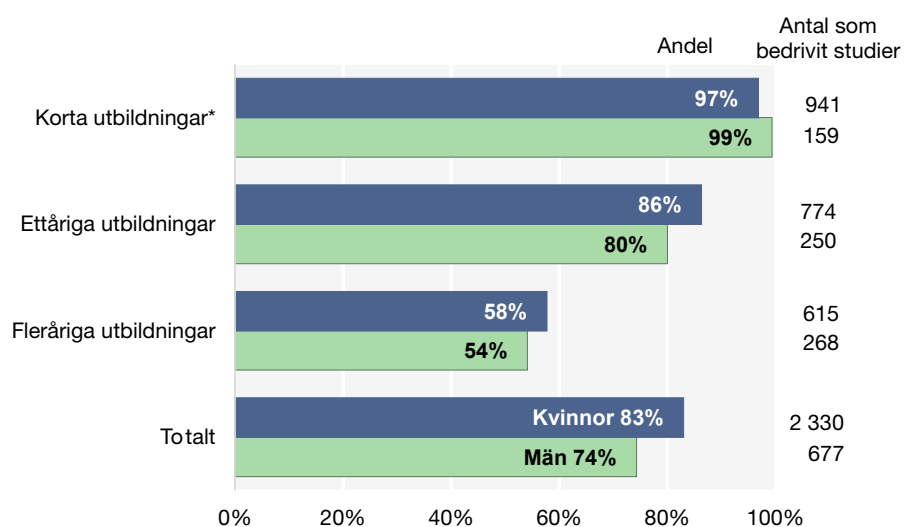
Över tid högre slutförandegrad bland kvinnor

Slutförandegraden var 83 procent för kvinnor och 74 procent för män 2024. Jämfört med året innan innebar det en oförändrad slutförandegrad för kvinnor och en minskning med 5 procentenheter för män.

Över tid har slutförandegraden varit högre för kvinnor än för män och bland män har den varierat mer mellan åren. För män har slutförandegraden under perioden 2017–2024 varierat mellan 71 och 81 procent och för kvinnor mellan 83 och 85 procent.

På de korta utbildningarna har det över tid varit en mycket hög andel kvinnor. Eftersom slutförandegraden generellt sett minskar med utbildningens längd och är som högst för korta utbildningar kan detta delvis förklara den stora skillnaden i total slutförandegrad mellan män och kvinnor. Inom respektive utbildningslängd var skillnaden i slutförandegrad mellan könen mindre. Störst skillnad 2024 fanns det inom ettåriga utbildningar där kvinnor hade 6 procentenheter högre slutförandegrad än män.

Diagram 2.15. Slutförandegrad efter kön och utbildningens längd, 2024

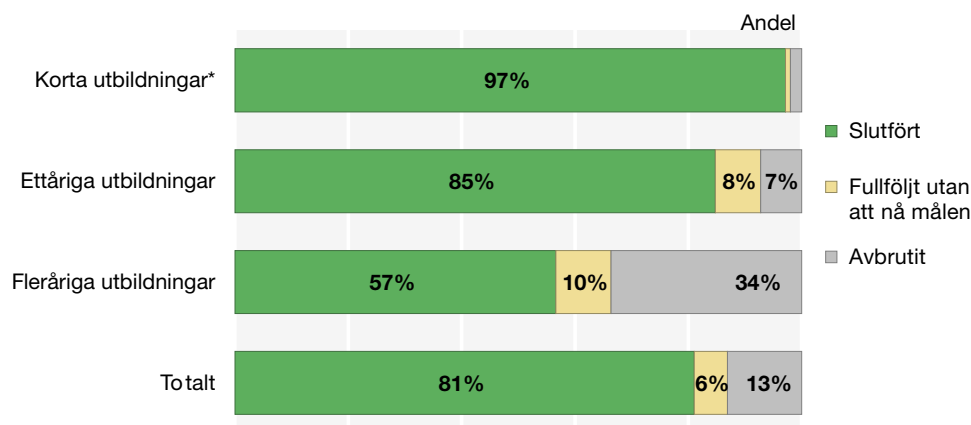
* De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor, se avsnitt 2.3 Om statistiken. Källa: MYH.

Studerande som inte slutfört utbildningen har oftast avbrutit studierna i förtid

De studerande som inte slutför sin utbildning har i de flesta fall avbrutit utbildningen i förtid. Av de totalt 19 procent som inte slutförde utbildningen 2024 hade 13 procentenheter avbrutit utbildningen i förtid medan 6 procentenheter fullföljt utbildningen men utan att nå kursernas mål i utbildningens alla delar. Sedan 2017 har andelen som avbrutit utbildningen i förtid varierat mellan 12 och 16 procent medan andelen som fullföljt utbildningen utan att nå målen har varierat mellan 4 och 6 procent.

Mellan de olika utbildningslängderna är det främst andelen som avbrutit utbildningen som skiljer sig. För 2024 var andelen som fullföljt utbildningen utan att nå målen 8 procent på ettåriga utbildningar och 10 procent på fleråriga utbildningar. Andelen som avbrutit utbildningen i förtid var däremot mycket högre på fleråriga än på ettåriga utbildningar, 34 procent jämfört med 7 procent.

Diagram 2.16. Andel studerande efter om utbildningen avbrutits, fullföljts eller slutförts fördelade efter utbildningens längd, 2023

* De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor, se avsnitt 2.3 Om statistiken. Källa: MYH.

Flera orsaker till att studerande inte slutför utbildningen

Det finns sannolikt flera orsaker till att studerande avbryter utbildningen och inte slutför den. En del av dessa orsaker belyser även varför slutförandegraden skiljer sig mellan fleråriga utbildningar och övriga utbildningar.

De högskoleförberedande utbildningarna avser att förbereda för högre konstnärliga studier. Målet för de studerande kan därför antas vara att tillgodogöra sig så mycket kunskaper att de är förberedda för konstnärliga högskolestudier. Ett sådant mål kan vara uppnått efter olika lång tid. En studerande kan till exempel komma att antas till en högskoleutbildning redan efter det första året på en flerårig konst- och kulturutbildning.

Utbildningens upplägg kan också påverka slutförandegraden. Fleråriga utbildningar kan ha ett sådant upplägg att den studerande själv väljer om den vill gå ett, två eller tre år av utbildningen. Detta påverkar slutförandegraden eftersom hela utbildningen måste slutföras för att det ska räknas som att den studerande slutfört utbildningen. En tidigare studie av avhopp från fleråriga konst- och kulturutbildningar visade också att majoriteten av avhoppet skedde mellan utbildningsåren, det vill säga inför det andra eller tredje året av utbildningen.⁸²

2.2 Utbildningar med endast tillsyn

Förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar ger möjlighet till stöd i form av att fristående eftergymnasiala utbildningar inom olika områden ställs under statlig tillsyn. Utbildningarna berättigar inte till något statsbidrag och ger inte heller de studerande rätt till studiestöd. Utbildningarna kan bedrivas även inom andra områden än de konstnärliga eller kulturella. Myndigheten har valt att benämna dessa utbildningar som "utbildningar med endast tillsyn".

Statistikmyndigheten SCB är ansvarig för officiell statistik om studerande och studerande som slutfört utbildning med endast tillsyn. I den här rapporten är det verksamhetsuppgifter från Myndigheten för yrkeshögskolan som redovisas. Detta beror på att SCB, vid rapportens framtagande, ännu inte hade publicerat statistik för 2024. Det kan förekomma mindre skillnader mellan verksamhetsuppgifterna och statistiken från SCB.⁸³

2.2.1 Utbildningar och utbildningsanordnare

Kortfattat:

- 30 utbildningar hade beslut om stöd 2024
- 24 utbildningar pågick 2024
- 13 utbildningsanordnare bedrev utbildning 2024

Under 2024 hade 30 utbildningar beslut om stöd i form av endast tillsyn. Av dessa var det 1 ny utbildning som inte hade haft stöd tidigare år. Totalt hade utbildningarna med endast tillsyn 1 011 beslutade årsplatser 2024.^{84 85}

Av de utbildningar som hade beslut om stöd 2024 var det 24 som pågick under året. Antalet pågående utbildningar har de senaste fem åren varierat mellan 23 och 28 utbildningar per år.

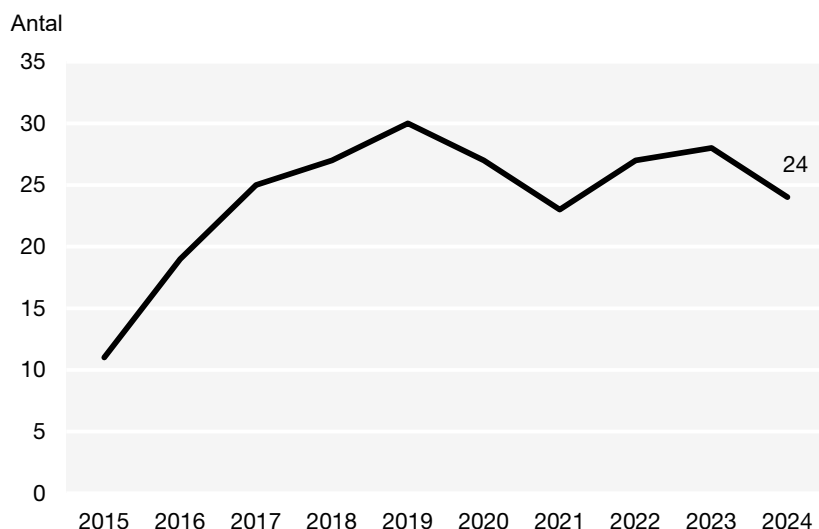
82 Myndigheten för yrkeshögskolan (2020), "Statistisk årsrapport 2020" Dnr: MYH 2020/1552.

83 Underlaget till denna rapport togs fram i mars 2025 och SCB publicerar statistik om utbildningar med endast tillsyn 2024 i maj 2025, se <http://www.scb.se/uf0702>.

84 En årsplats är en studerandeplats i heltidsutbildning som omfattar 40 veckor.

85 För mer information om beslutade årsplatser se Myndigheten för yrkeshögskolans årsredovisning 2024 (Diariennr: MYH 2024/2361)

Diagram 2.17. Pågående utbildningar, 2015–2024

Notera: De första utbildningarna med endast tillsyn startade under andra halvåret 2015. Uppgifterna för 2015 avser därmed endast andra halvåret. Källa MYH.

Utbildningarna som pågick under 2024 fanns inom åtta olika utbildningsinriktningar. Flest fanns inom luftfart (9 utbildningar) följt av djursjukvård (4 utbildningar). Dessa inriktningar var störst även under de närmast föregående åren. Utbildningarna varierade i omfattning från fem veckor till närmare tre års heltidsstudier och bedrevs i 8 län. Flest utbildningar bedrevs i Skåne län följt av Stockholms län och Hallands län. Tidigare år har flest utbildningar bedrivits i Stockholms län men under 2024 minskade antalet utbildningar där till 6 jämfört med 10 under 2023.

Utbildningarna bedrevs av 13 utbildningsanordnare 2024. Sedan 2016 har antalet anordnare varierat mellan 10 och 15 per år. Ungefär hälften av anordnarna som bedrev utbildning 2024 hade enbart en utbildning och nästan alla var aktiebolag.

2.2.2 Antagna som påbörjat studier

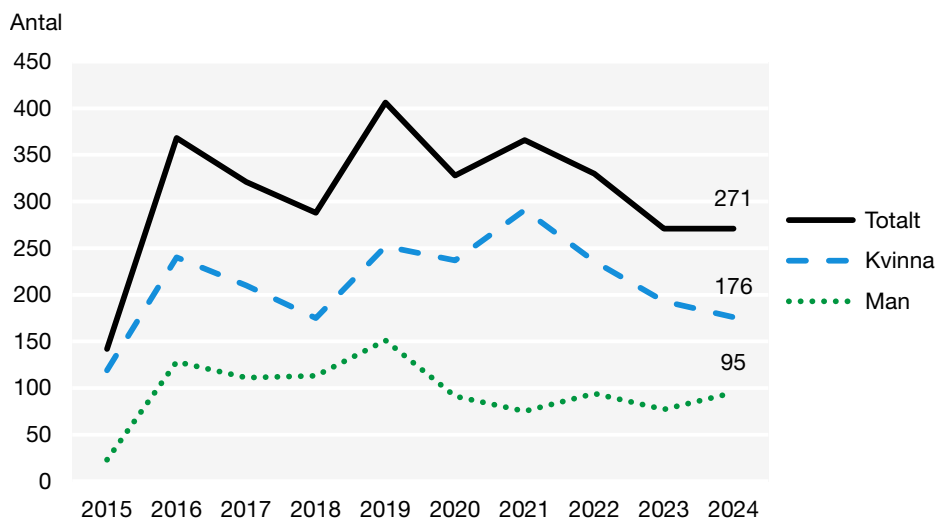
Kortfattat:

- Drygt 270 antagna påbörjade studier 2024
- 65 procent kvinnor och 35 procent män 2024
- Medianåldern var 30 år 2024

Det var drygt 270 antagna som påbörjade studier på en utbildning med endast tillsyn under 2024. Det var lika många som under föregående år men antalet har varierat upp och ner mellan åren. Under perioden 2016–2023 har antalet som påbörjat en utbildning med endast tillsyn varierat mellan drygt 270 och knappt 410.

Fördelningen mellan kvinnor och män bland de som påbörjat studier har över tid varit ojämna med en övervägande andel kvinnor. Andelen kvinnor har varierat mellan 65 och 80 procent årligen under de fem senaste åren. Bland de antagna som påbörjade studier 2024 var det 65 procent kvinnor och 35 procent män. Andelen män har ökat med 6 procentenheter jämfört med året innan. Det är till stor del en spegling av att färre påbörjade studier inom inriktningen djursjukvård och fler påbörjade studier inom luftfart.

Diagram 2.18. Antagna som påbörjat studier efter kön, 2015–2024

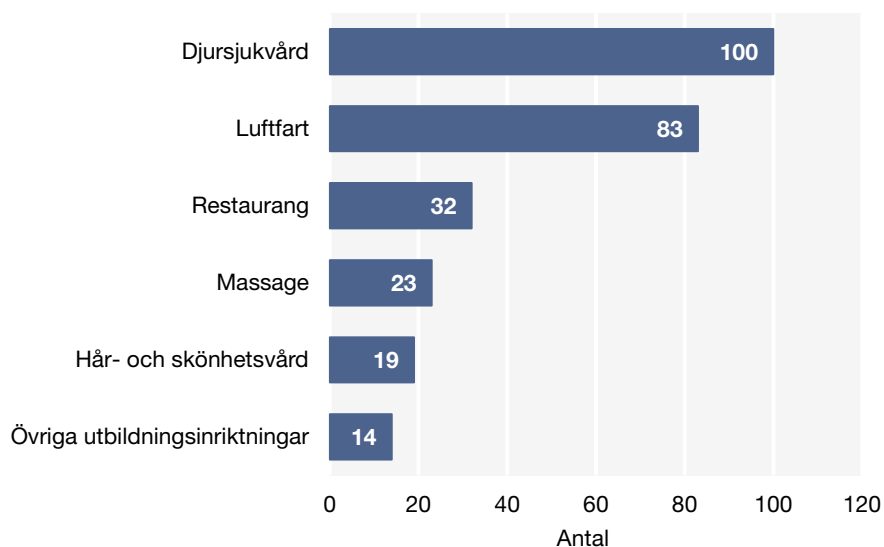

Notera: De första utbildningarna med endast tillsyn startade under andra halvåret 2015. Uppgifterna för 2015 avser därmed endast andra halvåret. Källa: MYH.

Av de antagna som påbörjat studier 2024 var det 37 procent som påbörjade en utbildning med inriktningen djursjukvård. Den näst största inriktningen var luftfart med 31 procent och därefter följde inriktningarna restaurang, massage samt hår- och skönhetsvård.

På de två stora utbildningsinriktningarna var könsfördelningen mycket ojämn bland de som påbörjat studier 2024. Inriktningen djursjukvård hade 97 procent kvinnor och inriktningen luftfart hade 88 procent män.

Diagram 2.19. Antagna som påbörjat studier efter utbildningsinriktning, 2024

Notera: Övriga utbildningsinriktningar utgörs av fem inriktningar med vardera färre än 20 antagna som påbörjat studier. Källa: MYH.

Medianåldern var totalt sett 30 år bland de som påbörjat studier 2024. Medianåldern har ökat mycket det senaste året och nästan hela ökningen beror på en ökad medianålder för kvinnor. Under hela perioden 2018–2023 var medianåldern totalt sett 27 år. Medianåldern var 30 år för kvinnor och 28 år för män 2024.

2.2.3 Studerande

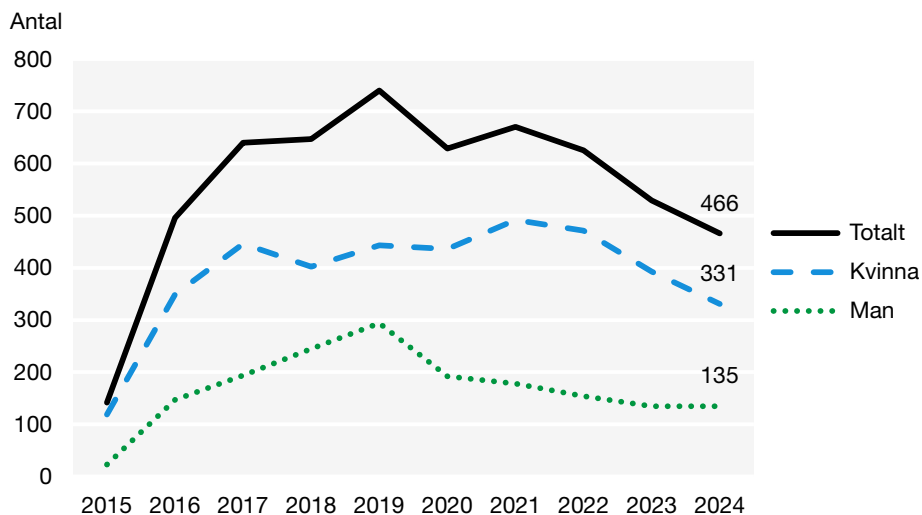
Föregående avsnitt beskrev de som påbörjat studier på de utbildningsomgångar som startat under året. Det här avsnittet beskriver alla som var studerande på de omgångar som pågick någon gång under året.⁸⁶

Kortfattat:

- Knappt 470 studerande på de utbildningar som pågick 2024
- 71 procent kvinnor och 29 procent män 2024

Det fanns knappt 470 studerande på de utbildningar med endast tillsyn som pågick under 2024, varav 71 procent kvinnor och 29 procent män. Totalt sett var antalet studerande drygt 60 färre än föregående år.

Diagram 2.20. Studerande efter kön, 2015–2024

Notera: De första utbildningarna med endast tillsyn startade under andra halvåret 2015. Uppgifterna för 2015 avser därmed endast andra halvåret. Källa: MYH.

2.2.4 Studerande som slutfört utbildningen

Kortfattat:

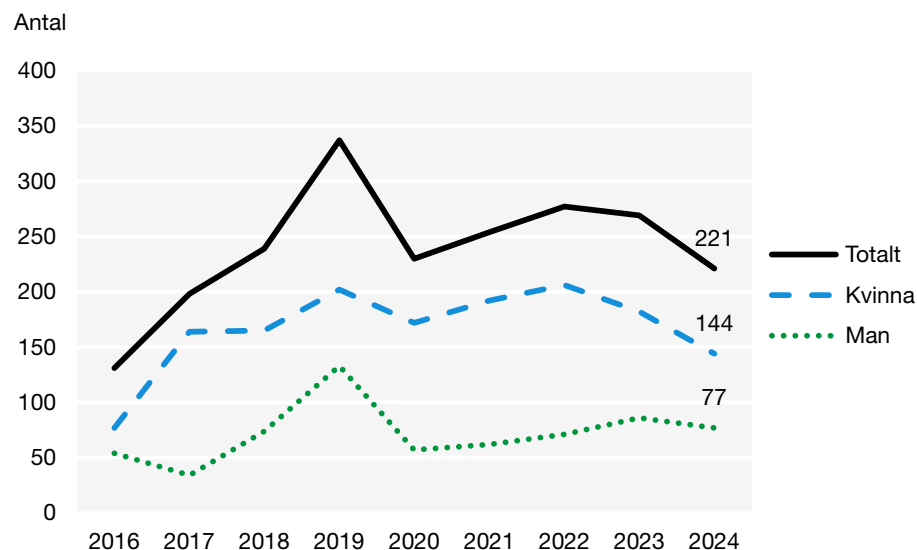
- Drygt 220 slutförde en utbildning med endast tillsyn 2024
- Slutförandegraden var totalt sett 78 procent 2024
- Slutförandegraden var 75 procent för kvinnor och 82 procent för män 2024

Under 2024 slutförde drygt 220 studerande en utbildning med endast tillsyn, vilket var nästan 50 färre än året innan. Minskningen berodde nästan enbart på att det var färre studerande som skulle slutföra en utbildning under 2024 och inte en försämrad slutförandegrad. Över tid har variationerna av antalet som slutfört till stor del berott på ändrade volymer av studerande och inte en försämrad slutförandegrad.

86 För mer information, se avsnitt 2.3 Om statistiken.

Det var drygt 140 kvinnor och knappt 80 män bland de som slutförde en utbildning 2024. Att ha slutfört en utbildning innebär att den studerande har nått kursernas mål i utbildningens alla delar.

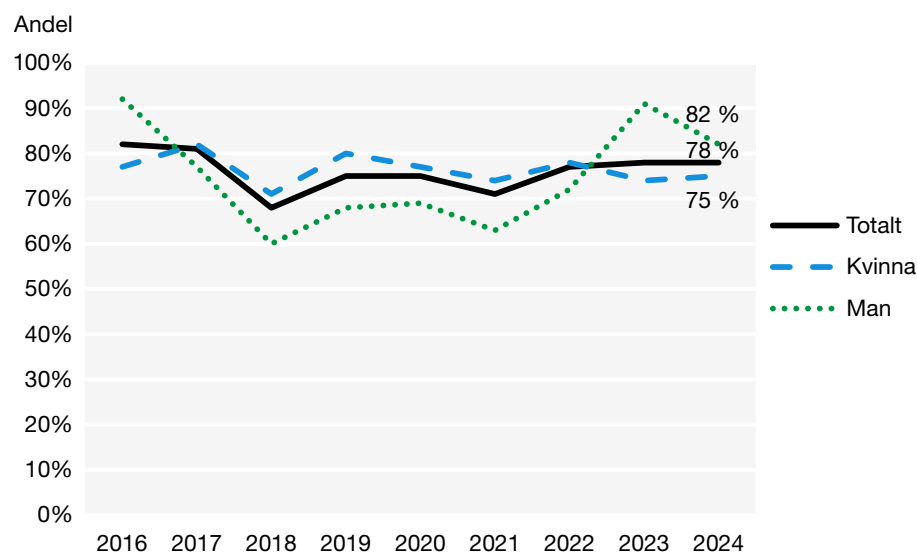
Diagram 2.21. Studerande som slutfört utbildningen efter kön, 2016–2024

Notera: De första utbildningarna med endast tillsyn avslutades 2016. Källa: MYH.

Slutförandegraden var 78 procent 2024, vilket var i nivå med året innan. Det har varit stora variationer i slutförandegrad mellan åren, främst bland män men även bland kvinnor. En förklaring till detta är att det är en relativt liten utbildningsform där utbudet av utbildningar dessutom förändras över tid. Slutförandegraden var 75 procent för kvinnor och 82 procent för män 2024 men kvinnor och män har till stor del gått olika utbildningar.

Diagram 2.22. Slutförandegrad, 2016–2023

Källa: MYH.

2.3 Om statistiken

Statistiken om utbildningar, utbildningsanordnare och årsplatser är hämtad från myndighetens administrativa system. Denna statistik finns publicerad i form av Excel-tabeller på myndighetens statistiksida, myh.se/statistik.

Statistikmyndigheten SCB är ansvarig för officiell statistik om studerande och studerande som slutfört utbildning på konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn. Denna statistik finns på publicerad på scb.se/uf0702. I den här rapporten används verksamhetsuppgifter från Myndigheten för yrkeshögskolan för att beskriva studerande och studerande som slutfört utbildning. Detta beror på att SCB vid rapportens framtagande ännu inte hade publicerat statistik för 2024. Det kan förekomma skillnader mellan de verksamhetsuppgifter om studerande och studerande som slutfört utbildning som redovisas här och statistiken från SCB, men skillnaderna bedöms vara små.

Myndigheten för yrkeshögskolan har inga verksamhetsuppgifter om de studerandes nationella bakgrund eller tidigare utbildningsnivå. Den statistik om detta som redovisas i rapporten avser därför 2023 och är hämtad från SCB.

De första konst- och kulturutbildningarna och utbildningarna med endast tillsyn startade under andra halvåret 2015. Statistiken för 2015 avser därmed endast ett halvt kalenderår. Av den anledningen görs en del jämförelser år 2016 och framåt.

2.3.1 Definitioner och förklaringar

Ansökningar

För varje startad utbildningsomgång rapporterar utbildningsanordnarna in uppgifter om antal sökande till omgången. Det är enbart uppgifter om antal per kön som rapporteras in. Det rapporteras inte in några uppgifter om hur många av de sökande som var behöriga till utbildningen. När uppgifterna om antal sökande per utbildningsomgång aggregeras avser statistiken inte unika sökande personer. Detta eftersom en person kan ha sökt till flera olika utbildningar. Av denna anledning används begreppet ansökningar när statistiken redovisas.

Antagna som påbörjat studier

Avser alla som är studerande eller har varit studerande på en utbildningsomgång, inklusive de som har tillkommit under utbildningens gång och de som hoppat av utbildningen. Om personen är eller har varit studerande på flera utbildningsomgångar räknas den en gång för varje utbildningsomgång. Antal antagna är därmed inte lika med antal personer.

Antagna som påbörjat studier används som benämning när statistiken avser de utbildningsomgångar som startat under ett år.

Antagna som bedrivit studier används som benämning när statistiken avser de utbildningsomgångar som avslutats under ett år.

Inrikes/utrikes födda

Uppgiften kommer från SCB och visar om de studerande är födda i Sverige (inrikes födda) eller i annat land (utrikes födda).

Korta utbildningar

En konst- och kulturutbildning ska vara minst 20 veckor för att de studerande ska få rätt till studiestöd och minst 30 veckor för att utbildningen ska få statsbidrag. Om det finns särskilda skäl kan utbildningar inom kulturarvsområdet som är kortare än så få stöd. Dessa utbildningar är ofta inriktade på att ge fördjupning inom ett specifikt område och kan omfatta allt från någon dag upp till 30 veckors heltidsstudier även om de flesta är kortare än 20 veckor. Utbildningarna definieras som korta utbildningar enligt 8 § förordningen (2013:871) om stöd för konst och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar.

Län

Län avser det län där utbildningen bedrivs.

Studerande (aktiva)

Avser alla aktiva studerande på de utbildningsomgångar som pågått minst en dag under avsedd period. För att räknas som aktiv ska den studerande ha bedrivit studier på utbildningsomgången under den avsedda perioden. Den studerande ska inte ha avbrutit studierna innan avsedd period eller haft studieuppehåll hela den avsedda perioden.

Om en person studerar på flera utbildningsomgångar räknas den en gång för varje utbildningsomgång. Antal studerande är därmed inte lika med antal personer.

Studerande som slutfört utbildningen

Studerande som slutfört utbildningen avser studerande som nått målen i utbildningens alla delar. För de kurser som ger betyg innebär det att den studerande som lägst har betyget godkänt i alla kurser. För de kurser som inte ger betyg innebär det att den studerande nått kursens mål i utbildningens alla kurser. Studerande som avbrutit studierna innan utbildningsomgångens slut räknas inte som slutförda.

Om en person har slutfört flera utbildningsomgångar under året räknas den en gång för varje utbildningsomgång. Antal studerande som slutfört utbildning är därmed inte lika med antal personer som slutfört utbildning.

Slutförandegrad

Används för att benämna andelen studerande som slutfört sin utbildning. Avser andelen studerande som slutfört utbildningen i procent av alla som bedrivit studier på de utbildningsomgångar som avslutats under ett år.

Stödform

Avser den form av stöd som utbildningen har. Alla utbildningar får stöd genom att de ställs under statlig tillsyn av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Konst- och kulturutbildningar får dessutom antingen stöd i form av enbart studiestödsberättigande, enbart statsbidrag eller både studiestödsberättigande och statsbidrag.

Utbildningar med endast tillsyn har enbart stöd i form av att de står under statlig tillsyn.

Syfte

Konst- och kulturutbildningar kan ha tre olika syften:

- Högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området, det vill säga utbildningar som syftar till att förbereda för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina.
- Yrkesinriktade utbildningar inom det konstnärliga och kulturella området, det vill säga utbildningar som medverkar till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området.
- Utbildningar inom kulturarvsområdet, det vill säga utbildningar som har ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.

Utbildningar med endast tillsyn behöver inte uppfylla något av dessa syften.

Utbildningar och utbildningsomgångar

En utbildning har en eller flera utbildningsomgångar, det vill säga utbildningsstarter.

Pågående utbildningar avser alla utbildningar som haft minst en pågående utbildningsomgång någon gång under perioden. Om en utbildning under perioden har flera pågående omgångar som har olika uppgifter, när det gäller till exempel studieform eller län, används uppgiften från den senast startade omgången för att beskriva utbildningen. Om en utbildning har omgångar med olika stödform under en och samma period kategoriseras stödformen utifrån kombinationen av de stödformer som gällt under perioden.

Utbildningsanordnare

En enskild fysisk eller juridisk person som anordnar en utbildning kallas för utbildningsanordnare. En utbildningsanordnare består av en organisation (motsvaras av ett organisationsnummer) med en eller flera administrativa enheter (skolor). För varje utbildning ska det finnas en ansvarig utbildningsanordnare som ansvarar för att utbildningen genomförs enligt förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar.

Utbildningsinriktning

Svensk utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den minst detaljerade nivån är SUN1 (en siffra). Den mest detaljerade nivån är SUN4 (tre siffror och en bokstav).

För konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn används i denna rapport SUN4 vid redovisning efter utbildningsinriktning.

Utbildningslängd

Utbildningens längd anges i veckor omräknat till heltid, där 40 veckor motsvarar ett års heltidsstudier. I rapporten har utbildningarna grupperats som *korta utbildningar* och *längre utbildningar*. De korta utbildningarna definieras enligt 8 § förordningen (2013:871) om stöd för konst och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar. De kan vara upp till 30 veckor långa men de flesta är kortare än 20 veckor (se definition ovan).

Alla utbildningar som inte definieras som korta benämns i rapporten *längre utbildningar*. Dessa utbildningar har en utbildningslängd på mellan 20 veckor och tre år. De längre utbildningarna grupperas i följande tre grupper:

- 1-åriga utbildningar (20–40 veckor)
- 2-åriga utbildningar (41–80 veckor)
- 3-åriga utbildningar (81–120 veckor)

Utbildningsnivå

Avser personens högsta utbildning den sista juni det år mätningen avser. Högsta utbildning definieras enligt svensk utbildningsnomenklatur (SUN), nivå SUN1. Uppgifterna kommer från SCB. Om personen saknar uppgift om detta det år utbildningen startat sätts den högsta utbildningsnivån till "uppgift saknas".

Ålder

Avser den ålder som personen hade den sista december det år mätningen avser.

Årsplatser

Beslutade årsplatser

En utbildning beviljas stöd för ett antal årsplatser. En årsplats är en studerandeplats i heltidsutbildning som omfattar 40 veckor. Utbildningsanordnaren får under ett kalenderår fördela de beslutade årsplatserna mellan olika utbildningsomgångar inom samma utbildning.

Observera att för utbildningar med endast tillsyn förändrades beräkningssättet mellan 2021 och 2022. För 2022 och framåt baseras beräkningen på de utbildningar som har ett giltigt beslut om stöd under året. Detta oavsett om utbildningen har utbildningsomgångar som är planerade att pågå under året. Tidigare baserades beräkningen på de utbildningar som hade en utbildningsomgång som var planerad att pågå under året. Uppgifterna om antal beslutade årsplatser för 2022 och framåt är därmed inte helt jämförbara med uppgifterna för tidigare år.

Nyttjade årsplatser

Avser de årsplatser som utbildningen har nyttjat under året. Alla årsplatser som utbildningen nyttjat ingår i detta antal, även i de fall utbildningen nyttjat fler årsplatser än vad som har beslutats för utbildningen. Antal nyttjade årsplatser beräknas utifrån hur många studerande det fanns på utbildningen vid avstämningstidpunkterna 15 februari och 15 september varje år. För korta utbildningar beräknas antal nyttjade årsplatser utifrån antal studerande vid utbildningens start.

3. Tolkutbildningar inom folkbildningen

Tolkutbildningar inom folkbildningen innefattar både sammanhållna längre utbildningar och kortare kurser som bedrivs av folkhögskolor och studieförbund. De längre utbildningarna som bedrivs av folkhögskolor ger rätt till studiemedel.

Myndigheten för yrkeshögskolan ger statsbidrag för kontakttolkutbildning och för utbildning av lärare, språkhandledare och bedömare för kontakttolkar. Förutom grundutbildningen till kontakttolk bedrivs fördjupningskurser, kurser för undervisande personal, kompetenshöjande kurser och kompletteringskurser.

Myndigheten ger också statsbidrag för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning. Utöver längre utbildningar bedrivs också kortare kurser för vidareutbildning, fördjupning och komplettering inom olika specialområden.

blitolk.nu

Sammanfattning

Redovisningen av tolkutbildningarna inom folkbildningen fokuserar främst på de längre utbildningarna. Grundutbildningen till kontakttolk redovisas separat. Utöver denna utbildning finns det även utbildningar inom teckenspråks- och dövblindtolk, tolkutbildning för döva, teckenspråkslärare samt skrivtolk inom folkbildningen. Dessa utbildningar har i rapporten slagits samman under benämningen *övriga tolkutbildningar*.

För grundutbildningen till kontakttolk ökade antalet ansökningar per plats kraftigt under 2024 medan andelen outnyttjade platser vid start minskade till sin lägsta nivå sedan 2015. Antalet deltagare som påbörjade utbildningen ökade under 2024. Likaså ökade både antalet och andelen som slutförde utbildningen med godkänt resultat.

För de övriga tolkutbildningarna har antalet deltagare som påbörjat utbildning minskat över tid men 2024 var det ungefär lika många som året innan. Både antalet och andelen deltagare som slutförde en utbildning med godkänt resultat var emellertid högre än på flera år.

Några av de viktigaste resultaten:

Kontakttolkutbildning

- Under 2024 startade 13 utbildningsomgångar av grundutbildningen till kontakttolk. Sedan 2017 har det varit mellan 11 och 15 startade utbildningsomgångar per år.
- Det var 430 beviljade platser för grundutbildning med start under 2024. Vid utbildningarnas start var 7 procent av platserna outnyttjade, vilket var den lägsta andelen sedan 2015.
- Totalt inkom närmare 3 270 ansökningar till de utbildningar som startade 2024. Det innebar 7,6 ansökningar per plats, vilket var det högsta antalet hittills.
- Det var närmare 410 deltagare som påbörjade grundutbildningen till kontakttolk 2024, vilket var något fler än 2023 då drygt 380 påbörjade utbildningen.
- Av de som påbörjade kontakttolkutbildningen 2024 var 74 procent kvinnor och 26 procent män. Könsfördelningen har varit liknande sedan 2020 men innan dess var den mer jämn.
- Inom kontakttolkutbildningen var arabiska det vanligaste språket att börja en utbildning inom 2024, följt av engelska, ryska, polska, spanska och ukrainska.
- Antalet deltagare som slutfört grundutbildningen till kontakttolk och därmed fått utbildningsbevis har ökat. Totalt slutförde drygt 210 deltagare utbildningen med godkänt resultat 2024 att jämföra med knappt 170 deltagare 2023. Ytterligare 26 personer fick under 2024 utbildningsbevis helt eller delvis genom validering.
- Andel deltagare som slutförde utbildningen med godkänt resultat (senast två månader efter utbildningens slut) motsvarade 45 procent av det antal som påbörjade utbildningen. Det var den högsta andelen sedan 2017. Med utgångspunkt från tidigare år förväntas andelen för 2024 öka med omkring 6–10 procentenheter när deltagare kompletterar sina studier i efterhand och når godkänt resultat.
- Under 2024 startade 78 kortare kurser inom kontakttolkning. Totalt var det drygt 1 200 deltagare på dessa kurser vilket var ungefär lika många som året innan.

Övriga tolkutbildningar

Med övriga tolkutbildningar avses här utbildningar inom teckenspråks- och dövblindtolk, tolkutbildning för döva, teckenspråkslärare samt skrivtolk inom folkbildningen.

- Bland de längre tolkutbildningar som kategoriserats som övriga tolkutbildningar startade fyra utbildningsomgångar under 2024. Av dessa var två teckenspråks- och dövblindtolkutbildningar, en tolkutbildning för döva och en skrivtolkutbildning.
- Det var 80 utbildningsplatser med beviljad start under 2024. Av dessa platser var 46 procent utnyttjade vid utbildningarnas start.
- Till de utbildningar som startade 2024 var det 1,4 ansökningar per plats. Det var lika många som året innan men lägre än övriga år under perioden 2013 och framåt.
- Under 2024 påbörjade totalt 38 deltagare utbildningarna inom övriga tolkutbildningar. Liksom tidigare år var de flesta som påbörjade utbildningarna kvinnor.
- Sammanlagt under 2024 slutförde 36 deltagare någon av dessa utbildningar med godkänt resultat. Det motsvarar 63 procent av antalet deltagare vid utbildningarnas start och är den högsta andelen hittills.

3.1 Kontakttolkutbildning

Nedan redovisas statistik för den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk som bedrivs inom folkbildningen. Utbildningen är vanligtvis en halvtidsutbildning på ett år som ges av både studieförbund och folkhögskolor och har samma innehåll och följer gemensam utbildningsplan oavsett vem som bedriver den.

Utöver den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk genomförs inom kontakttolkning även preparandkurser inför Kammarkollegiets auktorisationsprov, fördjupnings- och fortbildningskurser för verksamma tolkar samt kurser för undervisande personal, se kapitel 3.1.7.

När det är möjligt redovisas statistiken från och med 2012, vilket var det år myndigheten fick ansvar för utbildningarna. Om det inte finns jämförbar statistik för hela perioden redovisas statistiken så långt bak i tiden som det är möjligt.

Kortfattat:

- 13 utbildningsomgångar inom grundutbildningen till kontakttolk startade 2024
- Cirka 410 deltagare påbörjade grundutbildningen 2024
- Cirka 210 deltagare slutförde grundutbildningen med godkänt resultat 2024. Ytterligare 26 personer fick utbildningsbevis helt eller delvis genom validering.
- 45 procent slutförde grundutbildningen med godkänt resultat (senast två månader efter utbildningen slut) 2024

3.1.1 Utbildningar och utbildningsanordnare

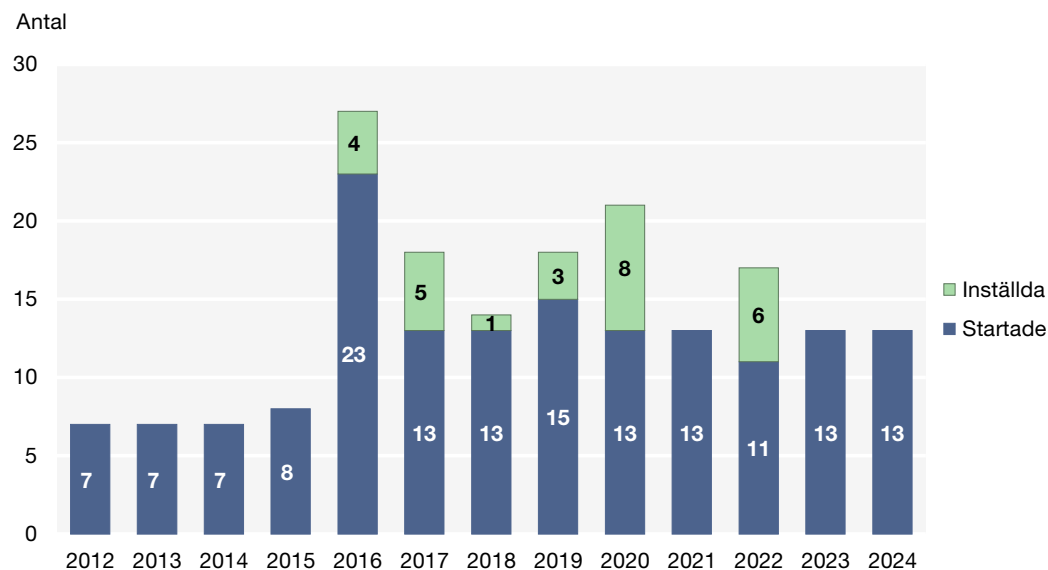
Den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk bedrevs av åtta utbildningsanordnare under 2024, varav tre folkhögskolor och fem studieförbund.

Totalt var det 13 beviljade utbildningsomgångar⁸⁷ för 2024, vilket var lika många som året innan. Alla beviljade omgångar startade, ingen blev inställd.

Det har varit mellan 11 och 15 startade omgångar av grundutbildningen per år under perioden 2017–2024. Under 2016 var det 23 startade omgångar. Det höga antalet berodde på att myndigheten fick ökade medel att fördela till kontakttolkutbildningar 2016. Mot bakgrund av kriget i Ukraina beviljades under 2022 fyra extra utbildningsomgångar av kontakttolkutbildning riktat mot ukrainska, varav två startade.

⁸⁷ Avser en viss starttidpunkt för en utbildning. En utbildning kan ha en eller flera beviljade utbildningsomgångar med start under året.

Diagram 3.1. Startade och inställda utbildningsomgångar, 2012–2024

Källa: MYH.

Samtliga utbildningsomgångar som startat under perioden 2021–2024 har bedrivits på distans. Det skiljer sig mot tidigare år då det fanns utbildning både i bunden form och på distans. Möjligheten att bedriva utbildningen i bunden form finns emellertid kvar och år 2022 fanns det också beviljade utbildningsomgångar med bunden form men dessa ställdes in. Även om samtliga utbildningsomgångar som startade 2024 bedrevs på distans hade alla ett varierande antal närträffar.

De startade utbildningsomgångarna 2024 var lokaliserade i åtta län och det var samma län som året innan. Samtliga hade en studietakt på halvfart.

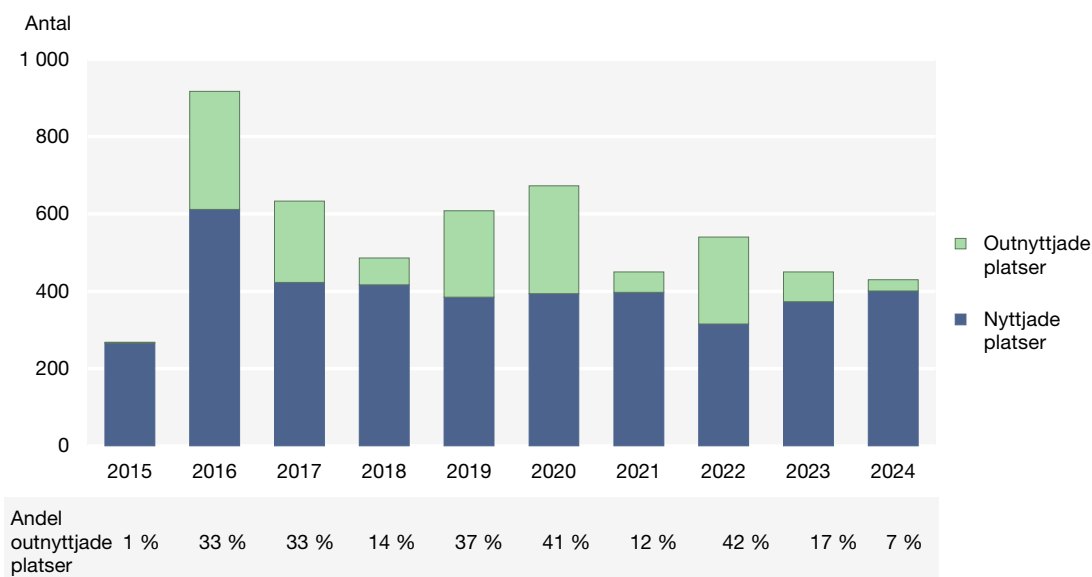
3.1.2 Platser

Antalet beviljade platser på grundutbildningen till kontakttolk ökade kraftigt 2016 utifrån att myndigheten fick mer medel att fördela till kontakttolkutbildning. Antalet beviljade platser minskade sedan för att under perioden 2017–2023 variera mellan cirka 450 och 670 platser. För grundutbildningar med start 2024 var det 430 beviljade utbildningsplatser.

Av platserna var 7 procent outnyttjade vid utbildningarnas start 2024. Det var den lägsta andelen sedan 2015.

Andelen outnyttjade platser vid start har varierat mycket över tid. Variationen beror till stor del på antalet inställda utbildningsomgångar. Under 2024 var det ingen omgång som ställdes in. Den lägsta andelen outnyttjade platser uppmättes 2015, det vill säga innan utökningen av antalet utbildningsplatser. Då var det cirka en procent outnyttjade platser. Högst andel outnyttjade platser uppmättes 2022 med 42 procent outnyttjade platser. Andelen var nästan lika stor 2020 då 41 procent av platserna var outnyttjade. Båda dessa år var det relativt många omgångar som ställdes in, där få sökande var den vanligaste orsaken.

Diagram 3.2. Nyttjade och outnyttjade platser vid utbildningens start, 2015–2024

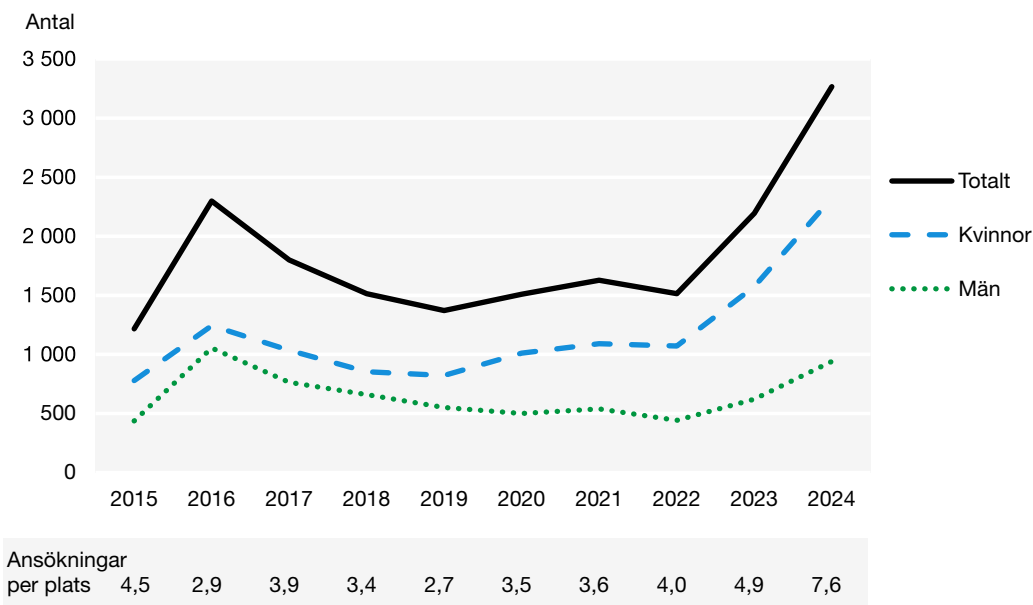
Källa: MYH.

3.1.3 Ansökningar

Totalt inkom närmare 3 270 ansökningar⁸⁸ till de grundutbildningar som startade 2024. Både 2023 och 2024 har det inkommit ovanligt många ansökningar jämfört med övriga år. Samtliga utbildningsanordnare har redovisat ökning, en del mer än andra, som sammantaget resulterat i en stor ökning. Det innebär 7,6 ansökningar per plats 2024, vilket var det högsta antalet per plats hittills. I genomsnitt har det varit 4,1 ansökningar per plats mellan 2015 och 2024.

Av ansökningarna 2024 var 71 procent från kvinnor och 29 procent från män. Över tid har flest ansökningar kommit från kvinnor och det är även bland dem den största ökningen skett från 2019 och framåt.

Diagram 3.3. Ansökningar efter kön samt ansökningar per plats, 2015–2024

Notera: Diagrammet avser enbart ansökningar och platser på utbildningar som startat. Inställda starter ingår inte.
Källa: MYH.

⁸⁸ Avser samtliga ansökningar, vilket inte är detsamma som sökande personer. Personer som har sökt till flera utbildningar eller flera starter av en utbildning räknas flera gånger.

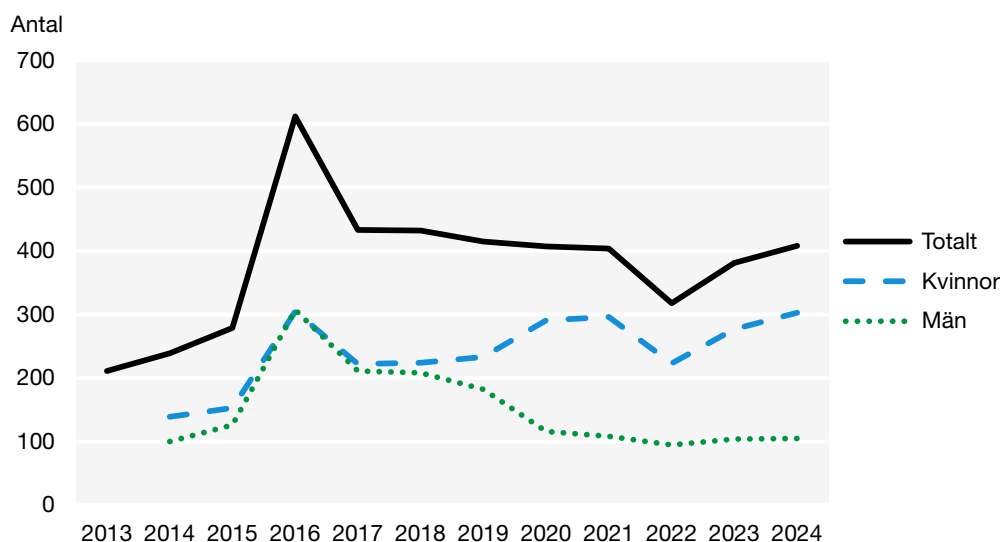
3.1.4 Deltagare

Totalt påbörjade nästan 410 deltagare den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk 2024, vilket var en ökning jämfört med 2023 då drygt 380 påbörjade grundutbildningen.

Antalet deltagare som påbörjade grundutbildningen fördubblades 2016 jämfört med 2015. Det berodde på de extra medel myndigheten fick och som innebar fler utbildningar och utbildningsplatser. Efter 2016 minskade antalet deltagare under några år men från 2022 har det skett en tydlig ökning igen.

Av de deltagare som påbörjade grundutbildningen till kontakttolk 2024 var 74 procent kvinnor och 26 procent män. Könsfördelningen var ungefär densamma även under perioden 2020–2023. Dessförinnan var könsfördelningen mer jämn. Varför könsfördelningen blivit mer ojämn sedan 2020 är oklart men könsfördelningen har varit liknande även bland de som sökt till utbildningarna.

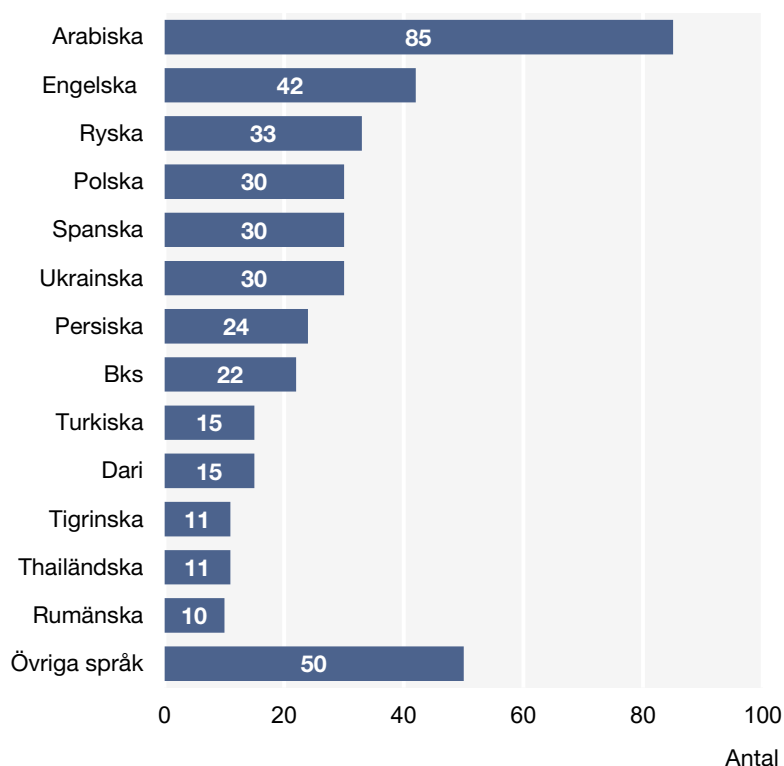
Diagram 3.4. Deltagare som påbörjat utbildningen, 2013–2024

Källa: MYH.

Vilka tolkspråk som utbildning bedrivs i kan variera mellan åren. Under 2024 påbörjades kontakttolkutbildningen i 23 olika språk. De språk som flest deltagare påbörjade var arabiska följt av engelska, ryska, polska, spanska och ukrainska. Arabiska har varit det vanligaste språket under flera år.

Diagram 3.5. Deltagare som påbörjat grundutbildningen till kontakttolk efter tolkspråk, 2024

Notera: Gruppen Övriga språk avser samtliga språk med färre än tio deltagare. Källa: MYH.

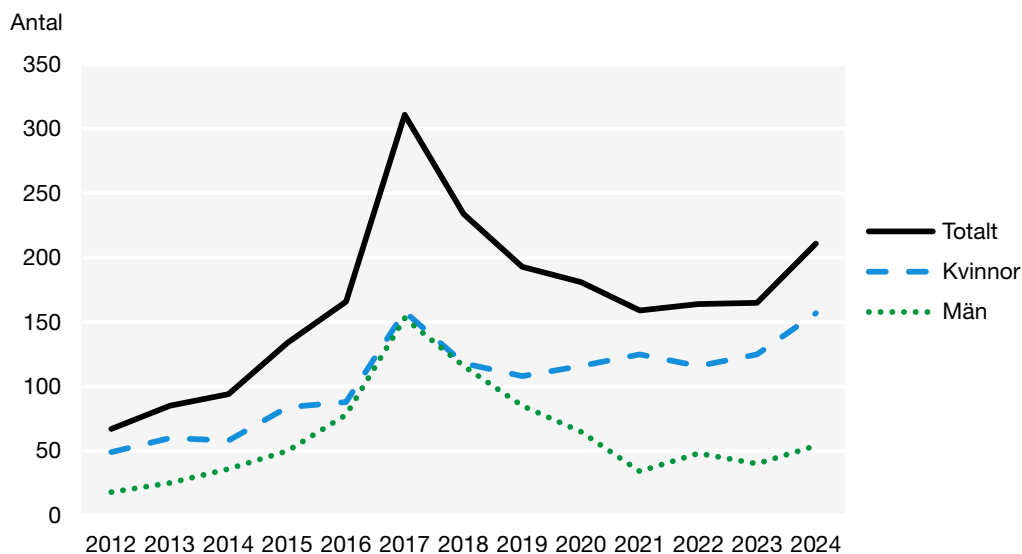
3.1.5 Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat

Antalet deltagare som slutfört den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk och därmed fått utbildningsbevis har ökat sedan 2021. Det var en marginell ökning mellan 2022 och 2023 och en större ökning mellan 2023 och 2024, framför allt för kvinnor.

Totalt slutförde drygt 210 deltagare grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat 2024. Det var fler än 2023 då närmare 170 deltagare slutförde utbildningen med godkänt resultat. Av dem som slutförde utbildningen med godkänt resultat 2024 var 74 procent kvinnor och 26 procent män. Fördelningen mellan kvinnor och män var ungefär densamma som det föregående året.

Det höga antalet som slutförde utbildningen 2017 var en följd av en kraftig ökning av antalet deltagare, i kombination med en högre andel som slutförde utbildningen med godkänt resultat. Detsamma gäller för 2024.

Diagram 3.6. Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat efter kön, 2012–2024

Notera: Antalet personer som fått utbildningsbevis genom validering ingår inte i diagrammet utan redovisas separat.
Källa: MYH.

Antalet som slutfört grundutbildningen med godkänt resultat kan relateras till antalet som påbörjade utbildningen. I förhållande till det antal som påbörjade de utbildningar som avslutades 2024 var det 45 procent som slutförde utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut. Andelen har successivt ökat sedan 2021 och är nu den högsta sedan 2017 då den var 53 procent.

Att andelen som slutfört utbildningen med godkänt resultat nu har ökat mer än tidigare år skulle kunna bero på de insatser myndigheten genomfört under tidigare år för att öka genomströmningen på sikt. Efter en analys av de studerandes möjligheter att nå kursmålen togs det fram en ny utbildningsplan för grundutbildningen till kontakttolk med omfördelad undervisningstid mellan utbildningens kurser. Vid myndighetens kontakter med utbildningsanordnare under hösten 2024 framkom det att de upplever att fler deltagare klarar utbildningen. Utbildningsanordnarna menar att förändringarna av utbildningsplanen inneburit möjlighet att ge mer handledning under utbildningen, vilket de bedömer skulle kunna bidra till en positiv utveckling.⁸⁹

Att andelen som slutförde utbildningen med godkänt resultat var högre 2017 än övriga år finns det ingen tydlig förklaring till. I tidigare dialoger med utbildningsanordnare framkom att en möjlig orsak kan ha varit den ökade efterfrågan på tolkar i och med flyktingströmmarna 2015. Det kan ha motiverat fler att söka sig till och slutföra utbildningen.⁹⁰

Att andelen minskade mellan 2020 och 2021 bedöms bero på coronapandemin. I de samtal som under pandemin fördes med utbildningsanordnarna framkom att det under pandemin blev svårare för deltagarna att klara utbildningen inom angiven tid. Bland annat för att prov behövde skjutas fram och för att deltagare uteblev vid provtillfällen när det i vissa fall innebar fysisk närvaro eller resor.

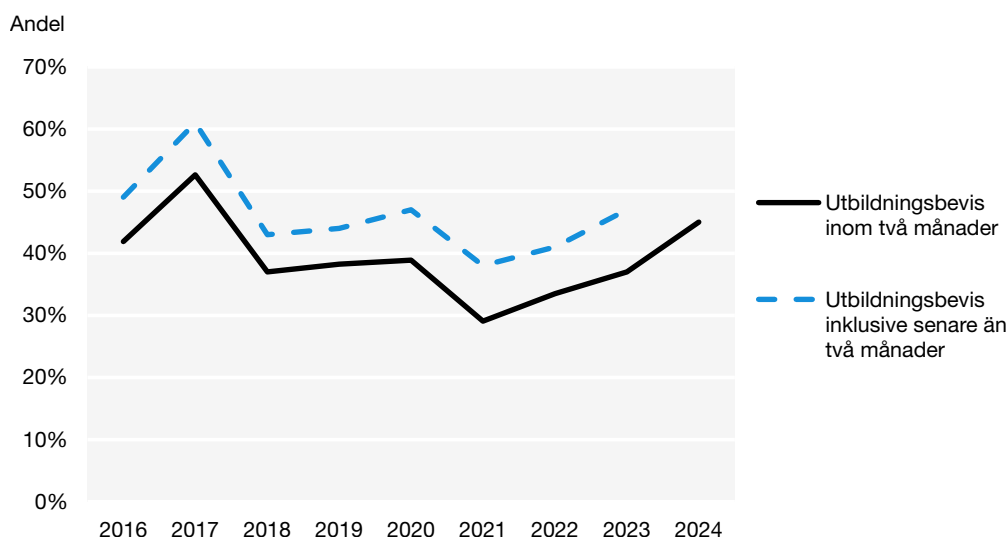
89 Myndigheten för yrkeshögskolan (2025), Årsredovisning 2024.

90 Myndigheten för yrkeshögskolans (2022), Statistisk årsrapport 2022.

I en enkät som genomfördes 2020 bland tidigare deltagare på utbildningen uppgav de som inte slutfört utbildningen med godkänt resultat flera olika anledningar till detta. Många av orsakerna var relaterade till den egna livssituationen och majoriteten uppgav att de hade för avsikt att slutföra utbildningen vid senare tillfälle.⁹¹

Det bör noteras att det andelsmått som redovisas här är snävt då det enbart inkluderar de deltagare som slutfört grundutbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut⁹². Om deltagare med godkänt resultat senare än två månader efter utbildningens slut läggs till ökar andelen som slutfört utbildningen med godkänt resultat. För åren 2016–2023 har andelen hittills ökat med 6–10 procentenheter, se diagram 3.7. För 2024 finns det ännu inga uppgifter om antal som slutfört mer än två månader efter utbildningens avslut. För övriga år kan andelarna komma att öka ytterligare. Även när dessa har lagts till är det sannolikt en viss underskattning av den faktiska andelen.

Diagram 3.7. Andel deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat, slutår 2016–2024

Notera: De andelar som redovisas är beräknade utifrån två antalsuppgifter (antal deltagare vid utbildningens start och antal deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat). Måtten tar därmed inte hänsyn till att deltagare kan ha gått in och ut ur utbildningen, inte heller till validander. Det finns därmed en del osäkerheter i de redovisade andelarna. Av denna anledning redovisas inte heller andelen efter kön. Källa: MYH.

3.1.6 Utbildningsbevis genom validering

Sedan 2015 kan verksamma tolkar som saknar fullständig utbildning ansöka om att få sina kunskaper och sin kompetens validerad. De som har kunskaper motsvarande grundutbildningens mål, eller uppnår motsvarande kunskaper genom att komplettera med delar av utbildningen, får ett utbildningsbevis.

Antalet som fått utbildningsbevis helt eller delvis genom validering ökade årligen mellan 2015 och 2018 till 94 personer. Därefter har antalet minskat och det var 26 personer som fick utbildningsbevis genom validering 2024. Det var ungefär lika många som 2023 men färre än övriga år.

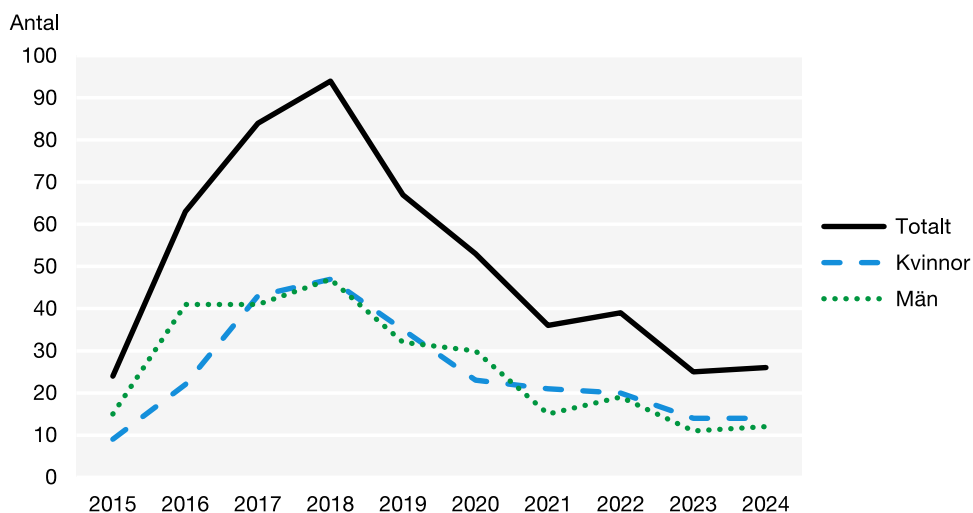
Antal personer som får ett utbildningsbevis genom validering påverkas av hur många verksamma tolkar som saknar fullständig grundutbildning och därmed kan vara aktuella för validering. Rimligen bör denna grupp ha varit större initialt när möjligheten till validering infördes.

91 För en mer utförlig beskrivning, se Myndigheten för yrkeshögskolans Årsredovisning 2020, s. 47.

92 För mer information se avsnitt 3.3 Om statistiken.

Sedan 2017 har könsfördelningen bland dem som fått utbildningsbevis genom validering varit relativt jämn. Under 2024 var det 14 kvinnor och 12 män som fick utbildningsbevis genom validering.

Diagram 3.8. Antal som fått utbildningsbevis genom validering efter kön, 2015–2024

Källa: MYH.

3.1.7 Kortare kurser

Förutom grundutbildningen till kontakttolk genomförs inom kontakttolkning även fördjupnings- och fortbildningskurser för verksamma tolkar samt preparandkurser inför Kammarkollegiets auktorisationsprov. Utbildningsanordnarna erbjuder även kurser för undervisande personal. Kurserna brukar omfatta 20–150 timmar.

Det var 78 kurser inom kontakttolkning som startade 2024, vilket var fem färre än året innan. Sedan 2022 har det varit omkring 80 startade kurser per år. Åren dessförinnan var antalet färre. Kurserna 2024 var bland annat inom rättstolkning, tolkning av svåra samtal, tolkningsteknik och tolketik, arbetsmarknadstolkning, hedersrelaterat våld och förtryck, tolkning för barn, samt flera olika kurser inom sjukvårdstolkning.

Totalt var det drygt 1 200 deltagare⁹³ på de kurser inom kontakttolkning som startade 2024. Det var ungefär lika många som de tre föregående åren.

Tabell 3.1. Antal startade kurser och antal deltagare på kurser, 2020–2024

År	Antal kurser	Antal deltagare
2020	54	925
2021	70	1 171
2022	82	1 203
2023	83	1 233
2024	78	1 217

Notera: Myndigheten har inga uppgifter om kön för deltagarna på kurser inom kontakttolkning. Källa: SCB.

93 Avser antal deltagare vid kursens start.

3.2 Övriga tolkutbildningar

Utöver utbildningar till kontakttolk finns det även utbildningar inom teckenspråks- och dövblindtolkning, tolkutbildning för döva, teckenspråkslärare samt skrivtolk inom folkbildningen. Dessa utbildningar har slagits samman i detta kapitel och benämns *övriga tolkutbildningar*. Anledningen till sammanslagningen är att antalet deltagare per utbildningstyp är för få för att kunna redovisas separat.

När det är möjligt redovisas statistiken från och med 2012, vilket var det år myndigheten fick ansvar för utbildningarna. Om det inte finns jämförbar statistik för hela perioden redovisas statistiken så långt bak i tiden som det är möjligt.

Kortfattat:

- 4 utbildningsomgångar av övrig tolkutbildning startade 2024
- 38 deltagare påbörjade utbildningarna 2024
- 36 deltagare slutförde utbildningarna med godkänt resultat 2024, vilket motsvarade 63 procent.

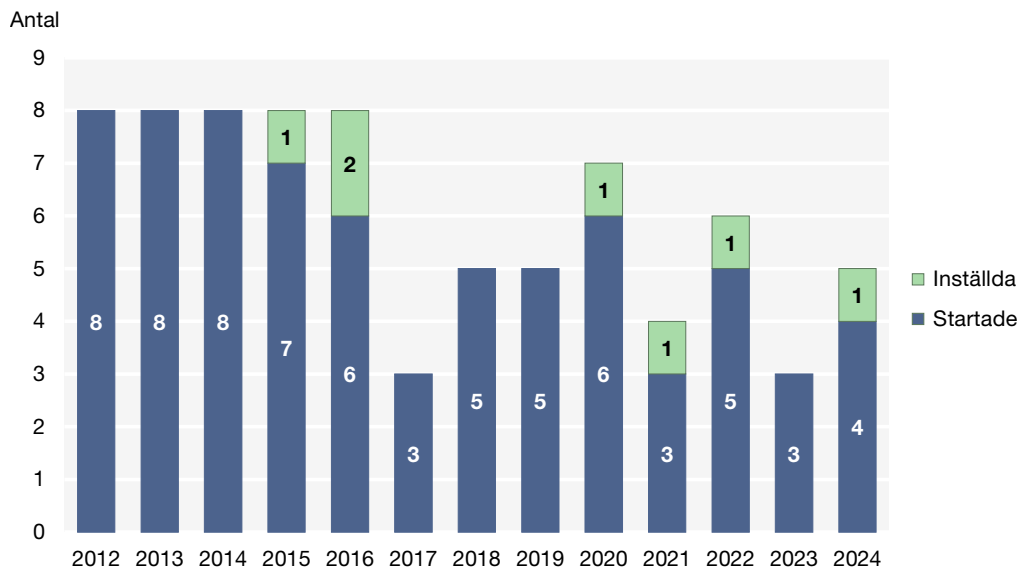
3.2.1 Utbildning och utbildningsanordnare

Sedan 2021 har tre folkhögskolor bedrivit de utbildningar som här kategoriseras som övriga tolkutbildningar. Under 2024 var det fem utbildningar som hade varsin beviljad utbildningsomgång med start under året, varav fyra startade. Av de fyra startade utbildningsomgångarna var två inom teckenspråks- och dövblindtolkutbildning, en inom tolkutbildning för döva och en inom skrivtolkutbildning.

Vilka typer av utbildningar som varit beviljade och därefter startat har varierat mellan åren. Mellan 2012 och 2018 var det främst teckenspråks- och dövblindtolkutbildningar samt oftast en beviljad utbildningsomgång av skrivtolkutbildning per år. Från och med 2017 beviljades färre omgångar än tidigare av teckenspråks- och dövblindtolkutbildning eftersom samhällets behov av denna typ av tolkar bedömdes minska.⁹⁴ Detta samt att den beviljade utbildningsomgången av skrivtolkutbildning flyttades fram till 2018 förklarar den tydliga minskningen mellan 2016 och 2017. Sedan 2019 har det även funnits tolkutbildning för döva och teckenspråkslärarutbildning men dessa har inte startat varje år.

⁹⁴ Statskontoret, Det framtida behovet av teckenspråks och skrivtolkar, en översyn av tolkutbildningar vid folkhögskolorna (2015:25).

Diagram 3.9. Startade och inställda utbildningsomgångar, 2012–2024

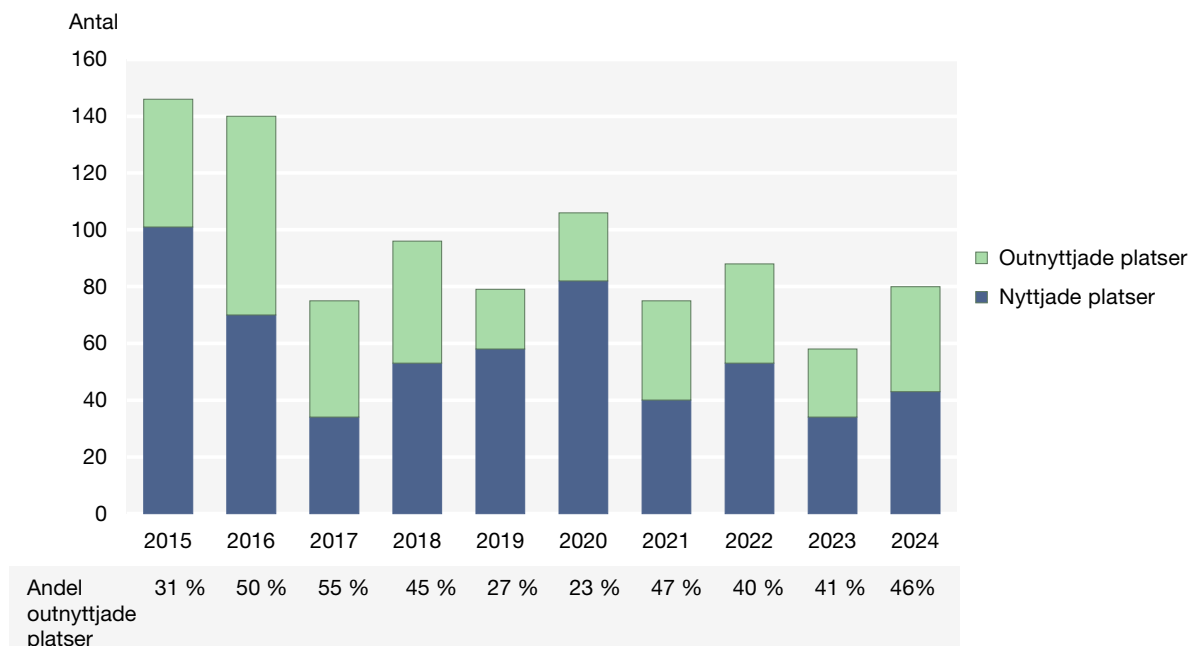
Källa: MYH.

3.2.2 Platser

Under 2017 minskade antalet beviljade platser relativt kraftigt på de utbildningar som kategoriseras som övriga tolkutbildningar. Därefter har antalet beviljade platser med start under åren varierat. För utbildningar med start 2024 var det 80 beviljade platser, vilket var ungefär i nivå med genomsnittet för år 2017–2023.

Under 2024 var 46 procent av platserna outnyttjade vid utbildningarnas start. Andelen har varierat en del mellan åren. Antalet utbildningsplatser är få, vilket gör att varje enskild utbildningsplats får stor påverkan på andelen. Även inställda utbildningsomgångar har stor påverkan på andelen outnyttjade platser. Sedan 2021 har emellertid andelen outnyttjade platser varierat i mindre utsträckning än tidigare och varit mellan 40 och 47 procent.

Diagram 3.10. Nyttjade och outnyttjade platser vid utbildningens start, 2015–2024

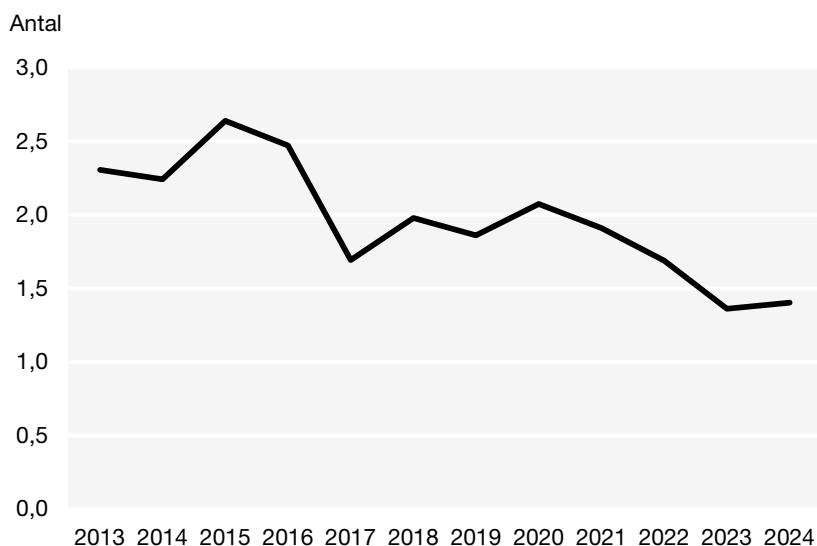

Källa: MYH.

3.2.3 Ansökningar

Totalt inkom 101 ansökningar⁹⁵ från sökande till de övriga tolkutbildningar som startade 2024, vilket motsvarade 1,4 ansökningar per utbildningsplats. Antalet ansökningar per plats var oförändrat jämfört med året innan men lägre än övriga år under perioden 2013 och framåt.

Diagram 3.11. Ansökningar per plats, 2013–2024

Notera: Diagrammet avser utbildningar som startat. Källa: MYH.

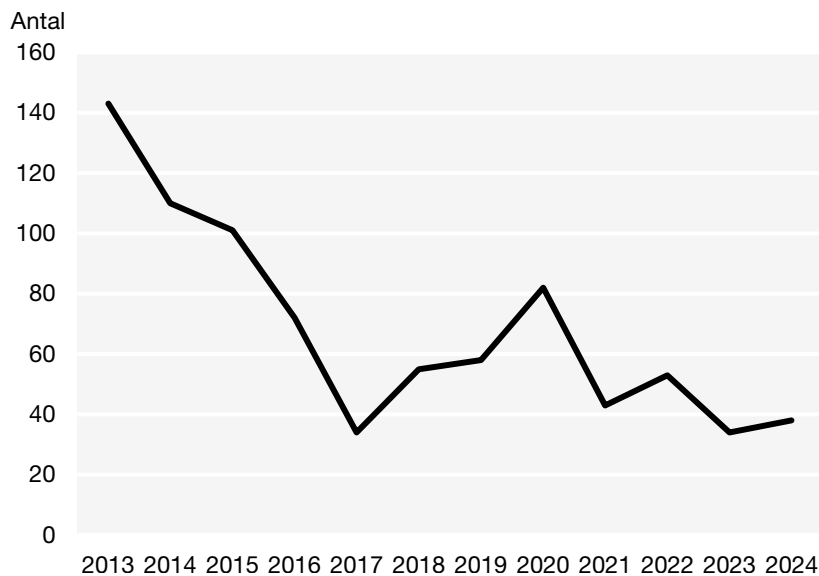
En majoritet av ansökningarna 2024 var från kvinnor, vilket varit fallet även tidigare år. Andelen ansökningar som var från män var emellertid något större än tidigare. Det var 21 procent av ansökningarna som kom från män, att jämföra med 9–17 procent under perioden 2013–2023.

3.2.4 Deltagare

Det var 38 deltagare som påbörjade en utbildning inom de övriga tolkutbildningarna under 2024. Under perioden 2013–2017 minskade antalet deltagare årligen. Därefter har antalet deltagare gått både upp och ned mellan åren huvudsakligen beroende av hur många utbildningar som varit beviljade och hur många av dessa som har startat. Liksom tidigare år var de flesta som påbörjade utbildning år 2024 kvinnor.

⁹⁵ Avser samtliga ansökningar, vilket inte är detsamma som sökande personer. Personer som sökt till flera utbildningar eller flera starter av en utbildning räknas flera gånger.

Diagram 3.12. Deltagare som påbörjat utbildning, 2013–2024

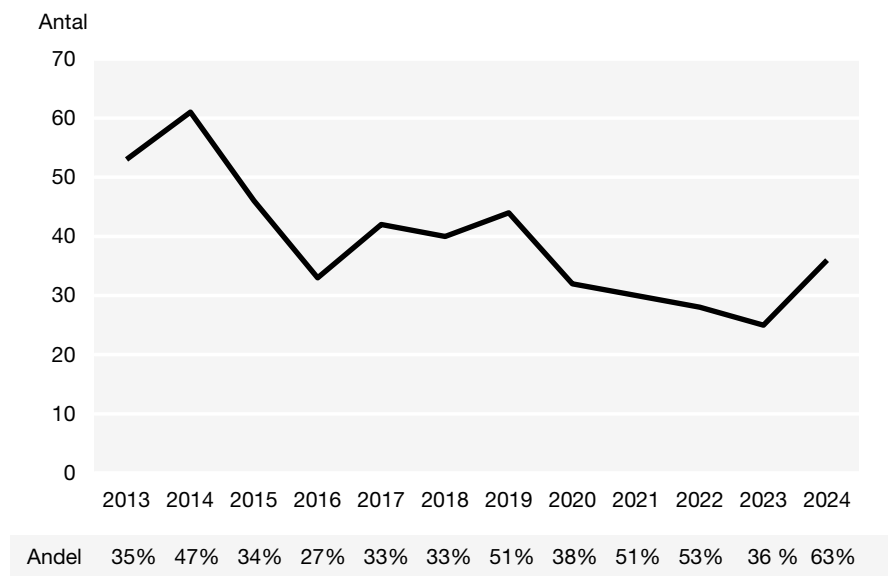
Källa: MYH.

3.2.5 Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat

Bland de övriga tolkutbildningarna var det 36 deltagare som under 2024 slutförde en utbildning med godkänt resultat. Det är fler än året innan och det högsta antalet sedan 2019.

I förhållande till det antal deltagare som fanns på utbildningarna vid start var det 63 procent som slutförde utbildningen med godkänt resultat 2024. Det är den högsta andelen hittills. Eftersom det är relativt få deltagare som går utbildningarna påverkar varje enskild deltagare andelen i stor utsträckning. Förändringar mellan åren bör därför tolkas med försiktighet. Sett över perioden 2020–2024 har det sammanlagt varit 47 procent av det antal som påbörjat utbildningarna som slutfört sin utbildning.

Diagram 3.13. Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat, 2013–2024

Källa: MYH.

Andelen deltagare som slutfört sin utbildning med godkänt resultat har varierat mycket mellan åren. En förklaring är att andelen som slutfört skiljer sig mellan de olika typerna av tolkutbildning samtidigt som antalet som gått respektive typ av utbildning har varierat. Vilken typ av utbildning som avslutats under ett år påverkar därför den totala andelen som slutfört med godkänt resultat. Exempelvis var det enbart teckenspråks- och dövblindtolkutbildning samt skrivtolkutbildning som avslutades före år 2020.

Över tid har andelen som slutfört med godkänt resultat varit lägre för teckenspråks- och dövblindtolkutbildning jämfört med skrivtolkutbildning, teckenspråkslärarutbildning och tolkutbildning för döva. Under perioden 2020–2024 var det en tredjedel av deltagarna på teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen som slutförde med godkänt resultat att jämföra med sammanlagt två tredjedelar för de övriga utbildningarna.

3.2.6 Kortare kurser

Under 2024 startade fem kurser inom området övriga tolkutbildningar. Det var handledarutbildningar samt kurser inom rättstolkning och tolkning inom psykiatri.

Möjliga skäl till avhopp

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen har över tid varit tre- eller fyraårig och många avhopp sker efter första halvan av utbildningen.

Skälen till detta bedöms bland annat vara att en del deltagare inte har som avsikt att slutföra utbildningen utan enbart vill lära sig teckenspråk vilket den första halvan av utbildningen fokuserar på.

Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen är också längre än skrivtolkutbildningen, teckenspråkslärarutbildningen och tolkutbildningen för döva som är 1–2 år långa.

3.3 Om statistiken

Tolkutbildningarna inom folkbildningen har funnits inom Myndigheten för yrkeshögskolans ansvarsområde sedan den 1 juli 2012. Den statistik om tolkutbildningar som redovisas i den här rapporten avser därför perioden 2012 och framåt.

Myndigheten samlar inte in personuppgifter om deltagarna vid tolkutbildningarna med undantag för vilka deltagare som slutfört den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat eller fått sina kunskaper prövade eller validerade med godkänt resultat. Detta är uppgifter som utbildningsanordnarna rapporterar in till myndigheten. Övriga uppgifter som används för att framställa statistik om deltagarna på tolkutbildningarna samlas in från anordnarna som antalsuppgifter på gruppnivå.

Mellan 2019 och 2023 fanns det, som försöksverksamhet, även kontakttolkutbildningar inom yrkeshögskolan. Försöksverksamheten ingår inte i de uppgifter som redovisas i kapitel tre utan är en del av den samlade statistik om yrkeshögskolan som redovisas i kapitel ett.

Statistiken om tolkutbildningarna finns publicerad i form av Excel-tabeller på myndighetens statistiksida, myh.se/statistik.

3.3.1 Definitioner och förklaringar

Kontakttolkutbildning

Ansökningar

Avser ansökningar från sökande. Uppgifter om antal sökande till de utbildningar som startat under året har samlats in från anordnarna. Det är endast antalsuppgifter som rapporteras in vilket innebär att en person som sökt till flera utbildningar eller flera omgångar (starter) av samma utbildning räknas flera gånger. Antal ansökningar är därmed inte detsamma som antal unika sökande personer.

Deltagare som påbörjat utbildningen

Avser deltagare som påbörjat termin 1 och finns på utbildningen vid första rekvisitionen av statsbidrag. I de fall utbildningsanordnaren uppgett att de har tagit in fler deltagare än det finns platser (överintag) så är även dessa deltagare medräknade.

Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat

Avser deltagare som har slutfört utbildningen med godkänt resultat på samtliga delkurser och därmed fått ett utbildningsbevis.

Antal deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat redovisas utifrån utbildningens avslutsår. Alla deltagare som rapporterats ska ha slutfört utbildningen med godkänt resultat och fått utbildningsbevis utfärdat senast den sista februari året efter utbildningens avslutsår ingår i antalet. Deltagare som fått utbildningsbevis utfärdat efter detta räknas till senare år. Deltagare som slutför sin utbildning med godkänt resultat genom komplettering av tidigare påbörjad utbildning räknas till avslutsåret för den utbildning där komplettering och inrapportering skett. Personer som fått utbildningsbevis genom validering (se definition nedan) ingår inte i detta antal utan redovisas separat.

Andel deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat. Andelen avser antal deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens avslut dividerat med antal deltagare som påbörjade utbildningen vid utbildningens start. Andelen redovisas efter utbildningens avslutsår.

Måttet tar inte hänsyn till att deltagare kan ha gått in och ut ur utbildningen under studietiden. Andelen avser därför inte den faktiska andelen godkända deltagare av de som påbörjat utbildningen. Med två månader efter utbildningens avslut avses utbildningens avslutsmånad och de två efterföljande månaderna (exklusive juli). Att det är de deltagare som slutfört utbildningen inom två månader efter utbildningens slut som räknas beror på att flera utbildningar avslutas i december och statistiken tas fram redan i mars månad året efter utbildningens avslutsår.

Personer som fått utbildningsbevis genom validering

Verksamma tolkar som saknar fullständig utbildning kan få sina kunskaper prövade eller validerade. Det innebär att man får sin kompetens och sina kunskaper bedömda i relation till den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk. Resultatet kan bli att personen får ett utbildningsbevis då kunskaperna motsvarar grundutbildningens mål, att personen behöver gå delar av grundutbildningen eller att personen behöver gå hela grundutbildningen.

Med utbildningsbevis genom validering avses här att personen antingen bedömts ha kunskaper motsvarande utbildningens mål och därmed fått utbildningsbevis eller att personen behövt komplettera med delar av utbildningen och efter kompletteringen fått utbildningsbevis.

Personer där valideringen resulterade i att de behövde gå hela grundutbildningen, det vill säga inte kunnat tillgodoräkna sig några delar av utbildningen alls, räknas inte in i detta antal. Om dessa påbörjar grundutbildningen och slutför den med godkänt resultat ingår de i stället i antalet deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat.

Antal personer som fått utbildningsbevis genom validering redovisas efter datumet för när utbildningsbeviset utfärdades. Antal personer avser antal unika personer per år och utbildningsanordnare.

Platser

Platser avser här beviljade utbildningsplatser med statsbidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Anordnarna får anta fler deltagare än det finns platser (överintag) men får inga statsbidrag för överintagen och därför räknas de heller inte som nyttjade platser.

Outnyttjade platser vid start avser summan av inställda platser och outnyttjade platser vid första rekvisitionstillfället på varje enskild utbildningsomgång. För inställda utbildningsomgångar räknas alla platser som outnyttjade vid start.

Utbildningsanordnare

Avser i rapporten en specifik lokal avdelning på ett studieförbund eller en specifik folkhögskola. För den specifika folkhögskolan eller det specifika studieförbundet finns en huvudman som kan vara folkrörelser eller andra organisationer, regioner och kommuner.

Utbildningsomgång

Avser en viss starttidpunkt för en utbildning och kan liknas vid en "klass" med deltagare. En utbildning kan ha en eller flera utbildningsomgångar med beviljad start under ett år.

Övriga tolkutbildningar

Med övriga tolkutbildningar avses utbildningar inom teckenspråks- och dövblindtolkning, tolkutbildning för döva, teckenspråkslärare samt skrivtolk. Dessa utbildningar har i statistiken slagits samman och benämns övriga tolkutbildningar.

Ansökningar

Avser ansökningar från sökande. Utbildningsanordnaren lämnar till myndigheten in uppgift om antalet ansökningar till utbildning som startat under året. Det är endast antalsuppgifter som rapporteras in vilket innebär att en person som sökt till flera utbildningar räknas flera gånger. Antal ansökningar är därmed inte detsamma som antal sökande personer.

Deltagare som påbörjat utbildningen

Avser deltagare som påbörjat termin 1 och finns på utbildningen vid första rekvisitionen av statsbidrag.

Deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat

Avser deltagare som har fullföljt utbildningen och med godkänt resultat uppnått målet för utbildningen. Dessa erhåller ett utbildningsbevis.

Antal deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat redovisas utifrån det år deltagaren erhållit sitt utbildningsbevis.

Andel deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat. Andelen avser antal deltagare som slutfört utbildningen med godkänt resultat dividerat med antal deltagare som påbörjade utbildningen vid utbildningens start. Måttet tar inte hänsyn till att deltagare kan ha gått in och ut ur utbildningen under studietiden. Andelen avser därför inte den faktiska andelen godkända deltagare av de som påbörjat utbildningen.

Platser och outnyttjade platser vid start

Platser avser här beviljade utbildningsplatser med statsbidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Utbildningsanordnarna får anta fler deltagare än det finns platser (överintag) men får inga statsbidrag för överintagen och därför räknas de heller inte som nyttjade platser.

Outnyttjade platser vid start avser summan av inställda platser och outnyttjade platser vid första rekvisitionstillfället på varje enskild utbildningsomgång. För inställda utbildningsomgångar räknas alla platser som outnyttjade vid start.

Utbildningsanordnare

Avser i rapporten en specifik folkhögskola.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås, Sweden
www.myh.se